

Str. 4 in 5

Pomurska pot v Evropo

Radenska

24. MARATON TREH SRC
Radenci, 15. maj 2004

poglej in odpotuj!

UMAG

3* apartmaji, najem app/3 ali app/4
(pristojbine v ceni)

do 30.5/2D/N že za 11.780

GRADOVI L. BAVARSKEGA

2-dnevni avtobusni izlet,

odlično slovensko vođenje

5.6/2D/POL že za 28.340

ČRNA GORA, rafting na Tari

4-dnevni avtobusni izlet po Črni

gori z raftingom, slov. vođenje

20.5., 10.6./4D 41.990

TUNIZIJA, Monastir

3* Nazha Beach, polet iz Lj.,

(14D samo 98.000 SIT)

ves junij/5D/POL 69.900

SONČEK

M. SOBOTA, Slovenska 52

Telefon: 02/521 41 92

TUI potovalni center

Str. 17 - 24 ur s
športom v Evropo

V Lendavi je
padel svetovni
rekord

Str. 28 - Skupaj s pri-
jatelji, kasneje
tudi prijatelji, je pra-
znovala Gizela Grah
3. aprila rojstni dan

Gizela je kot
vino - starejše
je, boljše je

Str. 13 - Bo Sobota
dobila parkirno hišo
v središču mesta?

Prostora naj
bi bilo za 226
avtomobilov

Str. 2 - Kloram-
fenikolska afeta
ponovno buri duhove

Potrošniki
varni pred opo-
rebnimi izdelki

NAFIA EKO

Brezplačna
telefonska številka
(080 10 45)

Cena kurilnega olja s prevozom 97,50 sit.
Cena dleselskega goriva D-2 s prevozom 170,10 sit.
Ceni sta veljavni od 27. 4. do 11. 5. 2004.

ENI-NAFTA, PROIZVODNJA NAFTNIH DERIVATOV d. o. o., Rudarska ulica 1, 9220 Lendava

Nepreslišano

Str. 3

Strelnski
obračun v
Černelavcih
terjal dve
življenji

Str. 6

V Miru nove
klavniške in
predelovalne
zmogljivosti

NAROČNIK

Mercator

Hypermarket Murska Sobota, Pleše 1, Supermarket Ljutomer, Užiška 13 in Supermarket Lendava, Kolodvorska 2a

SIR EDAMEC

m.m., Ljubljanske ulice

Mercator
Slovenska kotarica

990.-

PREKAJENE ZADNJE KRAČE

m.m., Ljubljanske ulice

799.-

DIMLJENA KLOBASA ZA KUHANJE

m.m., Ljubljanske ulice

699.-

ČEVAPČIČI

m.m., Ljubljanske ulice

999.-

Posebna
ponudba

DRUŽINSKI SLADOLED GRANDISSIMO

1 liter, 3 okusi, Ledo, Ljubljana

599.-

KMEČKO OLJE

0,5 litra, Agroprom, Ormož

684.-

GAZIRANA PIJAČA FIT

orazladi light, 1,5 litra, Vino Brezice

99.-

SADNA PIJAČA ACE

1,5 litra, Greda

129.-

Ponudba velja do prodaje zaloga.

VESTNIK – RADIO MURSKI VAL
Podjetje za informiranje, d. d.
Murska Sobota

VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT 2004 – PRAVILA

V skladu s programskima zasnova Vestnika in Radia Murski val, ki medija opredelujeta kot strankarsko neodvisna in nevtralna, bosta oba medija informativno in problemsko spremljala predvolilno dogajanje tako, da nobena politična stranka oziroma kandidati ne bodo v privilegiranem ali kakršnemkoli neenakopravnem položaju. Selekcija spremljanja dogodkov ter izbor predvolilnih tem in sogovornikov bo v presoji uredništva oziroma odgovornega urednika medija.

1. Medija bosta v celoti spoštovala določila Zakona o volilni kampanji. Od začetka volilne kampanje do dneva volitev se kandidati za evropske poslance, predsedniki in drugi funkcionarji parlamentarnih in zunajparlamentarnih strank ne morejo pojavljati v časopisu in radijskem programu v kakršnikoli drugi vlogi (npr. kot poslanci, direktorji, predsedniki raznih organizacij itd.). Medija med predvolilno kampanjo ne bosta objavljala strankarskih sporočil za javnost. Politične stranke imajo možnost, da za tovrstna sporočila zakupijo časopisni prostor in radijski čas po veljavnem ceniku. Uredništvi ne bosta objavljali tistih nenaročenih prispevkov in pisem bralcev, za katere bosta menili, da vsebujejo strankarska sporočila in navijanje za to ali ono stranko ali kandidata.

2. Radio Murski val in Vestnik bosta 10 dni pred volitvami pripravila javnomnenjsko raziskavo o volilnih namerah Pomurcev.

3. Političnim strankam in kandidatom oba medija zagotavljata vse možnosti za ustrezno predvolilno promocijo v skladu s veljavnim cenikom, a z naslednjimi omejitvami:

VESTNIK:

- volilna propagandna sporočila na 1. in zadnji strani Vestnika največ v velikosti 1/8 strani s 100-odstotnim pribitkom na ceno centimetra v koloni na prvi strani in s 70-odstotnim pribitkom na zadnji strani.

- objava volilnega propagandnega sporočila na posebej teleni strani je s 50-odstotnim pribitkom na ceno centimetra oziroma na ceno 1/4, 1/2 in cele časopisne strani.

RADIO MURSKI VAL

- najdaljša predstavitev v programu je 30 minut dnevno za posamezno stranko oziroma kandidata. Izjema je možnost zakupa oddaje Nedeljska kuhinja.

Vsa plačana obvestila, propagandna sporočila in predstavitevni pogovori bodo v programu radia in v časopisu posebej označeni in razpoznavni kot propagandna volilna sporočila.

Naročniki volilnih propagandnih sporočil so objavo dolžni naročiti z ustrezno opremljeno naročilnico in vnaprej poravnati celotni znesek naročenega oglaševanja. Dokler predplačilo ne bo izvedeno, sporočila ne bodo objavljena.

Za naročila oglasov pokličite Renato Bakan Ficko, vodjo agencije za trženje Venera (telefon 02 531 19 60 ali GSM 041 638 949), če je nedosegljiva pa Immo Benko, direktorico Podjetja za informiranje (tel. 02 531 16 46, GSM 041 630 898).

Janko Votek, odgovorni urednik Vestnika
Marjan Dora, odgovorni urednik Radia Murski val

Kloramfenikolska afera ponovno buri duhove

Potrošniki varni pred oporečnimi izdelki

Sum, da je v mleku kloramfenikol, se je pojavil pri dveh vzorcih

Po nekajmesečnem zatišju, ko je že kazalo, da so izdelki, ki vsebujejo kloramfenikol, izginili s tržišča, kloramfenikolska afera spet vznemirja javnost. Pri notranji kontroli v Pomurskih mlekarnah so namreč med 20. in 30. aprilom pri rednem dnevnem preverjanju odvzetega mleka ugotovili, da pri dveh vzorcih sumijo, da je v mleku kloramfenikol. Oba vzorca so poslali na dodatno testiranje, Nacionalni veterinarski inštitut pa je Veterinarsko upravo Republike Slovenije obvestil o ponovnem pojavu prepovedanega antibiotika.

V sporočilu za javnost, ki so ga pripravili v kmetijskem ministrstvu, so zapisali, da sta pozitivna dva vzorca s prog Jiršovci II in Godeninci, kjer kmetje oddajajo mleko v ljutomerski obrat Pomurskih mlekarn. Veterinarska uprava Republike Slovenije je izvedla vse predpisane

ukrepe, pobrala individualne vzorce na obeh mlečnih progah, obvestila Urad kriminalistične policije in tako v sodelovanju s Pomurskimi mlekarnami preprečila, da bi prišlo potencialno oporečno mleko v prehransko verigo in naprej do potrošnika.

Vzorec mleka z mlečne proge Jiršovci II, ki je bil vzet 21. aprila, je pozitivno reagiral na kloramfenikol pri hitri metodi Elisa, pozitiven je bil tudi na testiranjih na dveh območjih enotah Nacionalnega veterinarskega inštituta v Murski Soboti in Mariboru. Na testiranju na Nacionalnem veterinarskem inštitutu v Ljubljani je ponovno pozitivno reagiral pri metodi Elisa in plinski kromatografiji. Dokončna potrditev prisotnosti kloramfenikola bo znana, ko bo dobil VURS rezultate testiranja iz akreditiranega laboratorija Chelab v Italiji. 28. aprila pa je bil odvzet še en vzorec mleka na progi Godeninci, ki je pozitivno reagiral na metodo Elisa, in tudi ta vzorec bo poslan v akreditira-

ni laboratorij v Italiji.

VURS je zato odredil individualno vzorčenje obeh mlečnih prog, pobranih in pregledanih je bilo 118 vzorcev, 45 s proge Jiršovci II, 73 pa s proge Godeninci. Na progi Jiršovci II so bili vsi vzorci negativni, na progi Godeninci pa je bil pri hitrem testu ugotovljen en pozitiven vzorec. Kmetu, pri katerem so odkrili pozitiven vzorec, je do nadaljnje prepovedane oddaja mleka.

V Pomurskih mlekarnah so nam povedali, da so mleko z obeh sumljivih prog ločeno predelali v sire in jih uskladiščili pod uradnim veterinarskim nadzorom do potrditvene analize. Mag. Ivo Rotdajč, direktor Pomurskih mlekarn, pravi, da namenijo v njihovem podjetju prednostno skrb zdravju potrošnikov, zato skrbijo za neoporečnost svojih izdelkov. Zaradi redne in temeljite kontrole prevzetega mleka so tako tudi zdaj prepričani, da bi prišlo sumljivo ali celo oporečno mleko v prehransko verigo ter naprej do po-

trošnika.

Če bo tudi analiza akreditirane laboratorija potrdila prisotnost kloramfenikola, bo se zastavila vprašanje, kakšen antibiotik sploh prisel na Jiršovci II, kjer so bili vsi individualni vzorci negativni, skupni vzorec pa je bil pozitiven. In pogovor pa je bil pozitiven. In pogovor z gospodinjjo na kmetu, kjer so odkrili pozitiven vzorec, so izvedeli, da pri njih redno kravi in oddajajo mleko, ki ga vsi 230 litrov mleka, z njimi pa vsi čas ravnajo enako. Pri oddaji mleka vimen so uporabljali zdravilo Lekaseptal, ki ga kupijo v kmetijskih trgovinah, vilo vsebuje prepovedani antibiotik, pa ji ni znano, zakaj ne preveziti odgovornosti za posledice, ki so nastale iz tega zdravila. Če bo obveljal prepoved oddaje mleka, ki je zdaj zlivajo v stran, je prihodnost njihove kmetije, ki je usmerjena v rebo kravih, usmerjena v rebo kravih.

Zaradi posledic ponovne kloramfenikolske afere so zaskrbljeni tudi v Pomurskih mlekarnah, ki so na njen račun že v lanskem letu izgubili dobršen del prihodka. Samo zaradi uničenja okuženega mleka so bili ob 100 milijonov tolarjev prihodkov, posredna škoda, ki je nastala zaradi izgube zaupanja med kupci njihovih izdelkov, pa je še veliko večja.

Shod Evangeličanske humanitarne organizacije v Bodoncih

Zbrali 800 tisoč tolarjev za dobrotelne namene

Vsako prvo nedeljo v maju pripravi Evangeličanska cerkev na Slovenskem humanitarni shod Evangeličanske humanitarne organizacije (EHO). Gostiteljica letošnje dobrotelne prireditve, ki poteka že 37. leto po vrsti, je bila Evangeličanska cerkvena občina Bodonci. Pri organizaciji in v programu so sodelovali številni verniki ter duhovniki in du-

hovnice Evangeličanske cerkve.

Potekala je pod geslom »Rad opi-piraj svojo roko bližnjemu v stiski«, ki ga je predlagal evangeličanski duhovnik Geza Filo, predsednik Evangeličanske humanitarne organizacije. Pa je v svojem nagovoru dejal: »Kljub splošni blaginji je vedno več ljudi, ki so potrebni pomoči. Vsi smo moramo pomagati na pomoč ter se boriti proti vsiini.«

Na prireditvi so zbrali 800 tisoč tolarjev, ki bodo razdelili v dobrotelne namene. Nameni jih bodo za delovanje EHO, za ginekološko pomoč rodni oddelku Bolnišnice, za kličanu, del sredstev pa bodo namenili za eno versko skupino zunaj domovine. Leos bodo zbranih sredstev poslali na Hrvaško.

Stiski iz Boka na dveh poldročjih, kot mobilna laboratorij bi za osamljene, bi na različne načine pomagali sameznikom in družinam, pa oblake, razne pripomočke, pa komu z nizkimi osebnimi dohodki plačajo tudi kakšno pomoč. Posebno veliko vlogo imajo humanitarne organizacije žensko delo.

M. H.

VESTNIK

IZHAJA OB ČETRTKIH
Izdaja: Podjetje za informiranje d. d.
Murska Sobota

Uredništvo: Immo Benko (direktorica), Janet Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kováč (namestnik odgovornega urednika), A. Nana Ritupeš Rodeš, Bernarda Balažić-Peček, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Stefan Sobotčan (novinarji), Nataša Juhner, Jurij Zau-neker (fotograf), Mervika Ermi (lektorica), Ksenija Šolmen (tehnična urednica), Robert J. Kováč (računalniški preloži).

Naslov uredništva in uprave: M. Sobota, Ulica a.m. Novaška 13, tel. št.: 531 19 98 (namočniška služba), n.c. 531 19 60, 534 80 17 (novinarski Vestnik), Venera (trženje) 534 80 15, št. telefaksa 532 11 75. Ne-naročenih rokopolisov in fotografij ne vračamo.

Naročnina za tri mesece je 3.700,00 tolarjev, letna naročnina 14.800,00 tolarjev, letna naročnina za naročnike v tujini je 37.500,00 SIT, polletna naročnina za delovne organizacije, podjetja in obrtnike je 11.100,00 tolarjev. Izvod v kolportuži je 300,00 SIT. Celoletna naročnina za internetno izdajo je 12.400,00 SIT oz. 52 EUR. Trejskaški račun za naročnike pri Refteisen Krekova banka 24900-9000247884.

Plač: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večič. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu s 7. točko 25. člena Zakona o davku na dodano vrednost, Uradni list št. 12, 1998, št. 29 in Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 2002 in 2003, Uradni list št. 12, 2001, št. 103.

Neklada: 16.100 izvodov.

Elektronska pošta: Vestnik: vestnik@p-inf.si, Venera: venera@p-inf.si, Naročnina služba: oglas@vestnik@p-inf.si, WWW stran: http://www.vestnik.si.

Lendavski svetniki spremenili odloke o prostorskih ureditvah

Lekova kompostarna spodnesla ekološko varovalko

Nova lokacija znana, vprašanje stroškov ostaja

Lendavski svetniki so namerno Albina Brenclja, da bo v odkupljenih prostorih Naftne Lendava zagnal predelavo mineralnih olj in rabljenih gum, pred dvema letoma ustavili z ekološko varovalko, ki so jo vnesli v odlok o prostorskih ureditvah in gričevnat del občine ter mesto Lendava. In pri tem so vztrajali za vsako ceno in kljub opozorilom stroke, da to ne sodi v občinski odlok, in razlagam, da ga bo zaradi njegove nezakonitosti mogoče pravno spodnesti. Pa ga ni spodnesla tožba, kakor so napovedovali nekateri, ampak kar svetniki sami, seveda sedaj v novi se-

stavi.

Na zadnji seji so namreč sprejeli spremembo odloka o prostorskih ureditvenih pogojih in določilo, da »... ni dovoljeno skladiščenje, odlaganje, sežiganje ali kakšen koli drug način uničenja tistih odpadkov, ki ne nastajajo na območju Uprave enote Lendava«, zamenjali z naslednjo vsebino (za mesto Lendava): »V industrijski coni se dovoli uničenje odpadnih snovi, kot je deponiranje, sežiganje in predelava le na podlagi soglasja, ki ga izda Občina Lendava po predhodnem mnenju občinskega sveta. Vse dejavnosti v industrijski coni morajo izvajati monitoring po veljavnih zakonskih predpisih (voda,

zrak, zemlja, hrup ...) in o rezultatih obveščati javnost.« Predlagatelji sprememb so v obrazložitvi zapisali: »S predlaganimi spremembami ... bo občina Lendava omogočila prihodnjim investitorjem gradnjo objektov, ki se zagotavljajo kvalitetne pogoje bivanja in varovanja okolja ter preprečitev razvrednotenja okolja ... Kljub spremembi odlokov ostaja obveza investitorjev, da pridobijo soglasje občine.« V ozadju sprememb sta torej Lekova kompostarna in pripravljeno občinske oblasti, da ponudi roko za sklenitev dogovora, čeprav so drugo postavili v pozo, da stisne, če ji kaj ne bo po volji. Kljub temu delovni skupini občine in

družbe Lek, ki se že peti mesec pogovarjata o morebitni lokaciji kompostarne, izjave za javnost še vedno nista dali, vendar pa je sprejeti odlok že znak, da so blizu konca. Kot je slišati, naj bi jo postavili v industrijski coni oziroma na desni strani ceste, ki vodi do Naftne, in sicer na zemljišču pred železniškimi tiri. In če še kaj ostaja odprto, je to vprašanje stroškov nove lokacije. Lek sedaj preračunava, pri tem pa ne bo spregledal, da je za kompostarno tudi od lendavske Komunale za skoraj trideset milijonov že odkupil zemljo pri čistilni napravi. Na to, da bi vsi stroški nove lokacije zgorili zgolj na njegovem hrbtu, ne bo zlahka pristal.

A. Nana Ritupeš

Dva mrtva in več ranjenih

Krvavo med Romi v Černelavcih

Bo sledilo maščevanje?

V noči s ponedeljka na torek sta se v Kranjčevi ulici v Černelavcih spili dve skupini Romov. Med njimi je prišlo do prepira in pretepa, v katerem je bilo uporabljeno tudi strelno orožje. Med streljanjem sta umrli 41-letni Milan Baranja in 39-letni Jožef Müller. Hudo ranjeni so bili 34-letni Bojan Horvat, ki je kritičnem stanju in je na zdravljenju v mariborski bolnišnici, ter 43-letni Zdenko Pestner in njegov 17-letni sin, ki se zdravita v rakičanski bolnišnici. Več deset Romov pa je bilo lažje poškodovanih.

obračunu. Med pretepom je bilo več ljudi ranjenih, posamezniki pa so uporabili tudi nože in strelno orožje. Pri tem naj bi bil Baranja ustreljen, Müller pa umorjen z nožem. Potem so sledili številni klici na pomoč. Tako se je na Kranjčevo odpravilo več reševalnih vozil, ki so odpeljala poškodovane. S prihodom policistov se je vse skupaj umirilo. Da pa je bilo dogajanje res hudo in nevarno, priča podoba naselja v jutranjih urah. Kranjčeva ulica je samevala, kriminalisti so opravljali ogled, prizorišče pa je varovala posebna enota policije z avtomatskim orožjem, jopiči in čeladami.

leda, zbiranje obvestil in privlebo pridržanih oseb. Policisti so pridržali štiri osebe, med njimi naj bi bil po naših podatkih tudi Saško Cener, ki naj bi začel prepir in pretep oziroma bil eden glavnih »pobudnikov« krvavega ponedeljkovega obračuna. Zdaj bo treba opraviti veliko pogovorov in počakati na rezultate analize forenzikov. Najti bodo moralni odgovore na vprašanja, kdo je začel prepir, kdo uporabil orožje in kako je lahko prišlo do tako krvavega spopada med Romi. Na novinarski konferenci smo dobili le skope informacije, saj nam več zaradi interesa preiskave niso smeli zaupati. Pove-

Ves terek so opravljali ogled kraja dejanja kriminalisti in kriminalistični tehniki Urada kriminalistične policije soboške policijske uprave. Kraj dogajanja pa sta si že ponoči ogledala preiskovalni sodnik in državni tožilec.

vloženih najmanj deset kazenskih ovadb, spet zaradi ogrožanja varnosti. Na vprašanje, kako to, da policisti niso vedeli, da bo prišlo do spopada, ko naj bi bil le-ta načrtovan, so povedali, da je policija storila vse, kar je bilo v njeni moči.

Romi o dogajanju

Prebivalci Pušče in Kranjčeve ulice niso bili zgovorni ali pa niso želeli govoriti o krvavem obračunu. Za Vestnik je romski svetnik Darko Rudaš povedal: »Mi obžalujemo ta dogodek. Tu gre za spor med bratoma Milanom in Š. Baranjo, ki sta prišla k nam iz Vanče vasi. Večkrat smo poskušali urediti zadeve, a nismo uspeli. Slabo je, ker taka dejanja mečejo slabo luč na celotno skupnost. Najbolj žalostno pa je, da jo je pri vsem tem skupil Jožef Müller, ki konkretno s sporom nima nič. Sklicali bomo vaški zbor krajanov, saj posameznikom, ki želijo rušiti naš sistem, tega ne smemo dovoliti.« Za reševanje tovrstne problematike je bil ustanovljen varnostni svet, pomagata pa tudi Center za socialno delo in Zveza Romov.

Bo sledilo maščevanje?

Policijske patrulje so od torka skoraj ves čas v romskem naselju, saj obstaja možnost, da bo prišlo do novih prepir in pretepa. V naslednjih dneh bosta tudi pogreba obeh pokojnih. Baranja naj bi pokopali na pokopališču v Vanči vasi, Müllerja pa na černelavskem pokopališču. Soboški policisti bodo na dan pogrebov v večji pripravljenosti, ker naj bi obstajala možnost, da bi na pogrebi lahko prišlo do maščevanja ene skupine drugi.

A. B., J. Z.

Prvič je prišlo med tema dvema skupinama Romov, ena je bila zbrana ob pokojnem Baranji, druga pa ob njegovem bratu, do večjega prepira in pretepa lani septembra. Takrat je moralo posredovati večje število policistov. Uraden razlog za prepire so neurejene družinske razmere.

Na Vestniku se je po dogodku oglašil brat, ki je bil ogorčen zaradi prikazovanja resnice o septembrskem prepiru, poleg tega pa ga je motilo, da so policisti poškodbe, ki so nastale pri pretepu, klasificirali kot lahke telesne poškodbe, čeprav so nastale zaradi udarcev s kovinsko palico in vbodov z nožem.

Druga stran, ki je bila zbrana ob Milanu Baranji, je tudi želela predstaviti svojo zgodbo, a tega, kljub napovedim, ni storila. Drugič je prišlo do prepira v začetku aprila, vendar so se vročkrvneži ob prihodu policistov pomirili. Ti so v zadnjem času morali kar 26-krat posredovati zaradi kršitev javnega reda in miru v tamkajšnjem naselju. Posledice ponedeljkovega in torkovega prepira, kjer je bilo uporabljeno orožje, pa sta dva mrtva, trije hudo in več lažje ranjenih. Skupini sta si ves čas grozili, zadnji obračun pa naj bi bil menda celo načrtovan.

Komentar

Imamo jo. Evropo. Postali smo njena nova zvezda. Ena od petindvajsetih. Po novem nas je štiristo petdeset milijonov. Petnajst let smo porabili, da smo postavili temelje lastne države in nato vstopili v Evropsko unijo. Prvega maja smo tako uradno postali Evropejci. Menda smo zaradi tega srečna generacija.

Ta korak smo seveda primerljivo proslavili. Z veliko prireditvami. Na državni in lokalni ravni. Od Hodoša do Gorice. Od tromeje do tromeje. S šotori, pijačo, hrano, med drugim smo jedli tudi eurobogač, ognjemeti, kresi in govorniki. Slednji so nam razlagali o lepi prihodnosti ter aktivnem slovenskem sodelovanju pri pisanju le-te. Tudi veliko politikov je bilo. Kar pa je za razumeti. Letos so dvakrat volitve.

Andrej Bedek

Nova zvezda Evrope

Slovenski vstop v Evropo sem proslavil s pivom in porcijo čevapčičev. Zraven sem prestopal v ritmu glasbe nam nekdanje države. Priznam, nisem bil izviran. Moral bi si privoščiti irsko pivo in nemško klobaso. Ali pa angleški sendvič in francoski rogljič. Lahko pa bi porcijo čevapčičev plačal v evrih. Naši novi valuti.

In kaj nam bo Evropa prinesla? Ne kaj veliko. Mejo bom moral prestopiti tam, kjer sem jo do sedaj. S sabo bom moral imeti potni list. Da bom evropskemu policistu lažje razložil, da tudi jaz prihajam iz nove zvezde Evrope. Nič lažje ne bom prišel do službe v Evropi. Še zmeraj bom potreboval delovno dovoljenje. Se bom pa lahko v slovenskem jeziku pritožil na evropsko sodišče in varuhu človekovih pravic.

Še nekaj novega imamo od petka zvečer. Himno. Odo radosti. Ki sem si jo brundal na poti domov in razmišljal, da bom imel menda devetega maja praznik, ko mi ne bo treba v službo. Kaj več od Evrope pa ne bom imel. Estonec mi ne bo nič bližji in Italijanu bom še naprej kričal, da je Trst naš. In banane bodo dražje. Zaradi Evrope.

Naslednji dan v Kranjčevi ulici naj bi prišlo po naših podatkih do streljanja. Tu naj bi ustreljen obležal Milan Baranja, ki je kasneje v bolnišnici umrl.

Krvava Kranjčeva

V Kranjčevi ulici v Černelavcih je verjetno moralo biti nekaj več kot ponedeljek. Najbolj pa naj bi prišlo do nesoglasij med posamezniki iz obeh skupin. Nato je vse skupaj preraslo v množično obračunavanje. Vrnemo se na tisto noč, ko je bilo med desetimi in enajstimi zvečer nekaj metrov višje od vrta. Po naših podatkih naj bi pri tem sodelovalo več kot trideset oseb. Preiskovalce zaradi tega dela trka delo, saj bodo morali razgledati vlogo posameznikov v

Novinarska konferenca policije

Operativno-komunikacijski center Policijske uprave Murska Sobota je v ponedeljek, nekaj čez enajsto uro zvečer, prejel anonimni klic, da je prišlo v Kranjčevi ulici 17 v Černelavcih do množičnega pretepa s streljanjem. Tja je bilo poslanih več policijskih patrulj, aktiviran je bil tudi del posebne policijske enote. Na upravi je bil ustanovljen tako imenovani operativni štab, ki je koordiniral zavarovanje prizorišča, opravljanje og-

dali so, da je bilo zaradi septembrskih dogodkov vloženih 62 kazenskih ovadb (kazniva dejanja ogrožanja varnosti in povzročitve lahke ter hude telesne poškodbe, op. p.) in sodniku za prekrške poslanih 76 predlogov zaradi kršitev javnega reda in miru. Opravljenih je bilo tudi devet hišnih preiskav, kjer so policisti našli različne dele orožja, dve plinski pištoli, gumijevko, bokserje in več manjših nevarnih predmetov. Takrat je bila petim osebam tudi odvzeta prostost. Aprila letos je bilo zoper osebe iz nasprotnih si skupin

TEMPIRANO

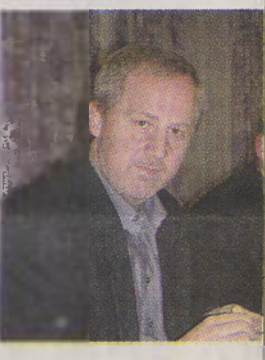
Vito Frančič, 7. razred DOŠ I Lendava: »Res, uspelo mi je doseči vseh sto možnih točk na državnem tekmovanju iz kemije, ki je bilo na OŠ Miška Kranjca v Veliki Polani. Za to ima precej zaslug moj učitelj István Ivanec, ki me je navdušil za kemijo. Pouk je zanimiv. Škoda, da ga jeseni ne bo več. V pomoč pa mi je bila tudi sestra Nina, ki študira biokemijo. Seveda sem se tudi posebej pripravil na tekmovanje.«

Filip Dobranič, 8. razred DOŠ I Lendava: »Da, jaz sem bil najboljši, prvi na državnem tekmovanju v programiranju s pomočjo programskega jezika LOGO. Pomerili smo se na Fakulteti za elektrotehniko v Ljubljani. Narediti smo morali tri programe. Komisija je ocenila, da sem nalogo najbolje opravil jaz. Upam, da bom med najboljšimi še na tekmovanju iz Vesele šole in da bom uspel s svojo raziskovalno nalogo z naslovom Cola – dobro ali zlo.«

Jože Nerad, občinski svetnik v Črenšovcih: »Državni sklad je izvedel postopek državne pomoči družbi Mura s pomočjo fiktivne pogodbe z razvojnim skladom na regionalnem nivoju in s tem prenesel finančno breme pomoči na sedem občin, ustanoviteljc skladu. Tudi če bi občine kakorkoli želele ali morale sodelovati pri navedeni sanaciji (po mojem mnenju neučinkoviti), je nesprejemljivo, da se to breme naloži le na ramena občin lendavskega rajona, ne pa na ramena vseh občin v regiji, še posebej tiste, kjer je sedež družbe, ki pomoč sprejema. S pravnega vidika gre za oškodovanje premoženja razvojnega sklada iz Lendave, posredno premoženja občin ustanoviteljc, za kar morajo odgovorni organi sklada tudi odgovarjati.«

Geza Farkaš, načelnik Uprave enota Murska Sobota: »V naši upravi ni pravih nasprotov, kot so prepričani ljudje, da se administracija širi.«

Branko Habjančič, predsednik radgonskih invalidov: »Ko hodimo po terenu, ugotovljamo, da je treba vse, ki skrbijo za svoje starše ali stare starše, spoštovati in občasno pomagati. Naši invalidi so namreč srečni in veseli, da lahko kljub boleznim in starosti živijo med svojimi domačimi.«

Dušan Zagorc, predsednik organizacijskega odbora prireditve v Gornji Radgoni: »Župan Tone Kampuš, Evropa čaka, ti pa kolovratiš po stopnišču.«

Slavnostni vstop Slovenije v EU

Kresovi prižgali novo zvezdo Evrope

Pod stopniščem na gornjeradgonski grad jim je po tem, ko so kar nekaj časa čakali župana, ki zaradi številnih obiskovalcev ni mogel po grajskih stopnicah, le uspelo predati še zadnji kos ograje in tako simbolično ukinili mejni režim. Policist Milan Bauman in carinik Štefan Ščap sta ograjo predala zgodovinarju dr. Ivanu Rihtariču in županu Antonu Kampušu.

Osrednja prireditev v Gornji Radgoni ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo se je dogajala na gornjeradgonskem mostu prijateljstva. Druženje udeležencev z obeh strani reke Mure, skupni koncert pihalnih orkestrrov Bada Radkersburga in Gornje Radgone, nočno čolnarjenje po reki Muri in splavitev 25 ladij z lučkami, za vsako državo članico ladija z njeno zastavo.

Pomurci proslavili

Po osmih letih smo Slovenci končno čakali vstop v Evropsko unijo. Po osmih letih smo Slovenci čakali vstop v Evropsko unijo. Po osmih letih smo Slovenci čakali vstop v Evropsko unijo. Po osmih letih smo Slovenci čakali vstop v Evropsko unijo.

Med sedmimi državnimi prireditvami, ki so potekale na mejah z Italijo, Avstrijo in Madžarsko, bile kar tri v Pomurju. To pa niso bile edine prireditve, ki so potekale v Pomurju. To pa niso bile edine prireditve, ki so potekale v Pomurju.

Slovenske zastave na »našem« mejnem prehodu. Sedaj poleg avstrijske in evropske plapolala na avstrijskem mejnem prehodu. Nekaj minut po polnoči so se tu pridružili slovenski policisti in se pridružili avstrijskim.

Komentar

Če je prišel človek v petek ob desetih zvečer v Gornjo Radgono, je bil kar neprijetno presenečen. Priznava, da je bil kar neprijetno presenečen. Priznava, da je bil kar neprijetno presenečen. Priznava, da je bil kar neprijetno presenečen.

Čarobna pomurska noč

Estonije in celo iz Makedonije in Ukrajine. Vse to je bilo nekaj prazničnega, dobro dušnega. Vse to je bilo nekaj prazničnega, dobro dušnega. Vse to je bilo nekaj prazničnega, dobro dušnega.

Sobota, 1. maj: Kljub drugemu danu napovedanemu dežju je bilo nekaj prazničnega, dobro dušnega. Vse to je bilo nekaj prazničnega, dobro dušnega. Vse to je bilo nekaj prazničnega, dobro dušnega.

Najboljši v akciji!

14.490 SIT

Vibracijski vrtalnik, ISKRA ERO, S 558 A

Moč 710 W, elektronsko stikalo, dve hitrosti od 0 do 1.100 in od 0 do 2.900 vrt./min, vrtenje levo/desno, število udarcev od 0 do 11.970 in od 0 do 32.300 udarcev/min, vrtna glava premera 13 mm, zmogljivost vrtenja v jeklo do premera 13 mm in v beton do premera 16 mm.

6.990 SIT

Akumulatorski izvijač, BLACK & DECKER, KC 9024

Napetost 2,4 V, 1 Ah, hitrost vrtenja 130 vrt./min, vrtenje levo/desno, 12-urni polnilnik, pribor: šibca in meter.

11.990 SIT

Vibracijski brusilnik, BOSCH, GWS 180 A

Moč 180 W, število gibov 24.000 gib./min, mere brusne plošče: 92 x 182 mm, ekscentrični gib 1,8 mm, priloženi trije brusni papirji in mikrofilter sistem.

12.990 SIT

Vibracijski vrtalnik z akumulatorskim izvijačem, SKIL, 0002 AA Duo Promo

Vibracijski vrtalnik: moč 500 W, hitrost vrtenja od 0 do 3.000 vrt./min, vrtenje levo/desno, glava premera 13 mm, vles do premera 30 mm in v beton do premera 16 mm, možnost vijčenja, akumulatorski vijčnik: napetost 3,6 V, 1,2 Ah, hitrost vrtenja 180 vrt./min, največji vrtilni moment 4 Nm, samodejna blokada vrtenja za ročno vijčenje, globlji ročaj do 120°, 3 do 5-urni polnilnik.

24.990 SIT

Kotni brusilnik, BOSCH, GWS 9-125

Moč 900 W, največje število vrt./min v prostem teku 11.000 vrt./min, glavni brusilnega vretena M14, premer kolotov 125 mm, premer lončaste krtače 70 mm.

8.490 SIT

Kotni brusilnik, BLACK & DECKER, 42 315

Moč 700 W, hitrost vrtenja 10.000 vrt./min, premer brusne plošče 115 mm, vreteno M14, blokada vretena.

41.990 SIT

Akumulatorski vrtalnik, DE WALT, BW 907 K2

Izhodna moč 190 W, napetost 12 V, 1,3 Ah, dve hitrosti od 0 do 350 in od 0 do 1.200 vrt./min, vrtenje levo/desno, hitropenjalna glava premera 10 mm, nastavitveni vrtilni momenta od 1 do 20 Nm, zmogljivost vrtenja v les do premera 25 mm in v kovino do premera 10 mm, hitri 1-urni polnilnik, priloženi dve akumulatorski bateriji, v kovčku.

ZANESLJIVO NAIŽIŽJE CENE!

Od 19. aprila do 22. maja 2004 oz. do prodaje zalog.
Možnost nakupa na 12 obrokov!

Pridite v trgovski center:
MERKURMOJSTER, Obotna ul. 39, Murska Sobota, tel. 02 530 10 50.

MERKUR
Usklajeno zavarovanje

Dolga vas je najbolj čutila mejni prehod Adijo, čakalne dobe!?

Razlog več za praznovanje vstopa Slovenije v Evropsko unijo so imeli prav gotovo v kmetijski občini, in to zaradi mejnega prehoda Dolga vas - Récics, kjer so v preteklih letih nastajale dolge čakalne dobe. Razmere so bile včasih celo nevzdržne, zato je prihajalo tudi do protestov in zaporov. Če bodo držale napovedi, se to ne bo več dogajalo, saj je ukinjen carinski pregled.

Sicer pa se je praznovanje v kmetijski občini začelo na ploščadi pred hotelom Elizabetha, kjer so pripravili pester program (nagori, glasha, padalci, baloni, karavana združene Evrope idr.), sledile so prireditve pri mejnih prehodih Pinče, Tornyszentmiklos in Žitkovci - Bódehaza ter zvečer še osrednja proslava v Lendavi.

Tovorni in ves promet na mejnem prehodu Dolga vas - Récics je tokrat obstal (za nekaj časa) zaradi prireditve ob vstopu Slovenije in Madžarske v EU. Tako so lahko prišli na prizorišče pred trgovino Kompas tudi konjeniki iz Lendave in okoliških krajev, to pa je bilo vsekakor nekaj posebnega. Foto: J. G.

Na večini prireditev so zbranim spregovorili minister za informacijsko tehnologijo Pavle Gantar, poslanca Ciril Pucko in Maria Poszonec ter župani z obeh strani meje.

Minister Gantar je poudarjal, da je vstop Slovenije v EU pomemben korak, predvsem od nas pa bo odvisno, kaj nam bo prinesel. Z ukinitvijo mej bo vsekakor več možnosti in priložnosti za sodelovanje med Slovenijo in Madžarsko, kar bo tudi v prid narodnostnim manjšinam na eni in drugi strani.

Ciril Pucko je svoj nagovor v Dolgi vasi začel z naslednjimi besedami: »Mejni prehod Dolga vas. Čakalna doba je devet ur. Ne, takšne so bile minule prometne informacije. Tu je zdaj konec desetletne dobe...«

Spomnil je tudi na dogodke iz osamosvojitvene vojne leta 1991 in se zahvalil vsem, ki so prispevali svoj delež na poti do samostojne države. V EU si bomo ustvarili svoj ugled predvsem z resnimi, dobrimi predlogi, ko se bo odločalo o pomembnih vprašanjih.

Jože Graj

Slovenija nova zvezda Evrope na Kuzmi

Na tromeji Avstrija - Slovenija - Madžarska na Kuzmi so vstop Slovenije v Evropsko skupnost zaznamovali v petek in soboto. Pripravili so kres in ognjemet na športnem igrišču, nato pa je sledil pohod z baklami na tromejo. Po pozdravu županov obmejnih občin je sledil zabavni glasbeni program. Slovesnosti se je udeležil tudi podpredsednik Državnega zbora dr. Miha Brejc. Na fotografiji župan St. Martina na der Raab Franz Kern predaja zastavo Evropske unije županu občine Kuzmi Jožetu Škaliču.

Petkovo dogajanje si je ogledalo več kot tri tisoč ljudi. Podobno je bilo v soboto, ko sta tromejo obiskala nekdanji madžarski in slovenski predsednik Gönc in Kučan. Oba sta poudarila, kako pomembno je, da smo postali del Evrope in da so lahko zaradi tega srečni. Odkrili so tudi spomenik Srce svetovne enotnosti in prenovljeno tromejo znamenje v počastitev Evropske unije. Na Kuzmi je v soboto nastopil tudi ansambl poslancev Državnega zbora. A. B., foto: N. J.

Občani Tišine so Evropo pričakali v Gederovcih

Kot obmejna občina je tudi občina Tišina zaznamovala vstop Slovenije v EU, in sicer na mednarodnem mejnem prehodu v Gederovcih. Otvoritev prireditve se je začela zelo spektakularno, in sicer s skoki padalcev, ki so na prizorišče prinesli slovensko, avstrijsko in evropsko zastavo. V kulturnem delu programa so sodelovali tako ljudje s slovenske kot tudi avstrijske strani meje. Navzoče, ki se jih je na mejnem prehodu zbralo zelo veliko, pa sta nagovorila tišinski župan Jožef Poredoš ter župan Občine Radkersburg - Umgebung Josef Pinteritsch. Evropskim čestitkam so se med drugimi pridružili še predstavniki različnih verskih skupnosti s tega območja. C. K., foto: N. J.

Dobro razpoloženje na Hodošu

Minister Pavle Gantar, nekdanja predsednika Slovenije in Madžarske Milan Kučan in Arpad Gönc s svojima soproga in župan Ludvik Orban so na večer vstopa v EU takole dobro razpoloženi obstali ob nevidni meji med Slovenijo in Madžarsko na Hodošu. Zadovoljstvo je sijalo z obrazov Kučana in Gönc, medtem ko sta si - obkrožena z množico fotografov in kameramanov - izmenjavala duhovite domislice. »Gönc, sedaj sva v Sloveniji, sedaj pa na Madžarskem, sedaj sva v Madžarskem...«, se je Kučan šalil z Göncem ob svojem prestopanju na asfalt. »Zelo sva srečna, da se je zgodila ta zgodovinski dan,« sta v en glas zatrjevala še vedno zelo prijetna nekdanja predsednika. »Po dveh svetovnih vojnah sta si novo leto,« je dodal Kučan. Osrednja prireditve, na kateri se je zbralo kar 2500 ljudi, je potekala pod šotorom na travniku med zgradbama ob mejnih prehodih. Ob postavitvi mlaja, dvigu balona, nastopu lokalne skupine in kresu na Krplivniku sta Ludvik Orban in župan občine Bajansenye Gyula Györke podpisali listino o združitvi Evrope. Po ognjemetu je goste do jutranjih ur zadržala skupina Faraoni. Mogoče najbolj simbolični trenutek se je zgodil na slovenski strani od soja luči, ko sta starejši mož in njegova žena z majhno svetilnico na slovensko in spet nazaj. Kučan in Gönc, ki sta se pred tem ustavila v Prosenjakovcih, sta naslednji dan obiskala še tromejo Avstrija - Madžarske in Slovenije.

T. K., foto: T. K.

Drevored Evropske skupnosti

V Murski Soboti so zaznamovali vstop v Evropsko unijo s posaditvijo drevoreda ob kolesarski stezi in cesti, ki pelje od Murske Sobotice proti Černelavcu. Poimenovali so ga Drevored Evropske skupnosti, po posvetovanju z dr. Aleksandrom Šiftarjem pa so posadili 25 lip, ki simbolizirajo članice Evropske unije.

Pobudo za drevored, ki je dolg 300 metrov, je dal župan Mestne občine Anton Slavic, zasadili pa so ga župan, podžupan in podžupanja sedanje občine, nekdanji predsedniki izvršnih svetov in predsednik skupščine občine, predstavniki zdravstva, gospodarstva, socialne, kulture, športa, vojske, cerkve in drugi. Protokol se je začel v središču mesta, od koder so se predstavniki različnih institucij in številni občani peš odpravili do kraja, kjer se je začela saditev drevoreda, ki bo generacije v prihodnosti spominjal na zgodovinski trenutek, ko se je Slovenija vključila v Evropsko unijo. Ob tej priložnosti so prišli na obisk tudi predstavniki iz pobratenega mesta Ingolstadt.

A. Nana Rituper Rodež

Slovo od meje v dobrovniški občini

Program ob vstopu Slovenije in Madžarske v EU so na meji med Žitkovci in Bódehazo organizirali občina Dobrovnik, Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Dobrovnik in krajevna skupnost Žitkovci s slovenske strani ter občine Bódehaza, Szijartohaza, Gaborjanhaza in Zalaszombatfa z madžarske strani. Prireditve se je začela s slavnostnimi pozdravi župana občine Dobrovnik Marjana Kardinarja in župana občine Bódehaza Laszla Bükija, ministra za informa-

Kobilje

Dobro sodelovanje tudi vnaprej

Ljudje, ki živijo v bližini mejnega prehoda Kobilje in Nemesnep, vstopa v EU niso dočakali na »mostu« med državama. Ta je bil zanje odprt šele 1. maja, ko so na mejnem prehodu pripravili Shod brez meja. Kot glavnega govornca pa so povabili ministra za informiranje dr. Pavla Gantarja. Ob tej priložnosti sta župana sosednjih občin odkrila spominsko ploščo.

Spregovorili so o življenju, ki čaka državljane Evrope v novi skupnosti. »Jutri je dan, ko se bodo odprle nove priložnosti in novi problemi, v novem svetu pa bodo uspešni samo tisti, ki bodo dinamični,« je v svojem nagovoru povedal dr. Gantar. Župan Nemesnepa Kosa Laszlo in kobiljanski župan Pavel Nemet pa sta poudarjala pomen dobrega sožitja ljudi, ki živijo ob meji, in vseh Evropejcev ter kako pomembni bodo za Evropo dobri odnosi in sodelovanje. V kulturnem programu so nastopili kulturniki z obeh strani meje in konjeniki.

Nekoliko slab priokus pa je ostal, saj slavlja niso mogli imeti večer prej, ob vstopu v EU. Vzrok je bil, ker se niso mogli dogovoriti o podaljšanju odprtja mejnega prehoda. Občini na madžarski in slovenski strani bi morali za nekaj ur plačati. Tudi karavana združene Evrope, ki je 30. aprila potovala ob državni meji, je prispela na ta mejni prehod nekaj minut po 16. uri, ko so bile madžarske zapornice že spuščene.

A. Nana Rituper Rodež

cijko družbo Republike Slovenije dr. Pavla Gantarja in poslanca Državnega zbora Cirila Pucka. V kulturnem programu so nato sodelovali: KD Solzice Žitkovci, pevski zbor iz Resznaka, Vinogradniški kvintet Turnišče, učenci osnovne šole iz Resznaka, pevski zbor iz Récicsa in Dobornaki Notazok. Po prihodu karavane združene Evrope so postavili spominsko znamenje in imeli družabno srečanje. Prvomajski dan so zaznamovali s pohodom po poteh občine Dobrovnik, saditvijo trte v ampelografskem vrtu in koncertom ob Bukovniškem jezeru.

T. K.

Središče Pomurja

Če izberete na zemljevidu obodne točke Pomurja in »potegnete« koordinato z namenom, da poiščete geografsko središče Pomurja (za natančnejšo določitev je potreben še izračun aritmetične sredine), boste ugotovili, da je točka R v Noršincih pri Murski Soboti. Prvega maja so to tamkaj tudi uradno zaznamovali s posaditvijo spominske lipe in podpisom listine, s čimer so proslavili tudi vstop Slovenije v EU. Članom Gasilskega društva Noršinci, ki je bilo pobudnik te akcije, so se na slovesnosti pridružili še državni poslanec Geza Džuban, načelnik Uprave enote M. Soboti Geza Farkaš, župan moravskotopliške občine Franc Čipot idr.

Na podlagi 14. člena Odloka o ustanovitvi Javnega gospodarskega zavoda za turizem Dobrovnik (Ur. objave Občine Dobrovnik št. 63/2003) in 36. člena Statuta Zavoda za turizem Dobrovnik - Idegenforgalmi Intézet Dobronak upravni odbor objavlja

JAVNI RAZPIS

za delovno mesto direktorja Zavoda

Direktor mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- imeti najmanj višjo izobrazbo,
- imeti najmanj pet (5) let delovnih izkušenj pri vodstvenih ali vodilnih delih,
- biti državljani Republike Slovenije in aktivno obvladati slovenski in madžarski jezik,
- aktivno obvladati dva tuja jezika (od tega obvezno angleški jezik).

Kandidat za direktorja mora priložiti vizijo razvoja in programa dela zavoda ter življenjepis s točnimi opisi del in nalog, ki jih je doslej opravljal.

Prijave pošljite najpozneje do 14. 5. 2004 (šteje se datum oddaje na pošto) na naslov: Javni zavod za turizem Dobrovnik, Dobrovnik 297, 9223 Dobrovnik, s pripisom »Javni razpis za direktorja«.

Zavod za turizem

V radgonskem Miru nove klavniške in predelovalne zmogljivosti

Dostop do najzahtevnejših svetovnih trgov

Potrošnikom bodo ponudili zdravo in varno hrano

Živimo v času sprememb, nanje pa se je treba odzivati tako, da se jim prilagajamo in se tudi sami spreminjamo, je dejal na novinarski konferenci pred otvoritvijo novih proizvodnih prostorov radgonskega Mira Dragan Salavec, direktor Kmetijskega gospodarstva Rakičan, ki je večinski lastnik tega živilsko-predelovalnega podjetja. Po prevzemu družbe Mir so novi lastniki v njej začrtali razvojno strategijo, ki jo tudi uspešno uresničujejo. V poldrugem letu so opravili dve pomembni investiciji v predelovalne in klavniške zmogljivosti, ki so jih dan pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo tudi slovesno predali namenu.

Ker s tehnologijo in obrati na stari lokaciji ne bi mogli zadovoljiti zahtevam vseh veterinarsko sanitarnih predpisov, so se odločili za naložbe na novi lokaciji, ki jim zagotavlja tudi dolgoročni razvoj. Z gradnjo novih predelovalnih obratov so začeli septembra 2002, po enem letu pa je v njih že stekla proizvodnja. S to naložbo, vredno 1,8 milijarde tolarjev, si je pridobil Mir, d. d., ovalni žig, ki zagotavlja, da obrat ustreza vsem evropskim veterinarsko sanitarnim predpisom in tako izpolnjuje pogoje za izvoz na najzahtevnejše trge. V novih predelovalnih obratih lahko izdelujejo vse vrste mesnih izdelkov iz rdečega in belega mesa, tržišču pa lahko ponudijo tudi različne prodajne oblike svežega mesa.

Po dokončanju naložbe v predelavo so začeli v lanskem septembru z gradnjo obrata za za-

izključno za zakol prašičev, težkih do 200 kilogramov, maksimalne zmogljivosti obrata s hlavlno linijo in hladilnico znašajo 150 tisoč prašičev letno, celotna naložba pa je znašala 1,1 milijarde tolarjev. Tudi ta obrat izpolnjuje vse pogoje izvoznega obrata, do konca leta pa bo po-

nih sredstev iz evropskega programa Sapard. Kot je na otvoritvi dejal novi kmetijski minister Milan Pogačnik, se v Miru zavedajo, da bodo uspešni le, če bodo zagotavljali poslovno odličnost in vrhunsko kakovost, saj so tem ciljem podredili celotno razvojno strategijo.

Z novimi blagovnimi znamkami, ki jih dodajajo že obstoječim, želijo potrošnikom zagotovi-

kol prašičev in v letošnjem marcu so v tem obratu, ki je organiziran kot samostojno podjetje Mir Klavnica in spada v skupino podjetij KG Rakičan, že začeli s klanjem. Klavnica je namenjena

djetje svoje poslovanje uskladilo tudi z načeli standardov ISO 9001 in HACCP.

Oba obrata so zgradili z lastnimi sredstvi in bančnimi posojili, dobili pa so tudi del nepovrat-

vljati zdravo in varno hrano pri pridelavi takšne hrane po Pogačnikovih besedah Slovenija lahko našla ustrezno mesto na evropskem tržišču.

Ludvik Kovač, foto: Jure

V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan

Po slabšem štartu obetavnejše nadaljevanje

Izkoristiti želijo prednosti in priložnosti, ki se ponujajo

Začetki oblikovanja novega agroživilskega stebra v Pomurju segajo v leto 2002, danes pa se ta steber formira okoli Kmetijskega gospodarstva Rakičan. Usmeritev, ki so si jo začrtali, se uresničuje, pravi Dragan Salavec, direktor družbe KG Rakičan, pri tem pa ne zanika, da so rezultati, ki jih dosegajo, pod pričakovanimi. V mislih ima predvsem poslovne rezultate, vzroki za to pa so različni, od izpada proizvodnje, ki je nastala zaradi suše, ki je prizadela kmetijstvo, do znižanja cen nekaterih pomembnih kmetijskih proizvodov. Na poslovne izide pa so vplivale tudi obveznosti do naložb, saj so v prvi fazi veliko investirali in si tako zagotovili tehnične in tehnološke možnosti za razvoj. Zdaj namenjajo posebno pozornost poslovni konsolidaciji in tržišču, kjer vidijo nekatere nove možnosti in izzivov ne želijo zamuditi.

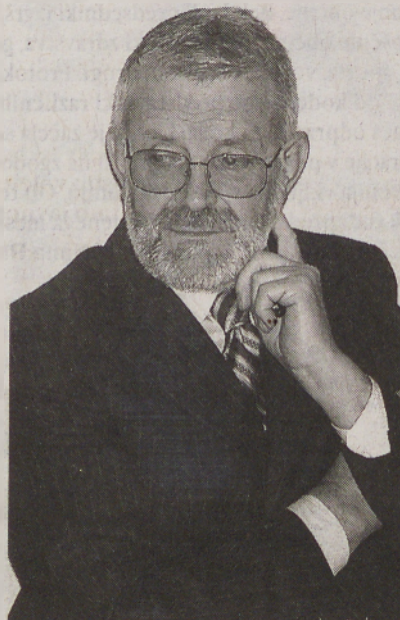
Prašičereja ostaja še naprej nosilna dejavnost tega kmetijskega gospodarstva in vanjo so v zadnjem času tudi največ vlagali.

Med eno večjih naložb sodi prav gotovo dograditev čistilne naprave v Nemščaku, z njo pa so si zagotovili bistveno prednost pred drugimi slovenskimi farmami. Prašičerejska farma KG Rakičan

že zdaj ustreza vsem direktivam Evropske unije, medtem ko se jim bodo morale vse druge slovenske farme do leta 2007 prilagoditi, za to pa bodo potrebna razmeroma visoka vlaganja. Poleg naložb v čistilno napravo od predlanske jeseni veliko vlagajo tudi v modernizacijo in obnovo pitališč.

V teh dneh končujejo obnovo farne Jezera, za kar so porabili blizu milijarde tolarjev, v Nemščaku so zgradili dva nova hleva za plemenske živali, načrtujejo pa še posodobitev pitališč. Zamenjujejo tudi osnovno čredo in pasemsko strukturo, ki jo prilagajajo potrebam predelave, na farmi, ki je bila doslej tudi selekcijska, pa bodo skrbili število čistih pasem in v prihodnosti bo farma delovala po novem selekcijskem programu.

Letne zmogljivosti obeh farm znašajo od 88 do 80 tisoč pitancev, posebno

Dragan Salavec, direktor KG Rakičan, d. d.: »Naša nosilna dejavnost ostaja še naprej prašičereja in njej so podrejene vse druge proizvodne in predelovalne zmogljivosti.«

Zaradi suše so dosegli v lanskem letu v KG Rakičan pri vseh poljščinah v povprečju manj kot 70 odstotkov pridelka desetletnega povprečja, pri nekaterih poljščinah pa je bil pridelek tudi prepolovljen. Desetletno povprečje pri pšenici znaša 6.127 kilogramov, lani pa so je pridelali le 4.705 kilogramov na hektar, koruze so namesto 8.128 kilogramov pridelali le 5.564 kilogramov, oljne ogrščice pa namesto 2.874 le 1.402 kilograma na hektar.

skrb pa namenjajo organizaciji partnerskih rej, ki jih je trenutno 18, letno pa naj bi spitali okoli 20 tisoč prašičev.

Potrebam prašičereje so seveda prilagojene druge zmogljivosti, saj imajo v KG Rakičan zaokrožen krog proizvodnje, ki zagotavlja tudi sledljivost njihovih proizvodov. Izkoristiti želijo instalirane zmogljivosti skladišč in mešalnice, ki zagotavlja krmila za potrebe prašičerejske in perutninske proizvodnje, od 7 do 8 tisoč ton krmil letno pa prodajo tudi v trgovinah.

Še leta 2002 so v mešalnici izdelali 37 tisoč ton krmil, lani pa so proizvodnjo povečali na 48 tisoč ton, cilj pa je, da letno izdelajo od 55 do 60 tisoč ton krmil.

Za potrebe mešalnice zagotavljajo okoli 80 odstotkov lastne koruze in tudi takšen delež ječmena, pri pšenici pa imajo tržne presežke. Tudi pridelavo pšenice bodo prilagodili potrebam mešalnice, pridelovali pa bodo sorte, ki bodo dohodkovno najzanimivejše. Ena najpomembnejših odločitev je prehod na integrirano pridelavo v poljedelstvu, saj se želijo čim bolj približati sonaravnemu kmetovanju, pogodbo o tem bodo podpisali v prihodnjih dneh, ena od strategij v poljedelski pridelavi pa je intenzifikacija medposevkov.

Lani in predlani so že zasejali proso na 300 hektarjih polj, opravili so tudi poskuse z ajdo, ki ji bodo prav tako namenili več površin. Da bi zagotovili več površin za medposevke, so v kolobar

Ob količinskem izpadu poljedelske proizvodnje se v prašičereji v zadnjih letih srečujejo tudi s problemom padanja odkupnih cen. Tako je znašala povprečna prodajna cena prašiča v letu 2001 327,89 tolarja, v letu 2002 276,87 tolarja in v lanskem letu le 266,12 tolarja za kilogram. Najnižjo povprečno prodajno ceno so imeli pitanci v lanskem juniju, ko so dobili rejci za kilogram le 236,01 tolarja.

vključili več ječmena, ki ga sejejo na 400 hektarjih, prevladujoča poljščina pa je še vedno pšenica, ki jo imajo sejejo na 1.400 hektarjih.

Koruzi namenjajo okoli 100 hektarjev, po nekajletnem premoru pa so ponovno zasejali tudi sladkorno peso, ki ji bodo v prihodnje namenili od 200 do 250 hektarjev. Sicer pa KG Rakičan obdeluje okoli 5.400 hektarjev kmetijskih zemljišč, kar je za 300 hektarjev manj kot pred leti. V pridelavi pa so izgubili na račun avtocest in razvoja novih gramoznic.

Ludvik Kovač

Elektromaterial presenetil v Frankfurtu

Razvoj, ki vodi v povezave

Elektromaterial Lendava, družba s štiridesetletno tradicijo proizvodnje elektroinstalacijskega materiala, je aprila v Frankfurtu – na največjem sejmu elektroinstalacij in razsvetljave v Evropi in pomembnem v svetovnem merilu – poslovne partnerje in konkurenco presenetil s tremi novimi družinami stikal in vtičnic. Drzne barvne kombinacije in modne oblike so vzbujale nemalo pozornosti in obiskovalci niso skoparili s priznanji in pohvalami.

Direktor družbe Štefan Šoš, da so jih izdelali po svoji zamisli, pri tem pa se zgledovali po sodobnih trendih v arhitekturi. Majhno podjetje, kot v svetovnem merilu so, si pač ne more privoščiti armade oblikovalcev, kot jih imajo veliki, a potem prav z velikimi morajo v tekmo za kupce. Po videnem na sejmu so se že oglasili potencialni kupci. Razvijene izdelke pa bodo dali na trg v poletnih mesecih. Od poslovnih stikov, ki so jih imeli na sejmu, pa si obetajo tudi udržiteljne lastne blagovne znamke na trgih evropske skupnosti, kjer so že prisotni in na novih v Bolgariji, Romuniji in Ukrajini ter trgu azijskega vzhoda in Afrike. In zakaj prav Frankfurt? »Naša miselnost je, da je tu sejem največji in se vloži v udeležbo glede na število in gostoto poslovnih stikov,« je odgovoril Štefan Šoš. Regionalni sejem jih ne zanima, zato pa so vsako drugo leto gost frankfur-

Prej Frankfurt v Afriko

tskega, kjer jim pripada razstavno mesto v osrednji hali osem. Sejem svetovnih razsežnosti pa je tudi dobra preglednica ponudbe in priložnost, da se primerjaš in vidiš, kje si. »Menim, da se po dizajnu in kakovosti izdelave lahko merimo z zelo dobrimi in se lahko štejeemo v višji srednji razred,« je povedal sogovornik. Seveda pa ostaja področje, kjer niso dovolj močni, da bi lahko lovili konkurenco. Gre za tako imenovane EIB-instalacije ali instalacije z možnostjo programiranja, ki pa jih bo moral po napovedi sogovornika v prihodnje izdelovati vsak resni proizvajalec elektroinstalacij. To razvojno nalogo so si v srednjeročnem razvojnem načrtu poslovanja postavili tudi v Elektromaterialu in pomeni, da bi osnovne produkte osvojili do leta 2006, »... vendar pa moram priznati, da smo pri teh razvojnih nalogah še na začetku. Ob iskanju lastnih razvojnih rešitev namreč iščemo tudi možnost povezovanja še z drugimi producenti. Dokončna beseda o tem, ali se opreti izključno na lastna razvojna znanja ali se pri tem povezovati s kom drugim, še ni bila izrečena,« je dejal sogovornik. Kljub tej novi tehniki pri elektroinstalacijah pa se klasiki še vedno napoveduje zelo dolga življenjska doba in je zato tržno še vedno zanimiv izdelek.

M. H.

Galex z dvema generičnima zdraviloma Lastna proizvodnja zanje razvojna pot

Galex, d. d., Podjetje za proizvodnjo in promet s farmacevtskimi in drugimi izdelki iz Murske Sobote, je lani ustvaril 2,3 milijarde tolarjev prihodka ali odstotek več kot leto prej, poslovno leto pa končal z dobrimi 50 milijoni tolarjev dobička. Ta je višji za 6,2 odstotka. Vodstvo družbe je s poslovnim izidom zadovoljno, saj je ta glede na poslovno manj ugoden čas v okviru pričakovanj.

Ceprav je ustvarilo podjetje Galex devetdeset odstotkov prihodka z veletrgarijsko dejavnostjo oziroma od prometa s farmacevtskimi in drugimi izdelki, vidi svojo razvojno pot v proizvodnji lastnih izdelkov. Lani so naredili več kot šest tisoč kosov lastnih izdelkov ali skoraj 12 odstotkov več kot leto prej, trgu pa ponujajo petnajst že registriranih izdelkov za samozdravljenje. Podjetje Galex je med slovenskimi proizvajalci zdravil za samozdravljenje edino, ki se je uspešno podalo na pot priprave zdravilnih čajev, in to dejavnost bodo ohranili in razvijali tudi v prihodnje. Slovenski trg namreč postaja čedalje pomembnejši kupec njihovih izdelkov, saj so s temi izdelki lani prodajo povečali za petnajst odstotkov, manj kot prejšnja leta pa so iztržili v Pomurju.

Letošnje leto pa je za podjetje prelomno tudi zaradi proizvodnje in prodaje generičnih zdravil. V lanskem letu so dobili dovoljenje za promet z zdraviloma Zitrocin in Meloxan, obe zdravili pa sta že tudi razvrščeni na listo zamenljivih zdravil, kar pomeni, da ju bodo zavarovanci dobili na zdravniški recept brez doplačila. Zitrocin, ki vsebuje učinkovino azitromicin in sodi v skupino antibiotikov, bo prišel na trg maja, meloxan pa predvidoma jeseni.

Vodstvo Galexa tako za letos načrtuje višji prihodek od prodaje lastnih izdelkov, na isti ravni pa bo ostal prihodek od veleprodaje. Tega, koliko izkupička jim bo prinesla prodaja generičnih zdravil, v Galexu še ne napovedujejo.

M. H.

Lendavski razvojni sklad v rokah politike

Hudič je prišel po zavedene

Župan Lendave in direktor lendavskega razvojnega sklada vztrajata, da se dokapitalizacija sklada mora izvesti v skladu s sklenjeno pogodbo z republiškim javnim skladom v Ribnici na račun premoženja občin, ustanoviteljic sklada.

Aktualni problematiki lendavskega razvojnega sklada posvečajo mediji po mojem mnenju daleč premalo pozornosti in prostora, ki nikakor ni v Lendavi, katere dejanska vrednost po mojem mnenju ne presega 100 milijonov tolarjev, poleg tega pa naj bi nosile še stroške vzdrževanja kupljenega objekta v korist novega najemnika. V skladu s pogodbo naj bi imele občine tudi možnost, da sklad iz Ribnice dokapitalizira lendavski sklad v vrednosti posojila, kar pa zadevo vsebinsko (premoženjsko) popolnoma nič ne spremeni.

Na kar je treba opozoriti pri vsej tej stvari, je naslednje: 1. Državni sklad je izvedel postopek državne pomoči družbi Mura s pomočjo fiktivne pogodbe z razvojnimi skladom na regionalnem nivoju in s tem prenesel finančno breme pomoči na sedem občin, ustanoviteljic sklada.

2. Tudi če bi občine kakorkoli želele ali morale sodelovati pri navedeni sanaciji (po mojem mnenju neučinkoviti), je nesprejemljivo, da se to breme naloži le na ramena občin lendavskega rajona, ne pa na ramena vseh občin v regiji, še posebej tiste, kjer je sedež družbe, ki pomoč sprejema.

3. S pravnega vidika gre za oškodovanje premoženja razvojnega sklada iz Lendave, posredno premoženja občin ustanoviteljic, za kar morajo odgovorni

svojega sklada nakopale dolg v višini 500 milijonov tolarjev, ki ga bodo morale skupaj z obrestmi vrniti v desetih letih, v utehu pa so postale lastnice Murine 'podrtije' v Lendavi, katere dejanska vrednost po mojem mnenju ne presega 100 milijonov tolarjev, poleg tega pa naj bi nosile še stroške vzdrževanja kupljenega objekta v korist novega najemnika. V skladu s pogodbo naj bi imele občine tudi možnost, da sklad iz Ribnice dokapitalizira lendavski sklad v vrednosti posojila, kar pa zadevo vsebinsko (premoženjsko) popolnoma nič ne spremeni.

Na kar je treba opozoriti pri vsej tej stvari, je naslednje:

1. Državni sklad je izvedel postopek državne pomoči družbi Mura s pomočjo fiktivne pogodbe z razvojnimi skladom na regionalnem nivoju in s tem prenesel finančno breme pomoči na sedem občin, ustanoviteljic sklada.

2. Tudi če bi občine kakorkoli želele ali morale sodelovati pri navedeni sanaciji (po mojem mnenju neučinkoviti), je nesprejemljivo, da se to breme naloži le na ramena občin lendavskega rajona, ne pa na ramena vseh občin v regiji, še posebej tiste, kjer je sedež družbe, ki pomoč sprejema.

3. S pravnega vidika gre za oškodovanje premoženja razvojnega sklada iz Lendave, posredno premoženja občin ustanoviteljic, za kar morajo odgovorni

organi sklada tudi odgovarjati.

Apeliram na svetnike in župane vseh sedmih oškodovanih občin, da se, tudi zaradi sprejetih obveznosti po pogodbi, dokapitalizacija izvede, vendar le v višini dejanskega povečanja premoženja sklada, ki je nastal na podlagi opravljenih transakcij po pogodbi (pogodba pravi: konverzija terjatev Javnega sklada v namensko premoženje Razvojnega sklada v višini ...). Ob tem je treba tudi poudariti, da pri politiki sklada odločajo vse ustanoviteljice glede na ustanovitveni delež, torej enako tudi pri izvolitvi predsednika nadzornega odbora sklada ali izvolitvi direktorja sklada. Drugačni predlogi so tako rekoč neokusni.

Na koncu naj dodam še eno cvetko, ki nazorno kaže sposobnost nekaterih pri izmotavanju pred odgovornostjo. V enem od dnevnikov sem prebral povsem 'resno' izjavo enega od akterjev navedene afere, da občine ne bodo utrpeli nobene škode, saj sklad spornega objekta ne bo prodal pod ceno. Kot da bi kmet, ko mu toča popolnoma stolče pridelek na njivi, rekel, da ni utrpel nobene škode, ker pridelek z njive ne bo prodal pod ceno niti njive ne bo šel več pogledat. Stvar je lahko zabavna, dokler tako govori politik, precej trpk pa postane, ko se pod njo podpisuje ekonomist.

Jože Nerad, Črenšovci, občinski svetnik

Spremenjen zakon o varstvu potrošnikov uvaja dvojezično poslovanje

Nihče ne ve, kaj to pomeni v praksi

Se ti, ki so spremembe predlagali, jih razlagajo vsak po svoje

Zo spremenjenem in dopolnjenem zakonu o varstvu potrošnikov bodo morala poslovalci v slovenskem jeziku, na območju narodnostnih skupnosti pa tudi v italijanskem ali madžarskem jeziku. Čeprav bo dopolnjen zakon v naslednjih dneh objavljen tudi v uradnem listu, nihče prav ne ve, kaj bo to pomenilo v praksi. In kar je še najbolj očitno, to določilo si vsak po svoje razlagata tudi poslanca narodnostnih skupnosti, pobudnika dopolnitve.

Če je Roberto Battelli, poslanec italijanske narodnostne skupnosti, za dnevnik Finance izjavil, da bodo morala podjetja etikete, navodila in sestavine izdelkov navajati tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, pa Maria Pozsonec pravi, da to določilo razume povsem življenjsko. Po njenem mnenju kupcu daje možnost, da bo blago lahko naročil tudi v jeziku narodnostne skupnosti, podjetje pa, tako Pozsonceva, ki nekaj da nase in

ki mu je do sklenitve posla, mu bo odgovorilo v jeziku danega naročila. Poslanka tudi zavrača razumevanje določila, kot ga je predstavil Roberto Battelli.

Pojem poslovanja tudi v jeziku narodnosti razume le v smislu komunikacije, nikakor pa, da bi podjetja morala izdajati na primer dvojezične račune, čeprav bi v celostnem razumevanju pojma poslovanje morala delati tudi to.

Predsednik društva lendavskih menedžerjev Štefan Sobčan pravi, da mu spremembe zakona niso znane in z njimi tudi ni bil seznanjen, očitno pa bo določilo potrebovalo dodatno tolmačenje, saj ne bi bilo dobro, kot je dejal, pravico do dvojezičnosti mešati z gospodarstvom. Zanj nesprejemljiva bi bila tudi razlaga, ki bi podjetja na območju narodnostne skupnosti postavljala v neenakopraven položaj oziroma jim zaradi tega

povzročala dodatne stroške. Sicer pa so v Varisu, kjer je direktor, s kupci že sedaj komunicirali v jeziku, kot se je sam predstavil, vse z namenom, da zadovoljijo potrošnika in da seveda sklenejo posel.

Feri Pucko, samostojni svetovalec pri pomurski gospodarski zbornici, je povedal, da jih v zvezi z dopolnilom zakona o varstvu potrošnikov o dvojezičnem poslovanju podjetij na območju avtohtonih narodnosti nihče ni seznanil niti jih vprašal za mnenje, ne ve pa, ali je bilo kaj govora o tem na centrali. Kot ga sam razume, naj bi določilo, da bodo podjetja na dvojezičnem območju morala izdajati tudi poslovne listine v obeh jezikih, to pa se mu ne zdi sprejemljivo. Sprememba zakona o dvojezičnem poslovanju tudi ni poznana Andreju Cimru, svetovalcu Združenja potrošnikov Pomurja.

Majda Horvat

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.

Podjelo je iz Lendave, d. d., ul. A. Ravnikarja 11, Murska Sobota

Cene sredstev za varstvo rastlin

KG Rakičan, trgovina Zmo-vit Lipovci

Fungicidi	Cena v sit	
cuprablau z	1/1	850,90
baycor wp 25	10 g	350,50
bayleton special	5 g	101,70
dithan dg	1/1	1.375,60
archer top	1/1	6.769,00
delan	0,1	1.566,9
euparen	1/1	4.197,00
pepelin	1/1	497,00
rubigan	100 ml	1.300,00
opus team	1/1	7.128,00
topas c	250 g	2.001,00
antracol	1/1	1.613,00
antracol	0,1	282,20
dithane m-45	1/1	1.300,00
falcon ec 450	1	11.638,00
artea 330 ec	1/1	11.170,00
ridomil plus	1/1	2.549,00
curzate r	1/1	3.141,00
strobry	0,02	1.253,80
Insekticidi		
oleodiazinon	1/1	847,60
belo olje	1/1	800,30
actare	40 g	1.679,00
mimic	200 g	2.304,00
decis	1/1	7.493,00
karate zeon	1/1	9.808,00
orthus	10 ml	356,50
perfection	1/1	2.805,00
actelic	0,1	1.200,00
hostaquick	0,1	1.603,00
fastac10 % sc	0,1 l	1.209,60
zolone liquide	125 ml	1.344,80
calipso	0,1	3.614,90
volaton ec 500	1/1	4.197,50
mesuroi fs 500	0,2l	3.039,50
mesuroi fs 500	1,0	10.350,00
karate zeon	50 ml	781,60
Herbicidi		
touchdown	1 l	2.000,00
sencor	1 l	13.140,00
goltx	1/1	6.037,00
betanal tandem	1 l	9.808,00
foliar	1 l	2.880,00
dual gold	1 l	5.000,00
goltx	0,1 kg	938,00
primextra gold tz	1 l	2.630,00
pyramin turbo	1 l	4.710,90
sekator	0,3 kg	3.995,00
sencor	100 g	2.135,00
stomp 330e	1 l	1.976,00
frontier	1/1	5.995,00
herbicid	1/1	1.015,00
tarot	50g	13.034,00
agill	1/1	11.094,00
tell	20g	4.294,90
motiveti	1/1	12.900,00
motiveti	0,5l	6.939,00
betanal progres of	1/1	8.990,00
merlin	140g	8.082,00
equip	1/1	6.886,00
devinot (edini registriran v bučah)	1/1	6.636,00
Foliarna gnojila		
protifert (proti stresom)	1/1	1.227,50
drim (proti stresom)	1/1	5.050,00
Močila		
Nu film	1/1	4.336,00
pinovit k	1/1	1.297,00
nu film	0,1	701,20

Društvena ocenjevanja vin

Sveti Jurij ob Ščavnici

Na Rožičkem Vrhu so ustanovili aprila lani Društvo ljubiteljev vin in narave. To je izvedlo ocenjevanje vin na poseben način. Med suhimi in polsuhimi vini je prejela najvišjo povprečno oceno družina Korošec z Rožičkega Vrha pred Andrejem Kranerjem od Svetega Jurija ob Ščavnici in Matjažem Korošcem z Rožičkega Vrha.

Med sladkimi in polsladkimi vini je dobilo najvišjo oceno vino Irene in Slavka Kolmaniča z Rožičkega Vrha, drugo mesto je pripadlo Vladimirju Lovreću iz Terbegovca in tretje Cvetki Krajnc od Svetega Jurija ob Ščavnici.

F. Kl.

Volitve organov kmetijsko-gozdarske zbornice V republiški zbornici več Pomurcev

Volitve bodo 9. in 10. maja

Organom Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije ter njenih območnih enot in izpostav se izteka prvo mandatno obdobje, zato je upravni odbor zbornice že sredi marca sprejel sklep o razpisu volitev v svet Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, v svete območnih enot in v izpostave območnih enot kmetijsko-gozdarske zbornice, volitve pa bodo 9. in 10. maja.

9. maja bodo volitve v prvi volilni skupini, svoje delegate v

organe kmetijsko-gozdarske zbornice pa bodo volili kmetje oziroma lastniki kmetijskih zemljišč. Pomurci bodo izvolili v svet Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, ki je najvišji zbornični organ, 9 članov, za ta mesta pa na sedmih listah kandidira 61 kandidatov.

Istočasno z volitvami v svet republiške kmetijsko-gozdarske zbornice bodo tudi volitve v svet območne enote Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije Murska Sobota, kjer se bodo volilci odločali med 84 kandidati s

sedmih kandidatnih list, v svet območne zbornice pa bodo izvolili 13 članov.

Po pet članov bodo kmetje oz. lastniki kmetijskih zemljišč izvolili še v odbore izpostav območne enote Murska Sobota. Za članstvo v odbor izpostave v Gornji Radgoni se poteguje na štirih kandidatnih listah 20 kandidatov, v lendarški izpostavi na petih kandidatnih listah kandidira prav tako 20 kandidatov, podobno število kandidatov na štirih kandidatnih listah pa je tudi za ljubomirsko izpostavo. Za izpostavo Murska Sobota je na šestih kandidatnih listah 29 kandidatov.

V ponedeljek, 10. maja, bodo še volitve v drugi volilni skupini, ko bodo volile svoje člane v organe kmetijsko-gozdarske zbornice zadruge in druge pravne osebe.

V nasprotju s prvim mandatom, ko so imele vse območne enote v svetu Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije po šest članov, bo tokrat članstvo v svetu odvisno od števila članov kmetijsko-gozdarske zbornice v posamezni območni enoti. V svetu republiške zbornice bo tako imelo Pomurje v prihodnjem mandatu devet članov.

Ludvik Kovač

Iz Gornje Radgone Obnova sadovnjakov

Na območju Radgonsko-kapelskih goric je okrog 1.000 hektarjev zemljišč, na katerih raste vinska trta. Delniška družba Radgonske gorice ima 301 hektarjem, delniška družba Vinogradništvo in vinarstvo Kapelski Vrh pa z okrog 60 hektarji. V delniški družbi Radgonske gorice iz G. Radgone imajo nekaj več kot 50 hektarjev zemljišč, namenjenih za jabolčarske nasade. V družbi se zavedajo, da je treba tovrstne nasade stalno obnavljati, saj iz obnovljenih nasadov pridobivajo jabolka vrhunske kakovosti. Od lanske jeseni pripravljajo v tem namenju družbi 6 hektarjev zemljišč, ki jih namenili za nove jabolčarske nasade. F. Kl.

Za čebelarje

Vzreja narejencev in kakovostnih matic za lastno uporabo

Po vnosu zajedalca varoze moramo že več kot dve desetletji zaradi škode, ki jo povzroča, obnavljati čebelje družine. Da pride do odmrta čebeljih družin, je zadosten razlog že majhna nepozornost. Ko čebelar opazi, da z družinami ni vse v redu, je ponavadi že prepozno. Močno napadene družine s parazitom varoze se skoraj ne da rešiti. Vsak čebelar pa se mora zavedati, da nekaj čebeljih družin iz različnih razlogov čez zimo umre, zato si mora vzgojiti rezervne družine, s katerimi spomladi nadomesti pozimi izgubljene družine.

Najprimernejši čas za narejenje in vzrejo matic je obdobje, ko so čebelje družine na vrhuncu svojega biološkega razvoja. To pa je v severovzhodnem delu Slovenije ravno v maju, ko je v naravi največ cvetočih rastlin, med akacijev in kostanjevo pašo. Po točenju kostanjevega medu pa ni več primeren čas za narejenje, ker nastopi obdobje brez paše in rado pride do ropanja, zato moramo narejence krmiti, drugače se do zime ne razvijejo.

Najbolj preprost način je, se postaviti narejence v času, ko družina pride v rojilno razpoloženje. To je seveda takrat, ko družina že potegne matičnike. Navadno vzamemo po dva do tri sate s pokrito zalego, take, ki imajo matičnike, dodamo pa tudi po dva sata z medom in cvetnim prahom. Te sate zložimo v

tako imenovani prašilček (5-satni). Če je na teh satih več matičnikov, pustimo najlepšega, druge pa previdno odrežemo z ostrim rezilom in nanje pozabimo. Damo jih v leseno candrovo matičnico, ki jo vložimo v družini v mediščice, da se matica izvali. V matičnico damo malo sladkornega testa ali kapljico, kepico medu, da ima matica hrano. Izležena matica je zelo lačna. Ko je matica izležena, jo uporabimo za trisatnega narejence z mlado matico, ki se običajno opravi v desetih dneh. V tem času ni dobro odpirati plemenilčkov, ker se čebele bojijo za matico in jo stisnejo v klobčič, kjer navadno umre. Ko delamo take narejence, je dobro, da čebele poškrbimo z vodo. Dobro je, če jim v pitalnik nalijemo nekaj vode, ker če takih družin ne odpeljemo vsaj štiri kilometre stran, se stare čebele vrnejo v stari panj in jim manjkajo prinašalke vode.

Imamo pa tudi način, da naredimo narejence z mlado zalego, da si čebele same potegnajo zasilni matičnik. Tega primera ne priporočam, ker zasilna matica ni tako kakovostna, kot je iz rojivih matičnikov, zato je bolje, da matico kupimo pri registriranih vzrejevalcih, kjer je vzreja pod kontrolo Kmetijskega inštituta Slovenije.

Ne smemo pa pozabiti, da take mlade družine moramo krmiti.

ti, če v naravi zmanjka paše.

Dober način narejanja rezervnih družin je po točenju kostanjevega medu, ki je pri nas navadno zadnje. To naredimo tako, da pokrijemo matično rešetko v AŽ-panju, nato pa prestavimo vsaj štiri sate pokrite zalege in nekaj medu v mediščice. Odpremo izletno odprtino, s čimer omogočimo čebelar izhod. Stare čebele se vrnejo v plodiščni del, mlade pa ostanejo v medišču in tem dodamo že opraseno matico. To dobimo pri rejcu matic že v ustrezni matičnici. Ta postopek je zelo zanesljiv in ne potrebujemo dodatnega panja, saj bomo imeli v enem dve družini. Tako matico kontroliramo čez deset dni in takrat po navadi že zalega. Tudi tokrat ne smemo pozabiti na hrano. Če čutijo pomanjkanje, matice ne zalegajo ali pa zelo malo. Najbolj verodostojen kazalec pašnih oziroma nepašnih razmer je seveda tehtnica.

V času, ko mlada matica še ne zalega, stara zalega pa se izvali, je idealen čas za zatiranje varoze. Pride namreč čas, ko ni pokrite zalege in je varoza okužila čebele. Če smo pravilno ukrepali, bomo imeli čez čas v panju staro in mlado družino, ki nam v obdobju, ko nam varoza še zmeraj povzroča žrtve, veliko pomeni.

Mirko Jurinec

Črenšovci: kmetijski program

V občini Črenšovci bodo namenili letos za kmetijske programe sedem milijonov tolarjev. Program je obravnavala komisija za kmetijstvo in ga potrdil tudi občinski svet. Tako bodo sofinancirali programe: kalcifikacija tal, kemična analiza zemlje in krme, remont ali obnova črede krav molznic in dojilj, testiranje traktorjskih škroplilnic ter regres za nakup semen in sadik v zelenjadarstvu.

Del sredstev pa bodo namenili za Čebelarstvo društvo Črenšovci, Govederejsko društvo Črenšovci ter Vinogradniško društvo Bistrica in Velika Polana. Komisija za kmetijstvo pri občinskem svetu je predlagala občinskemu svetu, da je sprejel spremembe odloka o vodovarstvenih pasovih okrog črpališč pitne vode v Črenšovcih, Žižkih, Trnju ter Dolnji in Gornji Bistrici ter pravilnika o gospodarjenju na kmetijskih zemljiščih, kmetijah in posevkih na vodovarstvenem območju okrog črpališč pitne vode v občini Črenšovci.

J. Ž.

Sod brez primere

Janez Viher, samostojni podjetnik iz Podgradja v ljubomirski občini, je postal priznan sodarski mojster, ki se s tovrstno dejavnostjo ukvarja že več kot 20 let. S sinom Janijem, ki je pri njem zaposlen, sta se letos lotila velikega projekta, in sicer izdelati okoli 25.000-litrski sod, ki se uporablja v vinarski industriji. Naročilo ga je podjetje iz Pančeva v Srbiji. Delala sta tri dni in noči, porabila pa dobrih 5 kubičnih metrov macesnovega lesa, ki velja za najbolj ustreznega pri kemijskem procesu pripravljanja živilskih kož in njihovo daljnjo obdelavo. Po delih so sod že transportirali v Pančev, kjer ga sodarska firma Viher ponovno sestavi in preda na uporabnikom. N. S.

Košara za knjigo rekordov?

Matija Mlinarič iz Lipovca, ki plete košare že več kot 40 let, je pred kratkim spletel tudi košaro iz šibja, ki se bo morda uvrstila v Guinnessovo knjigo rekordov. Gre za okoli 250-litrsko košaro, ki meri v širino meter in ima sedem parov ročajev. Za pletenje je Matija uporabil okoli 200 litrov šibja. Spletel je podaril domačemu turističnemu društvu. J. Ž.

Po naših znanih poteh

Tudi v krajih ob reki Muri je lepo in zanimivo

Začetek na Otoku ljubezni

Ižakovci-Melinci-Gornja, Srednja, Dolnja Bistrica

Se že kdaj bili na Otoku ljubezni? To je tam, kjer vsako leto poteka prireditev Bujraški dnevi. Če ne, pa ste gotovo dolišli zanj. Te dni, kadar sije tople sonce, je tam kaj res lepo in zanimivo. Le paziti morate, da vas ni preveč ne prevzame, da ne ostane predolgo ...

Malo je manjkalo, da bi se to zgodilo tudi naši popotni ekipi, ki se je po doli po strani ob Muri od Ižakovca do Dolnje Bistrice. Preden smo sledili potjo na Otok ljubezni, smo nekateri današnje, ki smo jih naključno srečali, spraševali, zakaj mu tako pravijo. Vsi so se nasmehili in odgovorili: »Gledajo, ker so tja nekoč zahajali številni pari zaljubljenec. Sicer pa so nekateri tudi predlagali, naj se oglasi mo pri Mikiju Poredošu v lokalni gostilni, ki da je bil med prvimi in glavni pobudniki za takšno uradno poimenovanje.

čami (je tudi vodnik za obiskovalce, če je potrebno), pa na vprašanje, zakaj se imenuje otok Otok ljubezni, gostom pripoveduje, da zato, »ker je bila tam svojčas širša murska struga, čez

zapeljete čez reko. No, mi smo morali iti dalje, da bi zvedeli in na kratko opisali še kakšno zanimivost na Melincih in Bistricah.

Kdor pride na Melince in bi rad užival v naravi, mora prav tako zaviti k reki Muri, kjer je tamkajšnje turistično društvo poskrbelo za ciglarsko po-

stojanko, kjer vsako leto organizirajo Ciglarske dneve; vse več ljudi pa je začelo zahajati tudi k Melinčkim grabam, kjer te dni člani Ribiške družine Murska Sobota - Temeljna enota Belčinci gradijo ribiško brunarico.

Bistrice so bile svojčas najbolj znane po kolišču Bobri, ki ga žal ni več.

Skupina naključnih obiskovalcev na Otoku ljubezni iz Vipavske doline je bila navdušena tudi nad posebno igro - tekmovalni zabljaju žebjev. Mario je poskusil prvič in celo zmagal.

Tudi Melinčke grabe postajajo čedalje mikavnejše.

Tam, okrog bereka Bobri, kot pravijo rokavu Mure Velika Kocija, pa se je prijetno sprehajati. Pot vas med drugim pripelje tudi do Mure pri Gibini (na drugi strani), kjer namerava Občina Razkrižje v sodelovanju s črenšovsko občino spet poskrbeti za brod, ki bo prevažal ljudi čez reko.

Lahko se podate tudi po Godinovi poti (poimenovana po pisatelju Ferdu Godini, roj. na Dolnji Bistrici) ter si med drugim ogledate njegovo spominsko sobo v OŠ Prežihovega Voranca na Srednji Bistrici ali njegovo hišico, ki sta si jo z ženo zgradila na Dolnji Bistrici, na njej pa so odkrili njegovo spominsko ploščo. Godinove poti pa seveda vodijo tudi ob reki Muri.

Besedilo in foto: Jože Graj

Obiskovalci na Otoku ljubezni, ki so se na primer podate po Godinovi poti in si ogledate njegovo spominsko sobo v OŠ Prežihovega Voranca na Srednji Bistrici ali pa sledite kakšnemu znaku z napisom: Pri ob Muri.

Obiskovalcev je zelo vesel tudi mlinar na Otoku ljubezni. To je Andrej Kuzma - Draš, ki rade volje pove in pokaže, kako melje moko za kruh, ki ga pečejo v turistične namene. Za kaj več še ni dovoljeno.

katero so se skrivaj vozili s čolnom zaljubljeni; nekateri pa so tudi zaplaval na otok, če ni šlo drugače, kajti tu naj bi bilo nekaj, verjetno drevesa oziroma rastline, kar je kot afrodiziak. To naj bi se poznalo tudi pri pticah. Med našim obiskom pa so bili tam precej razposajeni in dobre volje, kot da bi tudi nanje delovalo skrivnostno spolno dražilo, naključni obiskovalci iz Vipavske doline, Ljubljane in Nemčije. Rudi Zorman iz Ljubljane nam je priznal, da je prišel s svojo ženo tja že drugič.

Na Melincih in Bistricah

Seveda sta na pri ižakovskem Otoku ljubezni vredna ogleda tudi mlin na Muri in brod, s katerim se lahko

Besede so kakor oblaki, ki zakrivajo jasno. Človek je jasen šele, ko molči, šele takrat je odkrit.

Srečko Kosovel

Manj kupcev na ponedeljkovih soboških sejnih

Čeprav je vsak prvi ponedeljek v mesecu v središču Murske Sobotke še vedno tradicionalno sejensko razpoloženje, je po trditvah prodajalcev na sejmu čedalje manj kupcev oziroma tistih, ki si ob sprehodu in ogledovanju še kaj kupijo.

Na sejmu ta ponedeljek je bilo še vedno dovolj klasične ponudbe od oblačil, čevljev, plastičnih igračk do suhe robe in podobnega, torej izdelkov, ki jih nekoliko dražje in nekoliko kakovostnejše lahko kupimo tudi v trgovinah in trgovskih centrih. Malo pa je ponudbe pomurske ljudske obrti izjemno lektarjev in izdelovalcev kmečkega orodja. Proti 12. uri pa prodajalci v glavnem samevajo, le tu in tam se mimo sprehodi kak obiskovalec, ki si je po malici privoščil še sprehod. Tudi vedno več Pomurcev očitno nakupuje v skladu z načelom: »Nisem tako bogat, da bi kupoval poceni.« - J. Ga.

Turistične prireditve

Križevci v Prekmurju - MK Gronska strejla organizira v petek, 7., in v soboto, 8. maja, četrto srečanje motociklistov 4rd biker days. Na srečanju, ki se ga udeležujejo tako lastniki motociklov kot tudi ljubitelji motociklov, rock glasbe in druženja, bodo med drugim nastopili Pero Lovšin, Blue planet, Špirit band in Children of the night. Organizatorji so poskrbeli tudi za druge oblike zabave, kampiranje, hrano in pijačo.

Gornja Radgona - V petek, 7. maja, ob 10. uri bo Pomurski sejem v Gornji Radgoni uradno odprl drugi sejem Lov. Na sejmu lovstva, ribištva, turizma in aktivnosti v naravi bodo ob komercialnih razstavah ponudnikov s teh področjih še strokovne razstave in predstavitve, strokovna srečanja ter družabne prireditve in kulinarčne dobrote, pri katerih bodo prišli na svoj račun tisti, ki imajo radi ribe in divjačino. Razstavo bodo zaprli v nedeljo, 9. maja, ob 17. uri.

Murska Sobota - V četrtek, 6. maja, bo v Mikkovih klubskih prostorih v Murski Soboti potopisno predavanje Janina Klemenčiča z naslovom Z nahrbtnikom po centralni in vzhodni Afriki - Kenija, Uganda, Ruanda. Svetovni popotnik Janin Klemenčič je po poklicu profesor filozofije in psihologije, ki se je po več letih poučevanja v zadnjih letih z vsem svojim telesom in umom posvetil potovanjem, kjer s fotoaparatom arhivira vse zanimive dogodke in prizore.

Gornja Radgona - V četrtek, 6. maja, ob 20. uri bo v kulturnem domu v Gornji Radgoni multimedijska predstavitev svetovne popotnice in Slovenke leta 2003 Benke Pulko. Benka se je vpisala tudi v Guinnessovo knjigo rekordov, saj je prva na svetu, ki je v enem samem neprekinjenem potovanju z motorjem prepotovala vseh sedem celin sveta in se pri tem peljala skozi 75 držav.

Radenci - Turistično društvo Radenci bo organiziralo v soboto, 8. maja, rekreacijsko-družabni pohod z naslovom Spoznajmo svoj kraj. Pohod se bo začel ob 9. uri na parkirišču pred občinsko stavbo v Radencih, pohodnike pa bo pot vodila skozi Turjanec in do Kapelskega Vrha, med vinogradi do Kobilščaka, potem pa se bodo spustili do Boračeve in se po trimski stezi vrnili do lovskega doma, kjer bodo druženje končali v vselem razpoloženju ob hrani in pijači.

J. Ga.

Krušna peč Vegijevih v Žitkovcih

Ko je Marija Vegi iz Žitkovec oktobra lani odprla pekarno s krušno pečjo, je bila nekoliko v dvomih, ali bo v okolici dovolj zanimanja, da bi se ji ta dejavnost splačala. Znano je, da je za peko kruha in peciva v krušni pečici precej več stroškov in dela kot v industrijskih pekarnah. Po pol leta dela pa z zadovoljstvom ugotavlja, da je vedno več ljudi, ki znajo ceniti prijeten vonj, ki ga dajo kruhu in pecivu drva in peka v krušni pečici. Za zdaj je ena redkih v Pomurju, ki se je lotila te dejavnosti kot dopolnilne dejavnosti na kmetiji, v Prekmurju pa, kot pravi, sploh edina, čeprav imajo na kar precej kmetijah še vedno krušno peč. Največ dela opravi sama, vendar si je pred nedavnimi poškodovala nogo, zato ji na pomoč pogosto priskočijo hčerka Erika in nekatere sorodnice in tudi ob našem obisku je bilo tako, saj so pekle perece za neko prireditev v občini Dobrovnik. S svojimi pereci pa so Vegijevi dobili tudi priznanja na perecijadi v Dobrovniku. Cena hlebca je 350 tolarjev, perecev in drugega peciva pa po 100 tolarjev. Dogovarjali so se tudi za prodajo v trgovini, vendar so trgovci postavili tako nizko ceno odkupa, da se jim to nikakor ne bi splačalo.

Vegijevi pravijo, da je za prijeten okus kruha, perecev in ocvirkovih pogaj, česar spečejo največ, pomembna priprava pa tudi kakšna drva uporabljajo pri peki. Najboljša so bukova in gabrova drva, ki pa morajo biti trda, ne preveč in ne premočno posušena. Kruh in pecivo pečejo običajno po naročilu, večkrat pa imajo tudi skupinske obiske turistov in izletnikov, ki si pridejo pekarno ogledat in tudi kaj kupijo. Tako so prišle nedavno v organizaciji Kmetijske svetovalne službe iz Lendave na obisk kmetice iz okolice Maribora, ki so jih seveda najbolj zanimali pereci. Mariji Vegi pri peki v krušni pečici pogosto priskoči na pomoč tudi hči Erika, ki je na posnetku. - J. Ga.

Drago Kocbek novi predsednik TD Radenci

Turistično društvo Radenci je razpravljalo na rednem občnem zboru o delu v preteklem letu in sprejelo program aktivnosti za letošnje leto. Ker je poteklo leto ob obdobju dela vodstva turističnega društva, so opravili tudi volitve v novo društvo. Tako so za naslednja štiri leta za predsednika izvolili Drago Kocbeka, ki je nadomestil prizadevnega predsednika zadnjih štirih let Franca Šadla. Člani upravnega odbora pa so Marija Grosman, Vida Kovačič, Drago Mir, Ljiljana Zamuda, Jožica Sečko, Franc Šadl, Marijana Ljuboje in Sanja Kuhar.

J. Ga.

Resnica o prekmurskih duhovnikih

Ob knjigi Ivanu Škafarju v spomin

Postulatura (Ob izvirkih 5, Maribor) je izdala knjigo ob 20-letnici smrti katoliškega duhovnika in zgodovinarja Ivana Škafarja. Knjiga prinaša uvod dr. Vinka Škafarja, razpravo Ivana Škafarja Slovenska narodna zavest dr. Franca Ivanovca in narodnostni pomen prekmurskega tiska v XX. stoletju, življenjepis Ivana Škafarja izpod peresa Vinka Novaka in Škafarjevo bibliografijo, ki jo je pripravil Franc Kuznič. Ob koncu je dodana slikovna priloga, ki prikazuje življenjsko pot Ivana Škafarja.

prekmurske preteklosti, piše Vinko Novak.

Vendar je bila zgodovina le njegova dodatna dejavnost. Škafarjev osnovni poklic je bil poklic duhovnika. Po novi maši leta 1935 je opravljal duhovniško službo na Prevaljah, pri Sv. Juriju ob Taboru, v Vojvodini in Nemčiji kot izseljenki duhovnik, v Slovenskih Konjicah, med 2. svetovno vojno na Madžarskem, po vojni spet v Slovenskih Konjicah, na Koblju in končno v Radljah ob Dravi.

Neresnično pisanje Vaneka Škafarja in Miška Kranjca o prekmurskih katoliških duhovnikih je spodbudilo Ivana Škafarja, da se je poglubil v delovanje prekmurskih duhovnikov, predvsem Ivanovca in njegovih sodelavcev. »Ivan Škafar, ki je bil najprej zvest duhovnik in obenem zvest raziskovalec prekmurske preteklosti, posebej prekmurskega tiska, si ni mogel

kaj, da ne bi bil odgovoril na neresnične trditve znanega pravika, prof. dr. Vaneka Škafarja (1919 Petanjci-Maribor 1999), ki se je leta 1970 s svojo razpravo *Madžarizacija in prekmurski tisk v začetku XX. stoletja* lotil področja, ki ga ni dovolj temeljito poznal. Podobne misli je razvijal že pred Škafarjem, čeprav zgolj 'literarno', leta 1967 v svojem *Rdečem gardistu* Miško Kranjec, sicer ugleden prekmurski pisatelj, ki se je žal odtujil resničnemu (verum) in si na ideološki način privoščil prekmurske katoliške duhovnike, češ da so bili v dvajsetem stoletju v službi madžarizacije, piše Vinko Škafar v Uvodu.

Omenja tudi pismo Slobodana Šumenjaka - Mirana z dne 28. 8. 1944, ki ga je sestavil Miško Kranjec 'kot najboljši poznavalec prekmurskih razmer', kakor piše Šumenjak. V tem pismu omenja takratnega poljskega župnika Daniela Halasa med 'glavnimi begovci', tj. glavnimi pripadniki bele garde, čeprav imajo Halasa celo člani NOB iz Prekmurja še vedno za zgledega duhovnika, ki si zasluži svetništvo.

Negativen odnos do katoliških duhovnikov je pokazal tudi Martin Žalik (1914 Velika Polana-1969 Ljubljana), ki je bil pod vplivom pisatelja Miška Kranjca.

»Dobrega pol leta pred umorom Danijela Halasa je imel Miško Kranjec Halasa za 'belega' in slabe tri mesece pred Halasovim umorom je Martin Žalik predlagal njegovo likvidacijo. Negativna miselnost o katoliških duhov-

nikih je bila navzoča pri nekaterih članih Komunistične partije pred drugo svetovno vojno in med njo ter po njej v Prekmurju. Zato je toliko pomembnejše, da je Ivan Škafar s svojo razpravo v Dialogih, ki jo ponatiskujemo, osvetlil pomembnost katoliškega tiska v 20. stoletju pri ohranjanju slovenske narodne zavesti v Prekmurju, saj so katoliški tisk pospeševali duhovniki.« (Str. 12)

Da je Ivan Škafar pisal samo resnico, potrjuje tudi dejstvo, da se na njegovo razpravo nihče ni odzval, ne Škafar in ne Kranjec. »Skoraj gotovo, da je Škafarjeva razprava ena od prvih, ki si je upala leta 1970 nasprotovati takratnim režimskim ideologom in zagovarjati resnico. Gre za eno od prvih lastovk, ki je napovedovala poslabšanje zime in skorajšnjo pomlad resničnosti, čeprav se Kranjčeva 'literarna' resnica o prekmurskih duhovnikih v nekaterih krogih še vedno ne guje in ohranja.

Ponatis Škafarjeve razprave *Slovenska narodna zavest dr. Franca Ivanovca in narodnostni pomen prekmurskega tiska v XX. stoletju* želi pomagati mlajšim rodovom, da si bodo lažje izoblikovali svoje mnenje o resničnem deležu katoliških duhovnikov pri ohranjanju slovenske narodne zavesti v Prekmurju, piše Vinko Škafar v Uvodu.

Knjiga *Ivanu Škafarju v spomin* je na voljo na katoliških župnijskih uradih v Pomurju ter v Klekovi knjigarni v Murski Soboti.

Lojze Kozar ml.

Zdenko Huzjan v Galeriji Prešernovih nagrajencev

Zdenko Huzjan razstavlja v Galeriji Prešernovih nagrajencev v Kranju. Huzjan je dobil nagrado Prešernovega sklada leta 1988. Razstava je odprta od 15. aprila do 15. maja 2004

Zdenko Huzjan je slikar, ki nas, potem ko že mislimo, da svojega slikarstva ne more kakovostno razvijati nikamor več, vedno znova preseneča z izvirnimi in inteligentnimi likovnimi rešitvami. Motivno svojega likovnega sveta sicer ne spreminja dosti, a za to tudi ni nobene potrebe, saj ta svet premore takšno eksistencialno globino, da ga ni mogoče izčrpati z novim ciklom slik. Leta 1974 je Huzjan naslikal sliko *Jože*. To je podoba skorajda slaboumnega marginalca, ki se s kdubovalnim rezanjem zazira ne toliko v gledalca kot v svoj zrcalni odsev v pupili prihajajoče smrti. Najnovejša slika prekmurskih kmetov predstavlja figure reminiscenco te zgodnje Huzjanove podobe. Slike, ne glede na format, vedno zvenijo monumentalno. Figure na njih pa so izrazito intimne in krhke podobe, ki tavajo v brezbrežjih zamolklih barv. Relacija med binarnimi sklopi *telo - zemlja* in *zemlja - nebo* postanejo povsem zabrisane. V prvem primeru ne vemo z natankostjo, ali se je slikar naslonil na tisti pol svetopisemske zgodbe, ki govori, da bo v prst prešel. Tudi relacija med nebom in zemljo ni prav jasna. Ne vemo, ali Huzjanove figure tavajo po nebu ali po zemlji, ne tega, ali se zemlja zrcali na nebu ali obratno. Neizprosna ravna linija prekmurskega horizonta dobi v Huzjanovih slikah svojo filozofsko in nehierarhično refleksijo. Tudi njegove podobe kmetov niso podobe, kakršne prav plakatno glorificira prekmursko *Blut und Boden* amatersko slikarstvo, ki mu včasih prav razigrano in brez nekih posebnih pomislov pritrdi tudi kakšen akademsko izšolan slikar. Takšnih banalnosti pa v Huzjanovem slikarstvu ne moremo najti, saj gre za slikarstvo, ki je resno in skrbno premišljeno. V resnici pri teh Huzjanovih podobah primarno niti ne gre za resnične kmete, prej za slikarju drage ljudi iz njegove mladosti, ki jih je nesnovna forma spomina spremenila v halucinogene silhuete. Dejansko med prekmurskim kmetom, oblečenim v zakmašna oblačila, in homunkulusom ni nobene bistvene razlike. Metamorfoza od kmeta do homunkulusa je ciklična in obojestranska ter kot taka nadomestek odsotnim letnim časom. Zakmašno črno oblačilo je hkrati tudi oblačilo, s katerim človek zaznamuje najpomembnejše javne dogodke v svojem življenju, in ne nazadnje je to tudi oblačilo, v katerem pokojnika položijo v krsto. Kakor podoba homunkulusa loči od preostalega sveta emblematska silhueta, loči Huzjanovega kmeta od preostalega likovnega prostora njegovo oblačilo. To oblačilo je na Huzjanovih slikah tudi ovoj samote, ki njegovo figuro kmeta ločuje od preostalega sveta podobno kakor loči podoba homunkulusa od preostalega sveta emblematski obris. V obeh primerih gre za kokon, v katerih najde figuro svojo varnost in svoj konec. Nekatera telesa Huzjanovih figur so perforirana. V abdomenu imajo odprte rane, tako da tudi koža deluje kot yotel kokon. Obrazi so praviloma otopeli v smrtnem krču, figure so v sebi sklenjene in svojega odnosa do sveta ne izražajo z nikakršno gestikulacijo. Dialog, ki ga vzpostavljajo s svetom, je tih in nem. To seveda nikakor ne pomeni, da dialoga ni ali da se dialog ne neki točki ukine, kajti kakor je pavza del glasbe, tako je tudi molk del govora.

Robert Inhof

Neuničljivo upanje Ivana Camplina

V muško-gasilskem domu v Martinju je bila predstavitev ob 90. rojstni danu Ivana Camplina. Predstavitev so se poleg množice vaščanov udeležili tudi župan občine Gornji Petrovci Franc Šlihthuber, podžupan Štefan Kuhar in župan občine Gornji Senik Martin Ropov. V kulturnem programu so nastopili moški kvartet Martinje in mešani pevski zbor z Gornjega Senika.

Benedito in gradivo za knjigo Ivan Camplin - mojih 90 let je v bistvu uredil Lojze Kozar ml., ki se je v uvodniku poimenoval 'zgodovinar s sebernega brega'. Knjigo je izdala založba Stopinje pri župnijskem zavodu sv. Miklavža Murska Sobot, govori pa o značilnostih Ivana Camplina, ki je kljub svojim sedaj že dvaindeset letom še vedno simbol neuničljivosti, vitalnosti in živahnosti. Camplin se je rodil v Bogojini, bil je gojenec soboškega martiniškega duhovnika Danijela Halasa v budimpeštanskem zaporu. Kot duhovnik je služboval pri Sv. Juriju, v Mariboru, Lendavi, Dobrovodju, Gornjih Petrovcih, v Franciji in na Gornjem Seniku. Je pesnik, dramatik, dopisnik in Pomurjec leta. Knjigo *Neuničljivo upanje* je preložil in prevzel za založbo Stopinje Jožef Kocipec. »Lojze Kozar starejši je leta 1946 rešil postaviti cerkev, pa jim je državna oblast tako dolgo napovedovala dovoljenje dobili šele leta 1964 z mnogimi težavami. Leta 1966 se je porušil strop kupole, ki je povzročil smrti nekaterih ljudi, kasneje pa sta za posledicami umrli še dva. Čeprav dejanje posameznih ljudi, ki so bili v državi, ni nikoli bilo razlogo upanje in vztrajnost Odrancanov, ki ravno v tem času pobirajo pri- vsko-gasilskem domu v Martinju je vodil Srečko Kalamar.

T. K.

Medoobmočno srečanje otroških gledaliških skupin

Na republiško srečanje gre Gledališka skupina Ful - kul

Na medoobmočnem srečanju otroških gledaliških skupin, ki je potekalo v soboški grajski dvorani, se je predstavilo devet pomurskih skupin, ki so se že na območnih srečanjih po oceni komisije izkazale kot najboljše. Na republiško tekmovanje, ki bo 14. maja v Kočevju, se je uvrstila Gledališka skupina Ful - kul iz Murske Sobot.

Na srečanju v Murski Soboti so sodelovali Gledališka skupina MI OŠ Franceta Prešerna Črenšovci, ki je uprizorila predstavo Črno in belo v režiji Majde Frančič, Gledališka skupina Frnikola Vrtca M. Sobot, enota Gozdiček, ki

V soboški grajski dvorani se je predstavilo devet pomurskih otroških gledaliških skupin.

je zaigrala predstavo Mojca Pokrajculja v režiji Drage Zonik. Gledališka skupina Škratki OŠ Kobilje je zaigrala predstavo Škrat Kuzma v režiji Dragice Horvat, Gledališka skupina Ful - kul je zaigrala predstavo Trije snežaki v režiji Drage Zonik, Dramski krožek Mavrica OŠ I Murska Sobot pa predstavo Muca Copatarica v režiji Mateje Vavtar. Gledališka skupina OŠ Miška Kranjca Velika Polana je zaigrala predstavo Matilda, ki jo je režirala Marija Gerenčer, Dramski krožek

OŠ Grad se je predstavil z igro Zveza biserne sove, ki jo je režirala Marija Štesl. Gledališka skupina DOŠ I Lendava pa je uprizorila predstavo Psi, ljubezen in kurje oko v režiji Olge Paušič, Dramsko-recitacijski krožek OŠ Janka Ribiča Cezanjci pa je zaigral predstavo Operacija: Oče se boji navadnega čucka, ki jo je režirala Karmen Baumgartner.

Predsednik komisije, ki je gledališke skupine ocenjevala, je bil Janez Vencelj iz Ljubljane.

J. Ga.

Sedmi zaporedni koncert Bel Canto

Vokalna skupina Bel Canto (»lepo petje«) iz Murske Sobot je pod vodstvom Gabriele Bratina deluje že od leta 1997 in od takrat do danes je imela vsako leto koncert v glavnem mestu Pomurja. Tako je bilo tudi tokrat, ko so dekleta nastopila v cerkvi sv. Nikolaja, njihov gost pa je bil ansambl Strici.

Repertoar Bel Canto je izjemno bogat in raznolik in zajema dela domačih in tujih mojstrov od renesanse do danes, ne manjkajo pa tudi slovenske ljudske pesmi. Lani so imela dekleta okrog dvajset koncertov in nastopov po Pomurju, na Primorskem, v Ljubljani in tudi v Stuttgartu. Nasploh iz tujine dobivajo vse več vabil. Lani so začele snemati svojo prvo zgoščenko, ki bo ugledala luč sveta ravno v letošnjem maju. Ta mesec se bodo udeležile tudi Mednarodnega zborovskega festivala v Loretu v Italiji, junija pa potujejo v okolico Prage, kjer jih čaka na povabilo slovenskega veleposlaništva na Češkem nastop na Försterjevem festivalu.

T. K.

Barometer

Milan Vrečič, nekoč že mesar in vmes založnik, očitno ne more brez mesa, tako je ponovno postal direktor Mesne industrije, tokrat konkurenčne iz Gornje Radgone.

Anton Balazek ob vsej svoji vnemi za razvoj Lendave ne vidi majhnih stvari. Tako že nekaj časa curlja iz kanalizacije pri stari občini. Odplake pa odteka na peskovnik in otroško igrišče.

Slavica Žuman, katere družina je znana po izdelavi lončenih pečnic, je tudi velika ljubiteljica rož.

Praznujmo skupaj

NAŠIH
100 let

V soboto, 8. maja 2004, ob 13.00
v Športnem parku Term 3000

Visoke ocene za UE Murska Sobota

Naj se čim več zadev reši pri enem okencu

Upravna enota Murska Sobota je servisirala v lanskem letu okoli 59 tisoč prebivalcev iz dvanajstih občin. Zanje so opravili nekaj več kot 36 tisoč različnih upravnih zadev. Na novinarski konferenci je načelnik Uprave enote Murska Sobota Geza Farkaš predstavil rezultate dela največje pomurske upravne enote v letu 2003, rezultate anketiranja o zadovoljstvu strank z njihovimi storitvami ter načrtovano delo za naprej.

V lanskem letu je bilo kar za 46 odstotkov manj upravnih postopkov kot leto prej, ko so izdajali nove potne liste in osebne izkaznice, lahko pa se pohvalijo, da jih je bilo uspešno rešenih kar 98,7 odstotka. Le 1,3 odstotka zadev v lanskem letu niso uspeli rešiti v roku in le 0,4 odstotka zadev niso uspeli rešiti v zakonskem roku. »To so okostnjaki, ki jih še nismo počistili,« pravi Farkaš. Nekaj takih zadev je težje rešljivih, ker niso odvisne samo od njihovega dela, na primer komasacije ali denacionalizacijski postopki. Dogaja pa se tudi, da jim nekatere zadeve, ki so bile za UE rešene, ministrstva ali sodišče vrnejo.

Omenil pa je, da je število upravnih nalog, kjer gre za izpiske iz matičnih knjig ter potrdila o sklenjenih zakonskih zvezah in opravljene naloge na izpitnem centru, poraslo za 35 odstotkov. Čeprav si sami prizadevajo, da bi se čim več zadev rešilo pri enem okencu, pa številni uradniki iz različnih institucij ljudi še vedno raje pošiljajo od okenca do okenca. To jim je veliko lažje, kot da bi te institucije Upravno enoto zaprosile za podatke po elektronski pošti.

Ocena vsako leto več kot 4

Že četrto leto so na soboški upravni enoti merili in spremljali zadovoljstvo strank in zaposlenih. Vsa leta doslej in tudi za lansko leto so dobili oceno več kot 4. To je dokaz, da ohranjajo konstantno visoko raven kakovosti upravnega dela, ocene pa so primerljive tudi z evropskim povprečjem. Kot je povedal načelnik Farkaš, imajo glede na slovenske razmere kar v sedmih sestavinah najvišjo oceno, visoke pa so tudi zahteve njihovih strank. Zanimiv je podatek, da je prišlo kar 82 odstotkov strank na vrsto v manj kot 5 minutah, to pa pomeni, da vrst na njihovih uradih ni bilo. V letošnjem letu ne pričakujejo več bistvenih sprememb, prizadevali pa si bodo, da bodo obdržali in še izboljšali kakovost svojega dela. Delali bomo v isti sestavi in tudi v istih razmerah. »V naši upravni enoti je prav nasprotno od pričanja ljudi, da se administracija širi.« Danes imajo zaposlenih 92 ljudi, še pred desetimi leti pa so jih imeli 20 več. Omenil je tudi, da je kolektiv starejši in da jih je večina starih od 41 do 60 let. Pohvalijo pa se lahko z dejstvom, da pride na vsakega zaposlenega v povprečju več kot 5 dni izobraževanja.

Geza Farkaš je predstavil tudi zadnjo pridobitev. To je webomat, ki stoji v predverju, stranke pa

Načelnik UE Geza Farkaš pred webomatom: »Zadovoljen sem z rezultati ankete o kakovosti dela na upravni enoti.«

lahko dobijo prek njega informacije o upravnih postopkih. Če imajo kartico s certificiranim elektronskim podpisom, lahko določene postopke, ki so po slovenski zakonodaji izvedljivi po elektronski poti, opravijo prek webomata.

A. Nana Rituper Rodež

KPŠ vlaga v znanje in pomaga študentom

V PIŠK-u posebna študijska soba

V zadnjih dneh aprila so odprli v prvem nadstropju Prekmurjske in študijske knjižnice v Murski Soboti študijsko sobo, ki je namenjena študentom za študij ter pisanje in tiskanje seminarskih in diplomskih nalog. Študijska soba, ki je v prvem nadstropju knjižnice, je z računalniško in printerjem opremljena. Študenti, ki so članovi KPŠ-ja, lahko za svoje študijske dejavnosti in obveznosti brezplačno uporabljajo računalnik z dostopom do interneta, vendar se morajo prej najaviti pri glavnem pultu.

»Mi smo že pred časom razmišljali, da bi kupili računalniško opremo, nekoliko kasneje pa smo se povezali s knjižnico, ki nam odstopila prosto sobo v prvem nadstropju. To je bil manjši prostor, kar si ga lahko zamislimo,« je povedal Bojan Miholič, predsednik kluba. S tem so vzpostavili tesnejše sodelovanje med KPŠ-jem in največjo knjižnico v Murski Soboti, ki hrani tudi veliko študijskega gradiva. S to donacijo so vsi člani KPŠ-ja oproščeni plačila knjižnične članarine.

»Študentom smo odstopili prostor z željo, da ga sami opremlijo,« je dodala Suzana Szabo Pahar, direktorica knjižnice. Omenila je tudi, da je bila v minulem letu med 15 tisoč aktivnimi člani več kot petina članov študentske populacije. Študenti ob članstvu in aktivnosti pa si želijo sedaj, ko so se možnosti novih prostorih razširile, še povečati.

Uporaba študentske sobe je prilagojena običajnemu študijskemu redu. Tisti, ki želi sobo uporabljati, se mora prej najaviti pri glavnem pultu v prvem nadstropju. Pri tem pa mora pokazati člansko izkaznico in osebni dokument. Ob večjem povpraševanju je uporaba računalnika omejena na dve uri, sicer lahko študent ob njem dlje časa. Seveda si ob tem vsi želijo, da bi v prostoru nastalo čim več seminarskih, diplomskih in tudi drugih akademskih nalog.

»V skladu s programom Kluba prekmurskih študentov smo se odločili, da bomo letos vlagali predvsem v znanje in izobraževanje, saj lahko prav to pripomore k razvoju regije,« je povedal Miholič. Zaenkrat so kupili en računalnik in en tiskalnik, v prihodnje pa bodo opremo glede na želje študentov in potrebne študijske gradivo dopolnili. Dodaja tudi, da načrtujejo tudi nakup sodobnega študijskega gradiva in literature, to pa bo odvisno od potreb in želja študentov.

A. Nana Rituper Rodež

V spomin vsem, ki se niso vrnili

Usodna preteklost izraelitske skupnosti

V ponedeljek, 26. aprila, so se na lendavskem oziroma dogovaškem pokopališču v spomin na vse lendavske Žide poklonili: Judovska skupnost Slovenije - Judovska občina Murska Sobota, Zveza borcev iz Lendave in Murske Sobotice ter Občina Lendava. Kasneje je v lendavski sinagogi potekala slavnostna prireditev, kjer so spregovorili poslanec Jelko Kacin, poslanka Marija Požonec, mag. Marjan Toš in namestnik ljubljanskega rabina Kris Killer. V predverju lendavske »vzhodnice« je bilo obenem odkritje spominske plošče vsem nekoč živčim Judom v Lendavi in vsem, ki se iz zloglasnega taborišča Auschwitz in Birkenau niso več vrnili. Na prireditvi je nastopila s sefardskimi pesmimi Klarisa Jovanović.

Šesto desetletje po brutalnem genocidu nad narodi, ki naj bi bili po nacistični ideologiji nevedni obstoja na Zemlji, so poplačali pred Romi, Slovani in drugimi največjo ceno Židi, večina aškenaškega porekla. V času, ko so Madžari okupirali Prekmurje, je v Prekmurju živelo 460 Židov. Ob nemški zasedbi Prekmurja so nemški vojaki ter oboroženi kulturbundovci izvajali hišne preiskave po židovskih stanovanjih in ropali židovske trgovine. Takoj po zavzetju Prekmurja so prijeli murskosoboškega rabina dr. Lazarja Rotha in ga odpeljali v Auschwitz, kjer je umrl. Močan pritisk proti madžarskim in s tem

tudi prekmurskim Židom se je začel po zasedbi Madžarske 3. 1944. Prve dni aprila 1944 so na Madžarskem sprejeli zakone proti Židom. Zapri so vse židovske trgovine in židovske delavnice. Židovi niso smeli biti več zaposleni v državnih službah, niso smeli zaposlovati katolikov, niso smeli delovati kot poročniki in podobno. Nacisti so jih razglabali za nacionalne sovražnike in jih odpeljali v Čakovec. Tam so jih izročili gestasi, ki jih zbral v Nagykanizsi, od tam pa so jih ves teden vozili v vagonih do Birkenaua, kjer je bilo zbirno mesto za taborišče Auschwitz. V tem valu aretacij so prizanesli Židom, ki so se prekrstili, in Židom z revizionističnimi zastopniki. Po oktobrskih dogodkih na Madžarskem, ko je 15. 10. 1944 kapitulirali madžarski državni poglavar Horthy, in po množičnih aretacijah v Murski Soboti so 17. 11. 1944 v Auschwitzu deportirali 22 židovskih prebivalcev. 25. 11. 1944 madžarski fašisti (njilasi) aretirali le židovske prebivalce, ki so se kakorkoli rešili pred spomladanskimi deportacijami. Le eno z madžarskimi revizionisti in prekrščenimi Židi. Le eno je uspelo skriti. Odpeljali so jih v Auschwitz. Tudi v Auschwitzu so jih ubili 387 prekmurskih Židov, tudi veliko otrok. Od prebivalcev Prekmurja je samo 65 prekmurskih Židov preživel. Pozni leta 1945 so jih vrnilo v Prekmurje, kjer so jim odvzeli premoženje. Večina izselila v Izrael, v Zružene države Amerike in v Evropo. Če pogledamo iz zgodovinskega zornega kota, je bil rajh izvedel »Endlösung«, iztrebitev izraelitov, kar je vzročilo konec dvestoletnega židovstva med Muro in Rodo. Bojan Zupan

S Piko
tudi 30% ceneje
v Tunizijo!

Pridobite si svojo kartico!

Mercator Pika
KOMPASHOLIDAYS

SLADOLEDI

MAGNUM

najbolje prodajani
sladoled na svetu

CORNETTO

sladoled
v vaflju

SOLERO

sladoled
za osvežitev

BIG

sladoled
na palčki

HAMTARO

sladoled
zanimive oblike

CARTE D'OR

sladoled najboljša
kakovosti

VINNETTA

družinski
sladoled

CORNETTO BOY

novi
sladoled

VIGROS

POKRIVANJE ORGANIZIRANE IN ZASEBNE TRGOVINE TER GOSTINSTVA - GROSISTIČNO IN AMBULANTNO
Vigros, d. o. o., Lendavska 9 Murska Sobota, tel.: 02 536 10 70, info@vigros.si, www.vigros.si

Babica ju je navdušila

Znano je, da se v Dobrovniku kar precej ljudi ukvarja s takšnim ali drugačnim ročnim delom. Katarina Flisar, upokojena pedagoška delavka in predsednica Društva upokojencev Dobrovnik, prenaša svoje bogate izkušnje tudi na vnuka Klemna in Dominika. – F. Bo.

Na kratko

Stara Gora

V letošnjem letu, ko se spominjamo 1.700. obletnice smrti zavetnika gasilcev svetega Florjana, se bodo v njegov spomin zvrstile številne slovesnosti. Eno večjih tovrstnih druženj gasilcev je bilo v nedeljo, 2. maja, na Stari Gori v organizaciji Gasilske zveze Sveti Jurij ob Ščavnici in tamkajšnjega prostovoljnega gasilskega društva. F. Kl.

Dobrovnik

Tudi na območju občine Dobrovnik so ob svetovnem dnevu Zemlje izvedli očiščevalno akcijo, ki so jo organizirali občina, osnovna šola, krajevne skupnosti in društva. Odziv je bil dokaj dober, kar potrjuje, da ljudem ni vseeno, v kakšnem okolju živijo in delajo. 8. maja bo na območju dobrovniške občine še zbiranje in odvoz kosovnih in nevarnih odpadkov. F. Bo.

Murska Sobota

Po podatkih Centra za socialno delo Murska Sobota je na območju občin Beltinci, Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina v osemnajstih rejniških družinah 29 rejencev. Med lanskim letom je dvanajstim otrokom v rejništvu potekel status rejenca, dva sta bila iz rejniških družin premeščena v zavod, nanovo pa so bili lani nameščeni v rejniške družine trije otroci. F. Kl.

Puconci

V okviru dejavnosti ekošole so zbirali stari papir. Najbolje se je izkazal 5. a-razred, ki je zbral skoraj 900 kilogramov, vsi razredi skupaj pa so prinesli 6.528 kilogramov odpadnega papirja. Pomladna očiščevalna akcija pa je potekala tudi v vseh 23 vaseh puconske občine. J. Ko.

Dobrovnik

Prvi dan po vključitvi Slovenije v EU so pripravili tradicionalni pohod po poteh občine Dobrovnik. Udeležilo se ga je okrog 50 pohodnikov iz različnih krajev Pomurja. Starat in cilj je bil pri Bukovniškem jezeru, med potjo pa so si ogledali tudi nekatere značilnosti krajev, kot sta razgledni stolp v Žitkovcih in Vidov izvir ob Bukovniškem jezeru. F. Bo.

Kljub dežju uspešna akcija

Čeprav je precej deževalo, to ni odvrglo več deset Radgončank in Radgončanov, ki so se udeležili tradicionalne pomladne očiščevalne akcije. Tokrat so se še posebej posvetili pospravljenju in urejanju okolice ter notranjosti stražnice nekdanje JLA, ki je v središču mesta in kazi njegov videz. Udeleženci akcije pa so veliko postavili še na ŠPC Trate, okrog osnovne šole idr. Vsekakor je bilo največ narejenega ob omenjeni stražnici, kjer so skupaj z osmošolci, ki so imeli tehnični dan, prepleskali propadajoče in z grafiti popisane zunanje stene. »Vlomili« so tudi v notranjost objekta in ga uredili. Tako so nekdanjo stražnico pred vstopom Slovenije v EU zares polepšali. – O. B.

Ko je zunaj vse belo, ...
... je čas, da naročite kurilno olje.

Nikar ne čakajte, da bo vaša cisterna povsem prazna. Z možnostjo plačila na kar 9 obrokov, lahko kurilno olje naročite takrat, ko vam to najbolj ustreza. Zato izkoristite ugodne pogoje plačila in že danes naročite vso toploto, ki jo potrebujete za dom - na dom.

PETROL

KURILNO OLJE IN PLIN
EVROPSKE KAKOVOSTI
080 22 66

Te dni na poti ob Muri na madžarski strani

Mravljišče in samota

Kogar te dni vodi pot čez mejni prehod Pince - Torniszentmiklos, bo na madžarski strani gotovo opazil gradbišče sredi polj, na katerem je veliko gradbene mehanizacije in ljudi. Nas pa je pot vodila do izliva reke Mure v Dravo, in to v glavnem skozi obmurske kraje.

Besedilo in foto: Jože Graj

Seveda nas je najprej zanimalo gradbišče, in sicer gre za gradnjo nove cestne povezave proti Sloveniji. V vasi Dobri, ki leži nekaj kilometrov dalje od Torniszentmiklosa, smo zavili z glavne ceste proti gradbišču.

Gre seveda za gradnjo avtoceste do madžarsko-slovenske meje pri Pincih, ki bo na madžarski strani povezana z avtocesto na Madžarsko - Nagykanizsa - Budimpešta, ki se bo »priključila« na avtocesto Lendava - Maribor - Ljubljana. Kmalu je pristopil predstavnik podjetja Strabag in želel vedeti, kaj smo imeli pri tju.

Na pogovoru nam je povedal, da je predvideno, da bodo končali z gradnjo septembra letos. Na slovenski strani ni niti sledu, da bi se zunaj meja v zvezi z gradnjo avtoceste kaj pri nas to res zgodilo šele leta 2010? Pred kratkim (22. aprila) so sicer lahko zasledili objavo sklepa o javni razpisni predloga lokalnega načrta za avtocesto na odseku Lendava - Pince z odcepom hitre ceste proti Dolgi vasi.

in kako dolgo bo treba čakati na izgradnjo gradbenega dovoljenja, ki bi omogočilo začetek del? Pa ne samo tega odseka, ampak tudi odseka Beliški-Lendava!

Kjer se stikata Mura in Drava, je na madžarski strani v neposredni bližini železniška proga in tudi postaja Ortilos.

In kako priti do tja, kjer se uradno konča 444,4 kilometra dolga struga reke Mure? Najmanj časa za vožnjo bi porabili, če bi ubrali smer Letenya - Nagykanizsa - Surd - Ortilos, vendar smo želeli videti kar največ krajev, ki ležijo tik ob Muri, kot so Mura - semeny, Murakerestur idr. V obeh primerih je razdalja od 70 do 80 kilometrov v eno smer. Če smo lahko med vožnjo do Letenya in še malo dlje kar nekaj časa opazovali mravljišče na gradbišču avtoceste, je bilo povsod drugje dokaj samotno. Skoraj nikjer se ni dogajalo ničesar. Na cestah smo le tu in tam srečali kakšen avtomobil. Nobeden od tistih, ki smo jih spraševali, kako se pride do tja, kjer se Mura izliva v Dravo, tega ni vedel. Nekateri pa so nam rekli, da moramo priti v vas Ortilos in tam nam bodo že pokazali pravo pot. Tako je tudi bilo. Omenjena vas leži na hribu, nizdol pa vodi makadamska pot, ki se konča ravno tam, kjer je sotočje Mure in Drave. No, pravzaprav nekaj deset metrov pred stalno spuščeni zapornicami pred železniškim tirom. In tam je tudi železniška postaja. Res zanimivo! Seveda se lepo vidi tudi na hrvaško stran, kamor je nekoč vozil tudi brod v Legrad. Ampak med našim obiskom tam ni bilo skoraj nikogar. Samota torej. Tudi Mura in Drava tečeta skupaj dalje skoraj neslišno.

Na kratko

Volilčna

V OŠ Voličina so pred kratkim organizirali prostovoljno krvodajalsko akcijo. Udeležil se je tudi 46-letni Jože Sever, ki je ob tej priložnosti daroval kri že stotič. F. Br.

Slavica Žuman srečna sredi rož

Obiskati najstarejše in edino dejavno lončarstvo Žuman v Ljutomeru je dvojno doživetje. Najprej lahko gostje pred hišo in okoli nje občudujejo cvetje, ki ga neutrudno goji Slavica, na dvorišču pa je na ogled tudi galerija z lončarskimi izdelki. Ko smo se te dni v sicer oblačnem vremenu ustavili pri Žumanovih, smo naleteli na cvetočo magnolijo, ki je krasila rožni vrt Slavice Žuman. »Rože imam strašno rada. Že kot otrok sem si želela, da bi imela rožni vrt. To mi je uspelo, ko sva si z možem Karlekom, ki je že pokojni, v Ljutomeru zgradila dom. Tedaj sva ob hiši pustila prostor za rože. Zasadila sem ga z raznovrstnimi rožami. Najbolj všeč so mi raznobarvne potonike, ki rastejo ob zidu hiše ... Srečo sem imela, da je tudi mož imel rad rože. Preden je sedel za lončarski kolovrat, je šel okoli hiše in občudoval moje rože. Rože mi sedaj, ko sem sama, še več pomenijo ...« nam je med drugim pripovedovala Slavica. - L. Kr.

Blagoslov konjev v Kobilju

Že tretjič so pripravili pred cerkvijo v Kobilju sedaj že tradicionalni blagoslov konjev. Domačin Martin Gjerek, ki je bil pobudnik in eden od začetnikov te akcije ter ustanovitelj Prekmurske kobiljanske konjenice, je vidno ganjen povedal, da si pred tremi leti nikakor ni predstavljal, da bo nekoč na blagoslovu 29 konjev in eno zebre, kot je bilo sedaj. Blagoslov konjev je opravil župnik Franc Halas: »Konj je ena od najzvestejših živali, ki jih moramo imeti radi. Zato ga večkrat pobožajmo in povejmo ljubeznive besede.« Po blagoslovu, ki je bil posvečen tudi zavetniku konjenikov, svetemu Juriju, so krenili na obhod po vasi, nato pa se je druženje nadaljevalo ob hrani in pijači. - T. K.

Čistilna akcija občine Grad

Za nagrado nogometna žoga

Tudi občina Grad je prispevala k urejenosti, čistemu in prijaznemu okolju s čistilno akcijo na svojem območju. S spomladanskim urejanjem okolja so želeli delovno zaznamovati svetovni dan voda, svetovni dan Zemlje in vstop Slovenije v EU.

Urejeno okolje je privlačno tako za prebivalce kot obiskovalce. S tem je tudi povečana ozaveščenost in skrbnost življenja ljudi. K akciji pa nas je spodbudila tudi strategija slovenskega turizma,« je poudaril

župan Daniel Kalamar. V akciji je sodelovalo 14 društev in več kot 160 ljudi, ki so bili ob koncu pogoščeni v grajskem parku z bogračem, ki so ga pripravili lovci. Po pogostitvi je bila razglasitev najaktivnejših društev, ki so nabrala največ smeti. Ta so bila iz Radovec, Vidonec in Motovilec, ki so imela tudi najštevilčnejšo udeležbo. Ta društva so prejela simbolične nagrade - nogometne žoge - medtem ko so dobila vsa sodelujoča društva tudi finančno nagrado.

T. K.

Tudi mladostniki Slavice so prispevali k čistejšemu okolju svoje vasi in med drugim odstranili z obveščevalne tabele vsebino. Foto: T. K.

Kresovanje ob Ledavskem jezeru

Tudi v cankovski občini so združili praznovanje praznika dela z vstopom Slovenije v EU. Prireditve so se začele že popoldan na maloobsejnih prehodih cankovske občine, in sicer najprej na mejnem prehodu Gerlinci - Polten, nato na mejnem prehodu Korovci - Goritz, nato pa še na mejnem prehodu Cankova - Zelting. Na vseh teh prizoriščih so priredili kratek kulturni program in poslušali govore ter pozdrave cankovskega župana Draga Vogrnčiča in županov iz sosednjih občin na avstrijski strani. Celotno dogajanje pa se je zvečer preselilo k Ledavskemu jezeru v Kraščin, kjer sta pripravila Turistično društvo Cankova in tamkajšnji mali nogometni klub v počastitev praznika dela kratek kulturni program in že tradicionalno postavitev mlaja in prvomajski kres ob jezeru. - C. K., foto: N. J.

Delam, da preživim

Novo jutro ... vedno znova enako. Sonce še ni vzhlo, a ljudje že hitimo po prašnih cestah služiti denar za kruh. Še od včeraj izmučeni stopamo proti tovarni, v katero vsak dan težje prihajamo, da se lahko preživljamo iz meseca v mesec.

V ponedeljek pričnem že ob štirih zjutraj. Mogoče še nekoliko prej, da se uspem preobleči in včasih še kaj pojedim. Nato me čaka devet ur garanja za drobiž, s katerim le s težavo rinem skozi življenje. Skupaj z možem in tremi otroki stopam po dolgi umazani poti proti tovarni. Še preden vstopim, že slišim enakomerne udarce klavira, ki mi v glavi odmeva jo še od zadnjico, in pred očmi imam žareče gmote železa. In ta film se mi zavrti v glavi in pred očmi kadarkoli. Še sanja se mi o tem.

Ponavadi pridem v tovarno med prvimi. Tako lahko vedno znova opazujem, kako vstopajo ljudje, vsak dan bolj postarani, vedno bolj izžrpani in mnogi tudi bolni. A najhujše je gledati otroke, ki prihajajo v to umazanijo že pri devetih letih. Le kaj vse jih še čaka? Kaj vse bodo še doživeli? Namesto da bi se doma igrali, morajo delati in vsak dan stopiti korak bliže staranju ali celo smrti. A ne preostane jim drugega.

Vsi se borimo s to vročino, ki se skriva za starimi vrati, da zaslužimo vsaj za hrano. Vse od četrte pa do trinajste ure gledam zdaj v žareče, zdaj v rjave umazane žeblice, kakršne dobim oz. izdelam na koncu. In tako vedno znova delam vsak žebelj posebej. Tista trinajsta ura pa tudi pride. Takrat si malo odpočijem in tisti, ki kaj imamo, tudi nekaj pojemo. Ta čas, od ene pa do tretje, izkoristim za svojo družino. Kajti le sedaj imamo čas biti skupaj. Včasih gremo domov, včasih pa posedamo kje okrog tovarne in se pogovarjamo. O marsičem. A zdi se, da ti dve uri mineta veliko prej kot dve uri kovanja žebeljev. In spet moram skozi vrata tovarne, za katera se mi vedno bolj zdi, da vodijo v pekel. Vse od tretje pa do osme ure delam, nato pa se izmučena odpravim domov. Čeprav sem srečna, se to ne vidi, kajti delo tako vpliva name, da mi prekrije vse sledi sreče. Doma še kako uro preživim z družino, redko kdaj kaj več, saj nas premaga utrujenost. Zaspimo.

Tako si sledijo dnevi od ponedeljka pa vse tja do sobote. Le nedelja je tista, ki jo lahko preživim doma skupaj z družino. Najbolje bi bilo, da bi se sedaj vse ustavilo, a vsaki nedelji sledi ponedeljek. In spet se zavrti ta začarani krog.

Vsak večer zaspim z mislimi in željami, da bi se to garanje že enkrat končalo, da bi imeli vsega dovolj in da mi v tovarno ne bi bilo več treba. Nikoli več. Hrepenim po tem.

Sanja Novak, 8. a, OŠ Križevci pri Ljutomeru

Nekaj posebnega

Tale posnetek nam je poslala Mateja Kolar iz Logarovec, ki obiskuje 7. d-razred OŠ Križevci pri Ljutomeru. To, kar sta naredila z očetom za velikonočne praznike pred domačo hišo, je bila prav gotovo paša za oči mimoidočih. Vsekakor nekaj izvirnega!

J. G.

Raček in račka

Raček in račka po mestu sta šla,
se raček ustavi
in reče: »Ga, ga, ga.«
Ga račka pogleda in se mu smehlja,
on pa z nasmehom
poljubček ji da.
Se srečna, vesela zazreta v nebo,
kjer vidita ptičke,
ki lepo pojo.

Valentina Volkar, 4. a, OŠ Bakovci

Kdo hoče?

Zamenjam:
umazane banje za dobre kostanje;
tri stare kasete za piškote, omlete;
Anitine hlače za dobre pogače;
Evine note za znamke, šarlate;
šest mojih uhanov za pet lepih fazanov;
potico in vino za šalo, mandarino;
očetove kopalke za sanke, drsalke.
Le štirko iz računstva podarim zastoj.
Prav nič ne želim je,
brž prihitite,
si jo na ramo nadenite
in pohitite z njo pod zeleno goro.

Maja Hajdinjak, 3. a, OŠ Sveti Jurij

Zakaj imamo radi pomlad

Pomladi se veselimo, ker vse zeleni in cveti, so daljši dnevi, pojejo ptice, ker se zunaj lahko igramo, spet vidimo metulje, lahko kolesarimo, je vsak dan topleje ...
Učenci PB 3. in 4. razreda OŠ Kapela

Mladi gasilci v Borecih

Kdo ne pozna pogumnih mož, oblečenih v zaščitne obleke, ki hitijo s prižganimi sirenamimi vozili gasiti požara ali pomagati v nezgodi? To so gasilci. Pri nas poznamo dve vrsti gasilcev. To so poklicni in prostovoljni gasilci. Poklicni so hodili v gasilsko šolo, prostovoljni pa se z gasilstvom ukvarjajo v prostem času. Obujmo skupno, da pomagajo ljudem v nezgodi, ogrožajo življenju požarov.

Tudi pri nas v Borecih imamo prostovoljno gasilsko društvo, kjer sem član tudi jaz. Lani smo bili gasilci v skupnem seštevku prvi in smo dobili prehodni pokal. Kot prostovoljna gasilska društva smo imeli tudi mi oblikovan zbor, ki sem se ga zelo veselil, saj pomeni druženje z našimi gasilskimi prijatelji iz desetine.

Najprej nas je nagovoril predsednik gasilskega društva Branko Slavinec. Temu so sledila poročila mentorja mladih, tajnika, blagajnika, sektorja itd. Iz poročil je bilo razvidno, da smo v letu 2003 pridno delali. V letošnjem letu imamo več začrtanih ciljev, kot je udeležba na gasilskih tekmovanjih, druženje z vaščani, pustovanje, krenovanje, pikniki in še in še ter seveda najbolj začrtani cilj, da kupimo nov gasilski avto. To pa ne bo lahko, saj je težko zbrati toliko denarja. Vendar upam, da nam bo s skupnimi močmi uspelo. Na koncu je bila še podelitev priznanj. Bil sem zelo vesel, saj je tudi moja mama dobila priznanje za 20 let aktivnega delovanja. Temu so še sledile pohvale za gostov. Po tem pa je bila večerja, nato pa še zabava s samblom Utrip. Fantje smo malo kartali, večino časa pa smo preživeli zunaj na sprehodu po vasi ali pa pri nekem kjer smo igrali košarko. Bolj smo se zabavali, bolj so kazali na uri hiteli in že je bil čas, ko sem moral domov. Zjutri pa že komaj čakam na pust, ko bodo naši pridni gasilci spet priredili zabavo in to v maskah.

Takšni so oz. smo mi, gasilci. Če kdaj si slišimo sireno na rdečih avtomobilih, vemo, da gasilci hitijo nekemu na pomoč. Zato moramo spoštovati njihovo delo, saj se lahko hitro komu kaj zgodi. Ne smemo pa pozabiti: »Nikoli se ne igrate z ognjem!«

Leon Mertük, 8. b razred, OŠ Križevci pri Ljutomeru

Pomlad v našem vrtcu

Tudi v naš vrtcu so se vselili pomladna nemirnost, veselje, razigranost ... Da bi vse to delili s starši, smo jih povabili na obisk in skupaj z njimi celo popoldne ustvarjali zanimive stvari. Tako so nastale tudi prelepe marjetice, s katerimi smo okrasili vrtce.

Vzgojiteljci Bernarda in Tea, Dvojezični vrtec Prosenjakovci

Šport v Sloveniji in EU

Slovenija je srednjeevropska država, polna naravnih in kulturnih znamenitosti. Po površini je res majhna, med večjimi državami večkrat neprepoznava, vendar se trudi na raznih področjih ter počasi pridobiva veljavo.

Ena od teh dejavnosti je tudi šport, ki ima pri nas kar dolgoletno tradicijo. Odlični športniki so bili že v nekdanji Jugoslaviji. Tu se splača omeniti Mira Cerarja, ki je v gimnastiki premagoval favorite iz drugih držav. No, na slovenskih tleh pa je bil podobno uspešen Novomeščan Leon Štukelj, saj je postal prvi slovenski olimpijski prvak. Mnogi se tega dogodka ne spominjajo, vedo le, da je Leon Štukelj dočkal sto let. A jaz mislim, da bi morali biti ponosni na te ljudi, ker so vložili veliko truda in časa za doseganje izvrstnih rezultatov, hkrati pa dati vedeti drugim narodom, da je treba v prihodnje računati na Slovenijo. Takšnih športnikov smo res lahko veseli, posebej zdaj, ko vstopamo v Evropsko unijo, kjer velja, kot starejši radi rečejo: »Kdor ne dela, naj ne je.« Če bomo hoteli biti enakovredni drugim članicam te skupnosti, se bo treba potruditi in šport je ti-

sti, v katerem se da marsikaj narediti.

Prejšnji teden sem slišal, da je postal RK Celje Pivovarna Laško evropski prvak in Aljaž Pegan je postal dvoranski evropski prvak. Žal se je ponesrečilo Mitji Petkovski, vendar je tudi 5. mesto dobra uvrstitev. Presenečen vredni pa so še nekateri športniki in klubi.

Sam prav tako treniram atletiko v šoli in vem, da je treba za dobre rezultate trdo delati, predvsem pa redno obiskovati treninge ter velikokrat žrtvovati svoj prosti čas. In čeprav sem vedno treniral, se mi marsikdaj na tekmovanju ni posrečilo, da bi osvojil kolajno. Včasih sem bil zaradi tega žalosten, a kasneje sem spoznal, da se to dogaja v življenju vsakomur. V življenju doživljamo vzpone in padce ter se učimo iz izkušenj. Poraz je treba znati sprejeti, ga pustiti za sabo in se začeti z veseljem pripravljati na naslednje tekmovanje. Tako tudi morajo na to gledati naši športniki, saj je to skoraj polovica uspeha, ter s samozavestjo zastopati Slovenijo po svetu.

Damjan Vučko, 9. a, OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

Ježek in jabolka

Nekega dne si je ježek zaželel jabolka. Šel je v sado v njak, kjer je deček stresel blane. Jabolka so mu padla na bodice. Odnese jih je domov in jih pojedel.
Vanja Pisnjak, 2. a, OŠ Rada

Šola je zabava

Šola je zabava, obiskuje jo vsaka guma. V šolskih klopih sedimo, a se radi ne učimo. K matematiki ne hodimo radi, ker ulomke se učimo, zato k biologiji pohitimo, kjer o seksu se učimo. Konca pouka se veselimo, saj svoje glave razvedimo. Na igrišče pojdemo in nogomet začnimo.

Sanja Vozlič, Dani Bogdan, David Ščavničar, Miran Cimerman, 8. a OŠ Rada

V Lendavi je padel svetovni rekord

Svetovni rekorder Bruno Perić na strelišču

nik, ki je simbolično izvedel prvi udarec na nogometni tekmi. Gledalci so si lahko ogledali tudi akrobatsko letenje Petra Podlunška, ki je bilo prava paša za oči. Vsa tekmovanja so potekala neprekinjeno 24 ur, saj je bila to lepa priložnost za lov na rekorde. Najuspešnejši je bil 24-letni strelec **Bruno Perić**, ki je izstrelil s standardno zračno puško 780

diabol in s 7.700 zadetimi krogi postavil nov svetovni rekord. Član SD Varstvoj Lendava, ki se že 12 let ukvarja s streljanjem, nam je ob tej priložnosti povedal: »Že od nekdaj sem hotel priti v Guinnessovo knjigo rekordov. Ko sem slišal, kaj se bo dogajalo v Lendavi, sem si rekel, da moram to izkoristiti. Bilo je nadvse naporno, saj je bila v prostoru ve-

Tudi hitrostno rolanje je pritegnilo številne obiskovalce.

Na igriščih pri lendarški osnovni šoli je bilo ves čas živahno.

Den MS najhitrejši, pokal v Krško

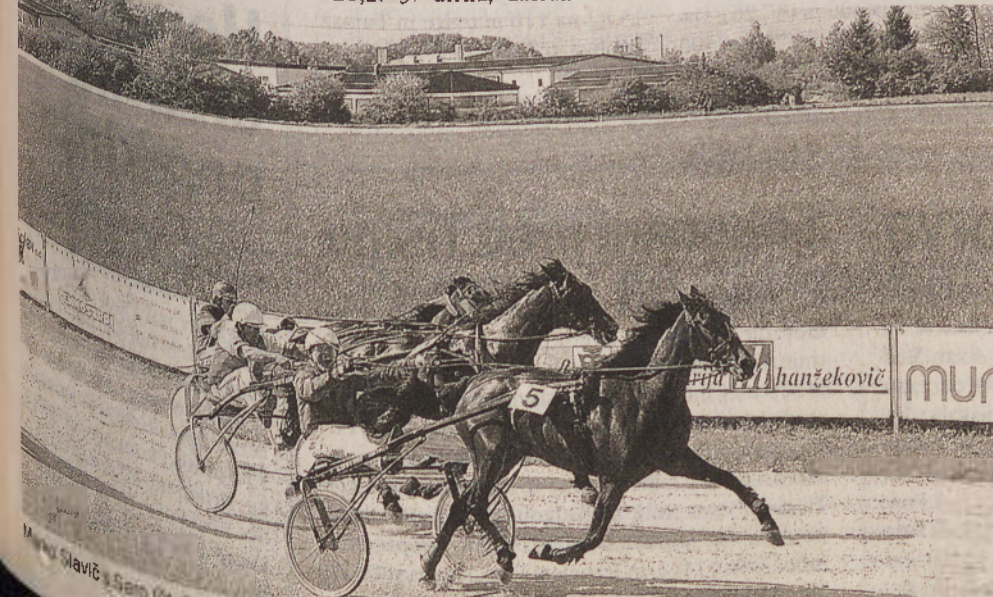
Občina G. Radgonja je pripravila priključitev Slovenije k EU. Vse manifestacije, tudi karnevale, ki pa jih zaradi neustreznosti v SRC Trate ni bilo, bodo izvedli, zato je bil prireditelj KK Ljutomer. V sedmih točkah sponzorja je videlo 1200 gledalcev, med njimi tudi predstavnika Dietera Reifa, napovedanega Rudolfa in Jarmerski hipodrom ni bilo. V pripravi je Šubijske in Marjanpeške nedeljske tekmovalne zbirke. Bala Martin Mars iz KK Krško in domačin Marko Slavič z

dvema zmagama. Mars je zasedel 1. mesto v dirki za pokal občine G. Radgona, Slavičev 6-letni Den MŠ pa je dosegel ob zmagi še najhitrejši čas dneva (1:14,8). Vse dirke so bile za 3- do 12-letne kasače z avtoštartom na stezi, dolgi 1600 metrov.

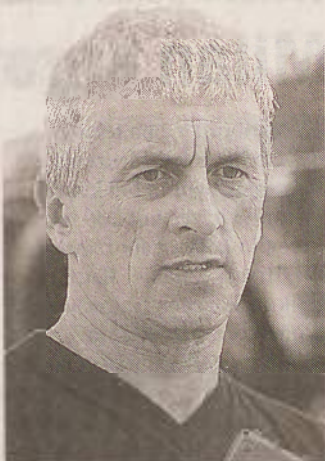
Rezultati - dosežki Ljutomerčanov: 1. dirka, zaslužek do 30.000 SIT: 1. Alan Delon (D. Šonaja) 1:19,7, 2. Johnsson GL (Zorko) 1:22,1, 3. Iron Way (Babič) 1:23,3. 2. dirka, zaslužek do 150.000 SIT: 3. Ivona (P. Slavič) 1:20,2, 3. dirka, zaslužek do

250.000 SIT: 1. Frida AS (J. Slavič) 1:21,2, 2. Pingi (S. Jureš) 1:22,4. 4. dirka, zaslužek do 400.000 SIT: 1. Let's Go (Žnidarič) 1:18,6, 2. Larson I (Antolin) 1:19,1. 5. dirka, zaslužek do 700.000 SIT: 1. Sara MS (M. Slavič st.) 1:16,6, 2. Fanta II (Hojs) 1:16,8, 3. Pia November (Ja. Sagaj) 1:16,9. 6. dirka - za pokal občine G. Radgona, zaslužek do 1.300.000 SIT: 2. Perla (J. Osterc) 1:17,6. 7. dirka, najhitrejši konji: 1. Den MS (M. Slavič st.) 1:14,8, 2. Davos MS (M. Slavič ml.) 1:17,7.

N. Š.

je zmagal v peti dirki. Foto: N. Š.

Ivan Koncut, glavni organizator športske manifestacije

lika vročina in sem imel po ne-
nehnem nočnem streljanju naj-
večjo krizo med 5. in 8. uro zju-
traj, ko so me začele boleti mišice
in me je dajal spanec. S pomočjo
maserja sem premagal tudi te te-
žave. Zato je ob doseženem re-
kordu toliko večje veselje.»

Ob številnih podvigih športnikov velja omeniti tudi maratona Branka Permeta, ki je zmagal kljub krizi v 12 urah neprekinjenega teka 127,6 kilometra. Da ne govorimo posebej o hitrostnem rolanju, ki so tekmovalci vozili 24 ur brez postanka, pri čemer je sodelovalo 16 tekmovalcev iz Lendave, Murske Sobote in Sombotela, o več kot sto šahistih in drugih.

Milan Jerše

Foto: Jure Zauneker

Tudi košarkarice v EU

V športni dvorani prve osemletke v Murski Soboti je bil v nedeljo zanimiv turnir ženskih članskih ekip. S turnirjem se domači klub Pomurje Skiny vključuje v različne slovesnosti ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo, zato so turnir poimenovali »Slovenija v EU«. Poleg domačink in Domžal je nastopila tudi ekipa iz države, ki je že nekaj časa v Evropski uniji, to je avstrijska prvoligaška ekipa UBSC Gradec.

Za Pomurje Skiny pomeni ta turnir uspešen zaključek pravkar končanega državnega prvenstva, v katerem so Sobočanke zasedle drugo mesto v 2. državni ligi in se uvrstile v 1. ligo. Dosegle so tudi najboljšo uvrstitev v skupnem seštevku (8. mesto v Sloveniji) v zadnjih štirih letih, in sicer z najmlajšo ekipo doslej.

S prve tekme domačink z Domžalčankami. Foto: J. Z.

Še izidi: Pomurje Skiny - Domžale 55 : 43, Domžale - Gradec 72 : 59, Pomurje Skiny - Gradec 77 : 60. Vrstni red: 1. Pomurje Skiny, 2. Domžale, 3. Gradec. Kljub koncu sezone so domačinke pokazale veliko lepih potez, protinapadov in asistenc, zato so bili gledalci zadovoljni. Vse ekipe so prejele pokale, igralke praktična darila, vodje ekip in sodniki pa spominska darila. Idealna peterka turnirja: Pušenjak (najkristnejša igralka), Kuzma (obe Pomurje Skiny), Bokavšek, Verbole (obe Domžale), Lutter (Gradec).

Milan Jerše

Veličkovič in levi breg Mure

Osnovna šola Gornja Radgona je bila v nedeljo prizorišče dveh velikih šahovskih prireditv, s katerima so se pridružili praznovanju ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo. Najprej so odigrali prvi turnir v »novi« zdraženi Evropi, ki se ga je udeležilo kar 84 šahistov iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Madžarske. Po 9. kolih švicarskega sistema je slavil mojster FIDE **Zoran Veličkovič** pred madžarskim mednarodnim mojstrom Andrasem Flumbortom; oba sta zbrala po 7,5 točke. Tretje in četrto mesto sta s 7 točkami zasedla Miran Zupe in Boris Kovač, sledijo pa Denis Gjuran, Darko Supančič, Branko Resman, Rudi Florjančič in Miran Lipovšek, vsi s 6,5 točke. Najboljši provokategornik je bil Jože Glavač na 18. mestu s 5,5 točke, najboljša ženska Martina Velec si je s 5 točkami delila 36. do 37. mesto, Matej Titan na 57. mestu s 4 točkami pa je prednjačil pri pionirjih. Zadnji connectedenski turnir ŠD Radenska Pomgrad bo 23. maja pri brodu v Krogu.

Zatem so odigrali še simbolični turnir na 25 deskah, toliko držav namreč šteje po novem EU, med levim in desnim bregom reke Mure. Vsak udeleženec je prejel zastavo Evropske

Zgodovinski dvoboj na 25 deskah. Foto: M. J.

unije in priznanje za sodelovanje. Končni rezultat je bil 13 : 12 v korist levega brega. Zanj so zmagali: Flumbort, B. Kovač, Boščič, Kercsmarics, Gaber, J. Vučko, Režonja, Kegl, Kramar in Petz, remizirali pa Gjuran, M. Kovač, Buzeti, Tekavec, Zeiner in Žižek. Za desni breg pa so zmagali: Puntigam, Krajnc, Koračin, Furr, Pipan, Žilavec, Juranovič, Breznik in Štelcer. Remizirali so: Florjandčič, Marguč, Keček, Puncer, C. Dimec - Žerdin in Tarudič.

Lep uspeh Gruškovnjaka

Član ŠD Radenska - Pomgrad
mojster FIDE Tomislav Gruško-
vnjak je dosegel odmeven uspeh
na pravkar končanem odprtem

mednarodnem turnirju v Portorožu. Med 90 igralci in igralkami je v 9. kolih zbral 6 točk, kar je bilo dovolj za solidno 15. mesto. Zmagal je Šolak (Srbija in Črna gora) pred Hrvatom Cebalom; oba sta imela po 7 točk.

V Murski Soboti pa so odigrali osnovnošolski kategorniški turnir, na katerem je sodelovalo 20 mladih šahistov. Najuspešnejši je bil 13-letni Uroš Žižek (OŠ I), ki je imel po 9. kolih 7,5 točke in se tako uvrstil v 3. kategorijo. Novi četrtekategorniki pa so postali: Matej Titan, 7, in Domen Serec, 6,5 (oba OŠ I), ter Uroš Markoja (OŠ Turnišče), 6,5, Adrian Gom-boc in Dominik Sedonja (oba OŠ III), po 5,5.

Milan Jerše

Milan Jerše

1. Bistrička	3	2	Hotiza
2. Bistrička	3	1	Trnovec
3. Bistrička	1	2	Veržej
4. Bistrička	1	1	Trnovec
5. Bistrička	1	1	Trnovec
6. Bistrička	1	1	Trnovec
7. Bistrička	1	1	Trnovec
8. Bistrička	1	1	Trnovec
9. Bistrička	1	1	Trnovec
10. Bistrička	1	1	Trnovec
11. Bistrička	1	1	Trnovec
12. Bistrička	1	1	Trnovec
13. Bistrička	1	1	Trnovec
14. Bistrička	1	1	Trnovec
15. Bistrička	1	1	Trnovec
16. Bistrička	1	1	Trnovec
17. Bistrička	1	1	Trnovec
18. Bistrička	1	1	Trnovec
19. Bistrička	1	1	Trnovec
20. Bistrička	1	1	Trnovec

22. krog: Bistrica - Črenšovci
Čarda - Hotiza, Nafta - Tromej
nik, Odranci - Tišina, Turnišče -
Beltinci, Križevci - Veržej, Bako
vci - Arcont Radgona.

eržeju

11 21 1

mila v tinalu

China's Impact

tem turnirju so nastopili v Veržejah.

enski prvoligaški ekipi Kumho Dra

hrvaški prvoligaš Slaven Belupo iz

e Mura premagala Veržej z 2 : 0 (Ra

so šele po strelah iz 11 m premaga

...nešto je Drava premagala Verzej s

mar), v tistih pa je bil slaven belu

N. Š.

Madžari. Zmagal je Sandor Horva

pred Gaborjem Mesarosem, tret

pa je bil domačin Vlado Horvat.

Pomurski paraplegiki so tek

movali tudi na državnem prvenstvu, ki ga je organizirala

stvu v streljanju z zračnim

stom se je izkazal tetraplegik. Slo-

yko Dunaj, ki je zadel 367 kro-

gov.

Drugi je bil Leon Jurkovič, 364

Pri paraplegikih pa je Franc Bor

vnjak s 347 krogi zasedel tretj

mesto.

M. .

Mali oglasi poslej tudi na spletnem portalu izberi.si

- Ugodne cene oglaševanja na rumeni strani
- 20 % popusta za naročnike Vestnika

Mali oglasi sprejemamo vsak delavnik od 8. do 14. ure, v ponedeljek do 16.30, za objavo v naslednji številki Vestnika. Oglase lahko oddate po telefonu: 02 831 19 98 ali po e-pošti: oglasi.vestnik@pinf.si ali na spletnem mestu izberi.si

>> Izberi.si oglasi, označeni s to ikono, so objavljeni tudi na spletnem mestu www.izberi.si, kjer si lahko ogledate tudi vsebino deljivi opisi oglaševanega predmeta ali storitve

motorna vozila

CHOPER YAMAHA 250 VX - VIRAGO, letnik 2000, napredaj, Pečarovi 10a, popoldan. m19032

FORD MONDEO 1.8 i, letnik 1995, z vso dodatno opremo, prodam. Kupšinci 71a, tel.: 031 794 123. m19034

SKUTER KIMCHO S 50, letnik 1995, prodajo za 125.000,00 SIT. Tel.: 041 282 110. m19049

živali

NESNICE, mlade, hixex, rjave, grahaste in črne, pred nesnostjo, opravljena vsa celjenja, prodaja FARMA PRI MOSTU - Vzrejališče vseh vrst nesnic. Naročila: gostilna Horvat, Nemčevci, tel.: 528 11 90, Franc Movrin, Petanjci, tel.: 546 15 05, gostilna Železen Beznovi, tel.: 549 10 25, gostilna Rajsar, Grad, tel.: 553 11 48, gostilna Čeh, Nedelica, tel.: 573 51 53. m18576

Jarčice, rjave, stare 18 tednov, pred nesnostjo, zelo ugodno prodam. Tel.: 546 11 13.

PURANE, stare 6 tednov, za nadaljnjo rejo, prodam. Informacije in naročila po tel.: 546 11 13. m18982

KRAVO, staro 5 let, brejo 8 mesecev, prodam. Tel.: 554 11 83, Domanjševci 24. m18989

www.vestnik.si
Podjetja za informiranje d. d. ul. a. Novaka 12, M. Sobota

Electrolux

ZANUSSI

PROFESSIONAL

IŠČEMO
partnerja (d. o. o. ali s. p.)
za trženje profesionalne
kuhinjske opreme.

Nudimo šolanje, tehnično podporo in stimulatívno plačilo po prometu.

MBI, d. o. o., Ulica heroja Bračiča 3
2000 Maribor, telefon: 02 23 40 173
e-mail: info@mbi.si, www.mbi.si

PO 50 SIT PRODAMO ENOLETNE KOKOŠI ZA ZAKOL ali nadaljnjo rejo. Prodaja 7. In 8. maja. Farma Bučevci, tel.: 041 868 731. m19018

NESNICE, rjave, grahaste, tik pred nesnostjo, vsak dan v Babincih 49. Vzreja nesnic Tibaut, tel.: 582 14 01. m19040

Mladiče nemških ovčarjev, z rodovnikom, stare 10 tednov, prodajo. Tel.: 041 963 627. m19056

DVE PSIČKI, NEMŠKI OVČARKI, stari 7 tednov, prodajo. Tel.: 031 617 896. m19057

posesti

NOVO HIŠO v Kapci z velikim sadovnjakom in parcelo prodam. Tel.: 0043 55 22 46 697 ali 0043 5522 38 863. m18888

10-ARSKO PARCELO v M. Toplicah prodam. Tel.: 527 18 76, 051 214 219. m18972

ENOSOBNO STANOVANJE V RAKIČANU, 43 m2, balkon, centralna, zemlj. knjiga, prodam. Tel.: 031 337 612. m19023

HIŠO z delavnico v Slomškovi ulici v Murski Soboti prodam. Tel.: 031 218 279 ali 070 793 221. m19026

Napredaj: hiša, nadstropna, stanovanjska, z gospodarskim poslopijem na mirni lokaciji v Odrancih, 6-arska parcela, 25.000.000 SIT, in vikend, obnovljen, lesen, v Selu, s kompleksom osmih ribnikov, 32-arska parcela, 6.300.000 SIT. Fisa, d. o. o., Lendavska 8, M. Sobota, 522 35 36, 051 311 805. www.fisa.si m19029

VRSTNO HIŠO v Jakobovem naselju v M. Soboti prodam. Tel.: 041 785 587. m19037

STANOVANJE V BAKOVCIH, opremljeno, ugodno oddamo v najem. Tel.: 041 334 581. m19043

OPREMLJENO STANOVANJSKO HIŠO v Čentibi, lepa sončna lega, prodajo. Tel.: 031 633 756. m19055

V RADOVCIH na Goričkem damo v najem 3 ha travnikov - pašnikov. Lahko tudi z gospodarskim poslopijem. Tel.: 051 358 002. m19063

POD UGODNIMI POGOJI DAM V NAJEM DELNO OPREMLJENO HIŠO V KRAŠČIH ob jezeru. Informacije v recepciji Doma starejših v Rakičanu. m19038

kmetijska mehanizacija

PRIKOLICO za prevoz živine in prekučno 5 t prikolico prodajo. Tel.: 041 282 110. m19049

PODRAHLJALNIK IN TRANSPORTNI PLATO prodam. Tel.: 041 596 234. m19011

4-REDNO IN 6-REDNO PNEVMATSKO SEJALNICO ZA KORUZO z dognjevalniki in dozatorji za granulato ter dvobrazdni in tribrazdni obračalni plug, visoki klirens, peresast, z vso opremo, prodam. Tel.: 041 293 074. m19017

TRANSPORTER ZA ZRNJE prodam. Tel.: 041 543 684. m19024

MOTOR ZA TRAKTOR STEYR, tip 180 ali 180 a, ali cel traktor kupim. Tel.: 031 802 934. m19025

PREDSETVENIK, 22 m, z dvojnimi valji prodam. Tel.: 557 12 21. m19050

KUPIM TRAKTOR IN DRUGE PRIKLJUČKE. Tel.: 041 285 568. m19060

TRAKTOR deutz 30-06 IN ŽIVINSKO PRIKOLICO ter škroplilnico za vinograd, 200 l, prodajo. Tel.: 040 656 671. m19062

TRAKTORSKO KOSO Z DVOJNIM REZILOM in 1 tono ječmena prodam. Tel.: 070 812 386. m19048

TRAKTOR STAYR 18 s koso kupim. Tel.: 031 388 515. m19049

kmetijski pridelki

VINO, laški rizling, traminec, prodam. Tel.: 575 18 77 ali 041 773 370. m19030

KORUZO prodam. Tel.: 546 11 90. m19065

razno

PELARGONIJE OD 170 SIT DALJE, SURFINIJE, BEGONIJE, ENOLETNIČE OD 80 SIT DALJE, ZELO LEPE, Vrtnarstvo - cvetličarstvo Barber, s. p., Gornji Petrovci, tel.: 556 14 09. m19003

RASTOČO AKACIJO za drva in les prodam. Tel.: 01 507 63 12 in 041 389 897. m19041

Preključujem veljavnost HK št. 89013-0001547022, HKS Panonka, na ime Štefan Andrejč, M. Petrovci 5, p. Tišina. m19010

Preključujem veljavnost HK št. 0002798516, HKS Panonka, na ime Ernest Žiško, Lucova 10, p. Petrovci. m19012

IZLETNIŠKA KMETIJA SEVER s Suhega Vrha vabi na domače kolone v petek, soboto in nedeljo (7., 8. in 9. maja), tel.: 041 340 338. m19039

4 kose aš-panjev, točilo, prikolico Brako in šivalni stroj prodam. Tel.: 041 566 633. m19047

delo

IŠČEMO NATAKARICO ALI DEKLE ZA DELO V STREŽBI in čistilko. Pizzerija PIK-ASSO, Banovci, Veržej, tel.: 588 90 23. m18970

AVSTRIJSKA FIRMA išče potnika za prodajo piščančjega mesa v Prekmurju. Geflügelhof Reicher GesmbH, Gutendorf 15, 8353 Kapfenstein, tel.: 041 339 564, po 18. uri. m19009

ŠOFERJA C- IN E-KATEGORIJE ZAPOSIMO. Benko-tehna Puconci, d. o. o., Puconci 403, tel.: 545 96 50. m19014

AVTOCENTER LEPOŠA ZAPOSILI VODJO PRODAJE IN TRGOVCA VOZIL MAZDA VOLVO. Zaželeni srednja ali višješolska izobrazba, znanje tujega jezika in delo z računalnikom. Prošnje pošljite na Avtocenter Lepoša, Ivančijevo naselje 2, Murska Sobota, do 12. maja. m19020

srečanja

USPEŠNI IN PROŽNI PRI POSREDOVANJU SAMO ZA NEVEZANE. »ZDRAVILNI DOTIK«. Majda Šiftar, s. p., Černelavci, Gederovska 14, tel.: 521 18 28. m19046

storitve

NEMŠČINO USPEŠNO INŠTRUIRAM ZA VSE ŠOLE, pripravljam na maturo in prevajam. Tel.: 541 14 56 ali 031 718 972, prof. Tanja Huber, s. p., Kardoševa 4, M. Sobota. m19058

Svet Osnovne šole II Murska Sobota razpisuje delovno mesto RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati splošne zakonske pogoje in posebne pogoje, ki jih določa 53. oz. 145. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (U. I. RS št. 115/03, zadnje uradno prečiščeno besedilo) imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje šole.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo petih let.

Predviden začetek dela bo 1. 9. 2004.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, dosloj danjih delovnih izkušnjah in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi razpisa (do vključno 14. 5. 2004) na naslov: Osnovna šola II Murska Sobota, Cankova 91, 9000 Murska Sobota, z oznako »ZA RAZPIS«.

Kandidati bodo o imenovanju obveščeni v 15 dneh po končanem postopku.

Svet Osnovne šole Cankova razpisuje delovno mesto RAVNATELJA

Kandidati morajo izpolnjevati splošne zakonske pogoje in posebne pogoje, ki jih določa 53. oz. 145. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (U. I. RS št. 115/03, zadnje uradno prečiščeno besedilo) imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje šole.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo petih let.

Predviden začetek dela bo 1. 9. 2004.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, dosloj danjih delovnih izkušnjah in kratkim življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi razpisa (do vključno 14. 5. 2004) na naslov: Osnovna šola Cankova, Cankova 27, 9261 Cankova, z oznako »ZA RAZPIS«.

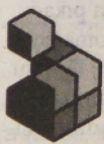
Kandidati bodo obveščeni o imenovanju v 15 dneh po končanem postopku.

Iščemo mlade, nadarjene in motivirane sodelavce za delo v hitro rastoči dejavnosti. Nudimo stimulatívno plačo, možnost napredovanja in kreativnega usposabljanja. Zaželena velika samostojnost in vztrajnost.

Potrdi

Naslednja

izberi.si

Vseslovenski portal malih oglašev

Vseslovenski portal vam ponuja oglase, ki so sicer objavljeni v sedmih različnih tiskanih časopisih po Sloveniji. Široka ponudba, lažja izbira.

Na spletnem naslovu www.izberi.si pa imajo mali oglasi tudi več vsebine: dodatne podatke, opisna besedila ter

fotografije. Tu lahko prebrskate rumene strani, najnovejše kadrovske oglase, arhiv svojih in drugih zanimivih objav, lahko pa oddate tudi mali oglas za objavo v vseh sedmih časopisih ter na spletu.

Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

DELO

NOVICE

VESTNIK

TEDENIK

NOVI TEDENIK

GLAS

PRIMORSKA

NOVICE

V SLOVO

Elizabeti Klement

članici Občinskega sveta
Občine Grad

Življenje in delo si razdajala drugim,
zdaj poišči svoj mir.

Spominjali se je bomo s spoštovanjem
in hvaležnostjo.

Župan, svetniki in občinska uprava
Občine Grad

Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
le daleč je ...

ZAHVALA

Od neizprosne bolezni
utrujena nas je za vedno zapustila
naša draga mama - omama

Jolanka Dolinar

roj. Šavel
iz Puconec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno
sožalje, darovano cvetje in sveče.

Hvala osebju Doma starejših v Rakičanu
za večletno vestno in prijazno oskrbo.

Hvala župniku in kaplanu za lepe besede, pevkam za ganljivo
slovo in pogrebni službi za skrbno opravljene storitve.

Iz srca hvala vsem, ki ste jo imeli radi!

Žalujemo vsi njeni

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja ...

V SPOMIN

7. maja mineva enajst dolgih, težkih in
žalostnih let, od takrat, ko si nas zapustila,
draga žena, mama, sestra, oma in tašča

Marija Korpič

iz Murske Sobote

Težko je pozabiti nekoga, ki ti je drag, a še težje je živeti brez njega.
Iskrena hvala vsem, ki stojite ob njenem grobu,
ki prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujemo vsi njeni

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je
v 49. letu zapustil naš dragi
sin, brat in sorodnik

Štefan Merica

iz Predanovec 34

Z globoko bolečino in žalostjo v srcu se iskreno
zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in
znancem, ki ste nam stali ob strani v teh težkih trenutkih,
izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in prostovoljne
prispevke za dobrodelne namene ter ga v tako velikem
številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebej hvala dr. Palu, sestri Zdenki Zrinski, socialni
delavki Nadi ter osebju poboljšnišničnega in internega
oddelka bolnišnice v Rakičanu.

Hvala g. duhovniku, pevcem, govornici Marti,
pogrebništvu Banfi, gasilec in nogometašem iz
Predanovec.

Vsem iskrena hvala!

Žalujemo njegovi najdražji

D. E. POGREBNIŠTVO
telefon: 02/521 37 00

KOMUNALA
Murska Sobota

poljska ul. 2, Murska Sobota

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE:

UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

UREJANJE ZELENIC

PRODAJA VENCEV IN DRUGEGA CVETJA

24 URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

UREJATEV DOKUMENTOV

OBJAVA OSMRTNICE V JAVNIH MEDIJAH

UREJANJE ZELENIC

PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police,
kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in
marmorja.

Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949

KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p.

Ridiska pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE

UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC

Brezplačni prevoz opreme na dom, brezplačni prevoz

do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.

Vladimír Hozjan s. p., Šulinci 87/a

Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE

POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRAT

NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM,

PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,

TEL.: (02) 51 40 040, FAX: (02) 51 40 040, 9000 MURSKA SOBOTA

Ni te na pragu, ni te v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši,
zato pot nas vodi tja,
kjer sveče ti gortijo
in rože ti v spomin cvetijo.

ZAHVALA

V 81. letu nas je za vedno zapustil
naš dragi oče, stari, prastari oče in tast

Štefan Filo

iz Moščanec 69

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in
sodelavcem KGZ Murska Sobota ter kolektivoma
Pomurskih mlekarn in ZOTKS, ki ste ga pospremili na
njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, sveče in
denarne prispevke za humanitarne namene.

Posebej hvala g. duhovniku Balažicu, pevcem žalostink,
govornikom Francu in Heleni ter pogrebništvu Banfi.

V SPOMIN

7. junija bo minilo eno leto
od takrat, ko nas je zapustila
draga mama, stara in
prastara mama, tašča in sestra

Sidonija Filo

Žalujemo vsi njuni najdražji

Že osmo leto v grobu spiš, a v naših
srcih še živiš. Tvoj večni dom naj rože
ti krasijo in svečke ti v spomin gortijo.

V SPOMIN

6. maja mineva osem let od takrat,
ko nas je mnogo prezgodaj in
brez slovesa zapustil naš dragi

Janez Groza

iz Kukeča 39

Hvala vsem, ki se ga s srcem še vedno spominjate,
vsem, ki z lepo mislijo stojite ob njegovem prerancem
grobu ter mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujemo: mama, oče in brat Jože z družino

Spet tu je pomlad,
ptički veselo pojo,
spet rože zacvetele so
na grobu maminem.

V SPOMIN

1. maja je minilo deseto leto žalosti
od takrat, ko se je ustavilo
ljubeče srce drage mame

Helene Erniša

iz Brezja v Moravskih Toplicah

Čas beži, toda spomini ostanejo večni.
Prisrčna hvala vsem za darovano v njen spomin.

Žalujemo sin Emil

In si trpel,
ne da bi vprašal se, zakaj tako.
Mehak in dober kot spočita,
preorana zemlja na pomlad
v vinograd, med kaleča žita
hodil si miru iskati;
in često v brazde z zrnjem nasejal
si svojo zatajeno bolečino ...

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustil dragi oče, tast, dedek in brat

Jožef Podlesek

iz Sebeborec 4

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na
zadnji poti, darovali cvetje, sveče in nam izrekli sožalje.

Hvala g. duhovniku Balažicu in kaplanu g. Severju,
pevcem in kolektivu Mure.

Žalujemo vsi tvoji najdražji

Srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lje iz oči.
Dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni!

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je v 59. letu
mnogo prerano zapustil dragi mož, oče,
dedek, sin, zet, brat, stric, tast in boter

Jožef Kosednar

iz Satahovec 16

Z bolečino v srcu se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v trenutku slovesa
stali ob strani, izrekli sožalje, darovali za svete maše, sveče in v
dobrodelne namene. Iskrena hvala gospodu župniku Horvatu in
gospodu maestru Potočniku za opravljeno mašo, zadušnico in
opravljen pogrebni obred ter pevcem za odpete žalostinke.

Prisrčna hvala osebju ORL-oddelka splošne bolnišnice Maribor
in vsem, ki ste ga med njegovo boleznijo obiskovali v bolnišnici.

Hvala lepa gasilec, sinovim sodelavcem iz Mlinopeka,
govornikom g. Martincu in g. Pisnjaku, Pogrebništvu Banfi in
vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo vsi tvoji najdražji

Callisto

Zgodaj po vzniku!
Ob vsakem vremenu!
Tudi v najhujši suši!

Popolna zanesljivost, idealna ekonomičnost!

syngenta

Syngenta Agro, d.o.o., Kržičeva 3, Ljubljana
Tel.: (01) 436 12 03, faks: (01) 436 12 14

Opel

Opel. Nove ideje, boljši avtomobili.

Celo veter se ji ne more upreti.

Nova Opel Astra. Ko verjamete svojim očem.

Ne spreglejte: Astra ponuja dinamično interaktivno podvozje IDS Plus, sklop Sport Switch za še hitrejšo pospeševanje, motorje ECOTEC s močjo do 125 kW (170 KM) in je edina v svojem razredu opremljena s sistemom dinamičnih žarometov (AFS). Izkoristite ekskluzivno ponudbo paketov dodatne opreme in ugodnosti po likem: Stara za novo ob pričetku prodaje nove Astre.

**VEDEŽEVANJE,
SVETOVANJE**
090 42 84

MEDIAFIN, d. o. o.,
Dunajska 21, Ljubljana
Trgovina in finančne storitve

**UGODNA GOTOVINSKA
POSJILA do 300.000,00 SIT**
na 12 OBROKOV
PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

Ko je hudo, me
pokliči!

Samirijan
080 1113

**KURILNO
OLJE,
PREMÖG**

Ugodne cene in
možnosti plačila!

KURIVO - PREVOZ, Jakšič Bojan, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

PINUS
TKI Račun

KURILNO OLJE

EVROPSKE KAKOVOSTI 521 11 11

INDEMA, d. o. o. - Avto Čuri, Aleš Čurman, s. p., Tišinska ulica 16, 9000 M. Sobota

FLAMIN MS

Flamin MS d.o.o., 02 530-46-60
Industrijska 1a, 9000 Murska Sobota
www.flamin-ms.si

**VSA VOZILA
NA ZALOGI!**

NUMERO UNO
Robert Kukovec, s. p., Mlinska ul. 22, 2000 Moravce

KREDITI
Do 6 let za vse zaposlene in upokojene (01, 09). Možnost
obremenitve dohodka prek tretjine. Stari krediti ni ovira.
Tel.: 02/383 48 36, GSM: 041 798 200

ARCONT
velika izbira
oken, vrat in plinskih vrat
Kvalitetna garažna vrata vseh vrst
po ugodnih cenah

TUROPOLJE

Murska Sobota d. o. o., Ulica Zorana Celnarja 13, 9000 Murska Sobota
SERVIS, TRGOVINA
M. Sobota 02/536 15 80
Ljutomer 02/584 80 25
Lendava 02/574 21 74

OKREPČEVALNICA BUSKO
(na avtobusni postaji v Murski Soboti)

Boni so vam na voljo na vseh prodajnih mestih SOU
Moravce in SOU Ljubljana po enotni ceni 355 sit. Okrepčevalna
hrana, izbrana pijača, ugodna lokacija in prijazno osebje.

BOOM EFEKT

Enoletni ozkolistni plevli

Škropimo, ko so plevli v bujni rasti
in ko je zelena masa plevelov dovolj
razvita.

Odmerek: 1,5 - 2 l/ha ob uporabi
100 - 200 l vode

Večletni ozkolistni plevli

Škropimo, ko so plevli visoki
15 - 30 cm, v bujni rasti, razraščanju
ali pred cevetenjem.

Odmerek: 3 - 6 l/ha (razen za pesjak
8 l/ha) ob uporabi 100 - 200 l vode

**Večletni širokolistni plevli
in vodni plevli**

Škropimo, ko so plevli v bujni rasti
ali pred cevetenjem.

Odmerek: 4 - 8 l/ha ob uporabi
100 - 200 l vode

Lesnati plevli, grmičevje

Škropimo v jeseni pred zimom,
dokler je listje še zeleno.

Odmerek: 5 - 10 l/ha ob uporabi
200 l vode

Herbicidni Boom efekt
dodajamo mešanico Pinovit K
v 0,5% koncentraciji.

IZDELAVA STROJNIH ESTRIHOV
KMD ESTRIH
IZBERITE KAKOVOST! 031/349-343
Miroslav KOLARIC s.p.
Glabovci 6a, 1222 Gorzelnica

GOTOVINSKA POSJILA
ZAKUPATELJE IZPLAČILO
02/ 22 80 110
Moribor, Razlogova 24
Na osnovi: plačila, pokojnine, karte.
Solis

www.vestnik.si

Pogodbe za informiranje: d. d. U. p. a. Novaka 13, M. Sobota

**Mercator
Center**

Pile 1, Murska Sobota

PHIREDITVE V MAJU 2004

**petek, 7. maja
ob 18.00 uri**

**LUTKOVNA
PREDSTAVA**

**MEDENI
MESEC**

Skupaj z lutkovno
skupino Uš ste vabljeni
v svet pravljic in
domišljije.
Zgodba o sanjah
čebelnjega kralja,
zaroti matice in zlobnega
pajka Boldrika ter nežni
ljubezni čebelice
Cvetke in trota Trotla,
ki se iz mreže nečednih
nakan rešita tako, da ...
To boste izvedeli, če se
nam boste pridružili.

Mercator S.V.S. d. o. o. - Rogozniška cesta 3, Pivja

Mercator najboljši sosed

**KURILNO
OLJE**
KURILKO
Tel: 54 59 280
KONKURENČNE CENE - CEKI
TRAJNIK, NA 9 OBROKOV

NOVO - LAŽJE IN HITREJE DO POSJILA!

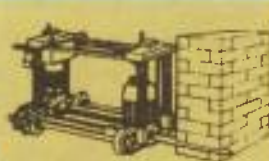
BONAFIN, d. o. o. ZASTAVLJALNICA

UGODNA GOTOVINSKA POSJILA

garancije: osebni dohodek, pokojnina

MS, Staneta Rozmana 16, tel.: 02/524 16 30
LJ, Slovenska 27, tel.: 01/425 20 75

**Zidarstvo - Fasaderstvo
in izolacije zidov, strojni ometi**
Jože Horvat, s. p.

Filovci 110, 9222 Bogoljna, tel., faks: 02 547 10 14, GSM: 041 631 193

VRTNARSTVO ŠABJAN d.o.o.

Ureditve, načrtovanje in vzdrževanje zelenih površin.
Obrezovanje in škropljenje sadnega drevja in živih mej.

Tel.: +386 (02) 537 10 80, faks: +386 (02) 537 10 81, e-mail:
vrtnarstvo.sabjan@siol.net, Kajuhova 56, 9000 Murska Sobota, Slovenija

Delimo vstop

Originalni naslov film
Kovač, Staneta Ro
naslednje nagradno
Kdo igra glavno u

V Pavlovi hiši (Pavelhaus) je do 29. junija na ogled razstava Manišine.

Nedelja, 9. maja: ob 17.30 Hladni vrh, ob 20.00
Liubezen je luštna stvar

V soboto, 8. maja, ob 15. uri bo pri Bukovskiškem jezeru snemanje filma Turnikment. Statisti blieni!

Kupon št. 19 - odgovore pošljite do torka, 11. maja, na naš naslov: Vestnik
Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: tomo.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

6. maj, četrtek,	JANEZ
7. maj, petek,	STANKO
8. maj, sobota,	VIKTOR
9. maj, nedelja,	GREGOR
10. maj, ponedeljek,	IZIDOR
11. maj, torek,	ŽIGA
12. maj, sredo,	PANKRACIJ

6. maja bo sonce vzhlo ob 5. uri in 41 minut, zašlo pa ob 20. uri in 17 minut. Dan bo tako dolg že več kot 14 ur in pol. 11. maja ob 13. uri in 5 minut bo na nebu nastopil zadnji krajec.

Vestnik praznuje in nagrajuje

Nagrajenci mesečnega žrebanja

- Janez Sečko, Slomškova 4, 9000 Murska Sobota – kolo
- Gabika Pertoci, Lipovci 51a, 9231 Beltinci – knjižna nagrada za domači izraz »tiralo med ritnim porivalom z dvema potačema«
- Denis Tratnjek, Gančani 87, 9231 Beltinci – majica
- Mirko Červek, Rakičan, Lendavska 25, 9000 Murska Sobota – majica
- Magda Meselič, Dolgovaške Gorice 127, 9220 Lendava – majica
- Franc Štuhec, Kapelski Vrh 47, 9252 Radenci – majica
- Jože Časar, Puconci 199, 9201 Puconci – majica
- Janko Ficko, Lendavska 51, 9000 Murska Sobota – majica
- Mirjam Gjurič, Kuzma 55a, 9263 Kuzma – majica
- Ernest Fujs, Šalamenci 49, 9201 Puconci – majica
- Geza Šanca, Domanjševci 109, 9206 Križevci v Prekmurju – majica
- Franc Flinčec, Ul. Franja Kozarja 6, 9241 Veržej – majica

Nagrade oz. potrdilo o nagradi bodo izžrebanci prejeli po pošti.

Nič se ne zgodi brez nas

V okviru praznovanja 55-letnice izhajanja našega in vašega domačega tednika Vestnika smo brskali tudi po našem fotoarhivu in izbirali stare fotografije ter jih objavljali na tej strani, da bi vam obudili spomine in morda še skomine na nekdanje čase. In zdaj je končno na vrsti še zaključno praznovanje jubileja (skupaj s 45-letnico Murskega vala) na prireditvi, ki bo 8. maja popoldne na prostem v Moravskih Toplicah (brez vstopnine). Pridite tudi vi! Nič se ne zgodi brez nas in vas, zato sodelujte še naprej z nami! Naš naslov: Vestnik, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Lahko nam pišete tudi po elektronski pošti na naslov: vestnik@p-inf.si.

Evropski drevored sotočnice čine proti elitnemu masovni Černelavcih ima realne možnosti, da bo njegova rast na. To naj bi zagotovila na vodovodna cev, na katere naj bi bil zasajen. Vagaš na ropska drevesa torej ne pa bo, ko bo treba popraviti vodovod, pa projektne naj bi bilo dogovorjeno.

Na nacionalni ravni naj bi po strategiji o turizmu spregledali potenciala Pomurja in je upoštevajo pri razvoju. Nekateri to skrbijo, toda ni sile, tega, da gorenjski turisti stratežem načrtujejo, ma ne bi bilo, si ni mogoče misliti. In če smo pri sistemu definiciji pomurskega turizma iz sredine sedemdesetih let teklega stoletja, je pomurski turizem postal tozid gorenjskega turističnega sonda.

Na vzhodni meji je bilo slabo ob odprtju meje in skupni vstopu v Evropsko zvezo izstopno prešerno. Nekateri niso bili nad odprtjem meje, bili navdušeni, da so se pred ponovitve slavlja, ki pa ne ni zgodilo na meji ali od dveh prestolnic, predlagajo Padž.

V Radgonah so si odzvali predsedniških volitev v strji, ki so bile v nedeljo, 21. aprila. Na njih se prvi dan nanje politike ni uspelo zpeti na predsedniški ple ko so lahko občudovali ple dunajskega valčka po takih Strausove glase na mošnji jateljstva v Radgoni s sodeljem Rupim iz Slovenije.

Carniolus in LeOna sta vega maja v Lepi naši prona na ceni. Tako sta se v ju podražila za kar nekaj stotkov. Zaenkrat se vrh ali je to posledica vrh ali modnih kreacij ali pa so jih čarlnskih stopenj, zadele pri izvoru na Hvala.

Predsednik Foruma 21. Mian Kučan – Sezonec tridesetega aprila in prvega maja v rju ni nastopal v spremljavi dveh vidnih članov foruma Dušana Bencika in Borisa Meba.

Velik podjetnik Janez Rado nekoc vodilni delavec v radgoni, potem podjetnik, da pa prokurist postaja v lavi, je povedal vse, kar ne, da je njegovo podjetje kapitalsko suho poniknilo kar 205 milijoni neplačanih terjatev.

V torek so se zbrali so ostali, ki so poslali v njih vrtni na pomurske dinje. Cvetje so položili sto ob dvanajstih in nekaj nut ob trinaestih in nekaj nut. V času smrti velikega dje se namreč nismo ravnali po evropskem času.

BESEDA NI KONA

VESTNIK

55 let

45 let

Radio Murski val 94,6 MHz in 105,1 MHz

PRAZNUJMO SKUPAJ

V soboto, 8. maja ob 13. uri

Terme 3000 Moravske Toplice

13.00 Zdenek Billy dixieland band	18.00 D' Kwaschen Retashy
13.30 Ansambel Lojzeta Slaka	19.00 Baruni
15.00 Langa	Posodi mi jurja
16.00 Helena Blagne	23.00 Zaključek
17.00 Rok Kosmač	

55 koles za 55 let

BOGATA GOSTINSKA PONUDBA

PRESENEČENJA

VSTOP PROST

Menjalniški tečaji za tolar Banke Slovenije 5. maja 2004

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	237,6453	238,3604	239,0755
Hrvaška	HRK	191	1	31,9209	32,0170	32,1131
Madž.	HUF	348	1	0,9471	0,9499	0,9527
Švica	CHF	756	1	153,1713	153,6322	154,0931
V. Brit.	GBP	826	1	352,2236	353,2835	354,3434
ZDA	USD	840	1	197,1179	197,7110	198,3041

VANEKovi VICI

Obisk

Tašca pride na obisk. Zet vpraša: »Kako dolgo boste ostali?«
 »Ja, dokler vam ne bom šla na živce.«
 »Že greste?« vpraša zet.

V restavraciji

»Natakar, prosim, prinesite mi zobotrebec!«
 »Oprostite, pravkar sem ga od dal pri sosednji mizi.«

Vprašanje

Janezek: »Dedek, ti kupim en sladoled?«
 Dedek: »Ne, hvala.«
 Janezek: »No, zdaj pa ti še mene vprašaj.«

Vozniški izpit

Na vozniskem izpitu predsednik komisije vpraša plavolaso kandidatko: »Kaj bi naredili, če bi vam med vožnjo odpadlo kolo?«
 »Povečala bi hitrost, da ga dohitim.«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanečkovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Spremljajoče aktivnosti:

- avdicija za male prihodnje velike radijce
- risalnica – mladi talenti
- družabne igre

ŠPORTNI PARK TERME 3000

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Pozornost novemu naročniku, ki se na časopis naroča PRVIČ:

majica

VESTNIK

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

c) po položnici - trimesečno

Ene spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije. Obiščite www.izber.si, oddajte svoj mali oglas, ogledje in poplnejšje oglase, sprejmite se po rumenih straneh in naj vas medbojijo kadrovali oglasi!

Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

DELO
NOVICE
VESTNIK
POSREDOVANJE
BOVČE
TEDNIK

... vržen te
v Evropo,
kda ščen!

Raša Sraka,
judoistka Str. 16

Juroj Zauneker

Ni nujno, da ste član(-ica) EU, če se želite metati. Vsekakor pa vam k temu (metanju) lahko uspešno pripomore najboljška SLO-judoistka s prekmurskimi koreninami. Naslednjič pa vas bo metal spet Pén, in sicer že 27. maja!

Komaj so prišle, že morajo oditi!

Pakéiraj kufre, idemo v Afriko, v EU nemamo mesta!

V regiji je ni večje živalske značilnosti, kot so črno-bele ptice, ki jih vsako pomlad stežka pričakujemo in nato pozno jeseni z žalostjo ugotavljamo, da so spet odletele - štoklje namreč. In prav te so upravičeno razburjene. Ob vsej EU-jevski evforiji smo namreč pozabili nanje - še več, celo napodili smo jih. Namesto da bi jih ob vrnitvi v domačo deželo čakal napis DOBRODOŠLE, jim brez sramu že zdaj želimo kar NASVIDENJE. Kaj pa, če več ne pridejo? frbo

Po petdesetih »brez garancije«

Člani tajne veržeske organizacije Dedkov kot pri NADI HANŽEKOVIC so nam povedali, da »špriceri« lepše tečejo, če se oči pasejo na lepi ženski. V gostilni Kasač so si izborili svoj kot, v katerem se vsako nedeljo po pozni maši v neke vrste klepetalnici rojevajo nove in zelo zanimive zgodbe. Tisti, ki hodijo tja, trdijo, da jo je (Nado namreč) Abraham samo še polepšal.

Zato so ji pripravili pravcato veselico, voščilom pa dejali: »Pravijo, da Abraham ne bo starosti, temveč te ponese v leta zrelosti.« Z odvzame garancije. Z odvzemanjem garancije pomeni, da ne bi bila več za nobeno rabo. Še bomo rabili, postala boš bolj samozavestna in močnejša. V iskrenem upanju, da jim bodo poslej pomagali. V špricerji še bolj gladko tekli po grlu, so z Nado po vrsti tudi zaplesali.

Evropa zdaj!

Olala!

Evgen Titan:

Olalá Slovenija

(Cankarjevski propovedni sudeč leta 2004) - "Slovenija"

Čuješ, Mati? Heil! Ti, žepna mi, Slovenija!
Trdno zavedaj se! Saj vsa si res: Okay, yes!
Mar se po obsegu le vrednoti Elizejska avenija?
Ilmo, da mi pomenjam, koda se znaem!

Le pridi tujec! Bon giorno. In si jo počez oglej!
Kar ti nudi, nekaj pusti! Vsega, ne odnesi - ne pojéj!

Ti pa velik grešnik! Tudi naš nezreli, znani domačin.
Vse ni naprodaj! Zato oči, si jih, nikakor ne zapiraj!
Z ježevko te silno naj obdela korant in še pozvačin!
Saj tu že diši na: Pohujšanje v dolini Šentflorjanski.

Čutno odraščanje pripada samo njej! Po Orleanski!
Čyjen nu mu obo, brame muu: Гнедай, а не дупай!
Zatorej res, ohrani skóves! Ostaní ves slovenski sin!
Поньмаем, тобаруц? Хоромо, хоромо! In tedaj?

Urbi et orbi:

Prostost imam, sedaj, za vratom.
Tujega nočem - svojega ne dam!
Szia kolegám, szia jó barátom!

Nogometaš-ica

Žoga in njen »brc«

MITJA MOREC, naše gore list (nečak nekdanjega predsednika Milan), je rekel, da ne bo več testiral lastne (ne)strpnosti in je po dolgi poti kot ne uspešnih letih poskusil še v sosednji Avstriji. Ne pri komerikli, pa pri enem od najuspešnejših klubov v zgodovini te dežele, pri STURMU. Ni potrebno 2x reči, da je kot veliko prekmurskih nogometašev uspel in je zdaj med standardnimi igralci avstrijske prve lige.

Morda se bo vrli Mitja vrnil, če ga bo povabila slovenska nogometaška reprezentantka, športnica občine BELTINCI, ANDREJA GLAVAČ. Potem namreč šušljajo, da se Andreja ne namerava seliti nikamor in bo kar v vsakem primeru nadaljevala v največji »markasti« občini. Po zdajšnjih pravilih UEFA in FIFE moški in ženske sicer ne morejo igrati skupaj, torej to velja tudi za Andrejo in Mitjo. Vsaj na uradnih tekmah. Kakšno v Penovi režiji pa bi se le lahko privoščila ...

Brcni mi,
Andreja!

Dremež

Policistka globoko premišljuje

Med tatimi Pomurci, ki v zadnjem času gotovo bolj malo spijo, ker imajo veliko skrbi, je glavni direktor soboške bolnišnice BOJAN KOROŠEC. Še vedno se namreč bori za opremo nove porodnišnice v Rakičanu, težave pa so tudi s pomanjkanjem zdravnikov na otroškem oddelku. A očitno premalo spijo tudi nekateri drugi, uniformirani ljudje. Zakaj je brhka policista ANDREJA zaspala ob direktorju bolnišnice, Pentute še ugotavljajo, po prvih informacijah pa je mogočih več variant. Vi si zamislite svojo!

TekaL

Možje

Geza F. odšel,

Geza F. prišel

Gospoda na fotografiji si sicer vsaj telesno nista kaj prida podobna, a vseeno je kar nekaj reči, ki ju povezujejo. Oba slišita na ime GEZA in priimek FARKAŠ, eden je direktor upravne enote Murska Sobota, drugi pa pevec humorist in v zadnjem času beltinski gostilničar. V vročih dneh rada popiheta kakšno pivo ali šampanjec iz šmarnice, oba sta pa tudi nogometna zanesenjeka. Nedavno je bil član UO ŠNK Mura humorist Geza, zdaj pa je to postal oni drugi.

Tekal

Za Evropo s svinjami naprej!

Biznis

EU odpira senzacionalne možnosti!

Čeprav so mnogi trdili, da bo kmetijstvu v združeni Evropi trda predla, so se nekateri, ki so se doslej gibal v intelektualnih krogih, odločili, da se bodo pod modro-rumeno zastavo preživljali prav s to panogo. Tako bosta nekdanji humorist DUŠAN RADIČ (zeha) in vsestranski medijec BOŠTJAN ROUS (pije) poslej svinjerejca. Prvi se bo ukvarjal z znano pasmo JORKŠIR, drugi pa daje prednost pujsom znamke LANDRACE. Oba sta prepričana, da je po konjunkturi krizi v prašičereji prav v tej panogi prihodnost, zato sta vložila v svinjski projekt vse svoje prihranke (teh pa po pentutarskih virih niti ni tako malo).

Juza

Ni je čez prleško pogačo

Župani

Ceprav zaradi številnih obveznosti v Državnem zboru in pri vodenju ljubomerske občine nima veliko prostega časa, velja JOŽE ŠPINDLER za »ljudskega župana«. Že prej, ko je bil še gospodarstvenik, je bil veliko med ljudmi, posebej med kmeti, saj je takrat vodil podjetje Ljutomerčan. Ob tem, da je veliko med občani, je tudi ljubitelj domače hrane – ki informatorji pravijo, da je kar zaljubljen v kmečke dobrote, med katere sodijo domače pogače – kvasenice in prleške gibanice. Tokrat so jih pripravile članice TD Mak iz Pristave

Imate omaro, ki jo je treba preseliti?

Bil je lep, sončen dan. HORVATOV TINEK s HOTIZE je imel za opraviti s presneto težkim in okornim kosom pohištva – z omaro. Po dolgotrajnih mukah je omaro vendarle premagal in Tinek je zadovoljno poziral pred njo.

Tako zelo je vesel, da je opravil težaško delo, da se je že odločil za patentiranje svojih sposobnosti – pripravljala namreč ustanovitev podjetja TINEK-OMARA, d. o. o., ukvarjal pa se bo predvsem s prese-ljevanjem omar vseh vrst.

Jog

Fčasi vam jo zdignem!

Podjetništvo

Gizela je kot vino -

Praznovanje v Bakovcih je bilo v stilu prave »ovnice«. Torej prijetno, zabavno in razkošno. Številne gostje smo se zbrale ob pravi uri, v prijetnem okolju kavarne Tiffany, kjer so nas pozdravili gostiteljica in njena družina. Vse skupaj je bilo začinjeno z dobro glasbo fantov, ki se na stvar spoznajo in ki tudi sicer razveseljujejo goste ob običajnih dnevih.

Pozdravi, dobre želje in darila, ki so jih Gizeli prinesle prijateljice, so bili raznovrstni. Seveda najprej cvetja, ki ga obožuje. Tudi Pen se je izkazal. Ker so bili velikonočni prazniki pred vrati, je bilo v tem znamenju. Nekaj pobarvanih jajčk, za vsako desetletje eno ... Belo, zeleno, rumeno, rdeče, modro, vsako s svojim sporočilom. Za srečo smo enega tudi razbili.

Najlepša čestitko je Gizeli ob njenem jubileju izrekel mož Jože: »Moja Giza je kot vino, starejša je, boljša je.« Popeljal jo je na plesišče, kjer sta v taktu dunajskega valčka in ritmu plesalcev, ki se dobro poznajo, »fešto« tudi uradno začela. Kot vsi zakonci, ki že dolgo zalivajo in negujejo ta jarem, sta govorila: »Joži, le kaj bi ti brez mene.« In obratno: »Ne, ne, Giza, dobro, da me imaš.« Oboje bo držalo, smo si mislili povabljeni, saj brez dobrega sodelovanja in prijateljstva vsega tega, kar sta ustvarila, ne bi bilo.

R. Ficko

Jurij **FOOTO**
Zauneker

Prisrčno je svoji babici voščila tudi vnukinja Tiffany. Zahvalila se ji je za ves babičin trud, ki ga ni bilo malo, in želela, da bi tako ostalo še dolgo. Žal je morala pred vsemi nami, skupaj z mamo Nino in stricem Mitom, zabavo zapustiti, saj sta jih pričakovala Italija in srečanje s frizerji vsega sveta.

Skupaj s prijateljicami, kasneje tudi prijatelji, je praznovala Gizela Grah 3. aprila rojstni dan. Katerega, ne bomo izdali. Pa ne zato, ker se to pri damah ne spodobi, temveč zato, ker jih ne kaže. Zakaj bi jih potem razkril Pen?

Je pa Gizela Grah poleg uradnega rojstnega dneva praznovala še enega. Šestega. Na dogodka tega časa je spominjala čokoladna torta. Pred šestimi leti je pogumna premagala težko bolezen, posledico dela, stresa in načina življenja, ter se s še večjim elanom vrnila v tirnice vsakdanjega življenja. Med vsemi sladicami, pod katerimi so se šibile mize, je čokoladna torta najbolj teknila.

Številnim povabljenim so se kasneje pridružili še mnogi drugi. Nekako se je razvedelo, da Giza praznuje. Prišli so voščiti prijateljici, poslovni partnerici, tudi vzornici. Ko smo jo ob slovesu povprašali, kako se počuti, je dejala: »Kljub vsem težavam, delu in skrbem dobro živim. Lepše mi ne bi moglo biti. Cenim vsak dan, ki ga živim, vsako minuto s svojimi ali pri poslu. Življenje je lepo!

Gizela je bila vedno dobra gostiteljica. Tudi tokrat se je izkazala. Očem in kasneje brbončicam se je ponujal čudovit praznični redok, takšne, kot jih poznamo iz babičine kuhinje, do takšnih, ki spogledujejo z eksotiko. Hladno-topli bife je ponujal neskončno gastronomske užitke, ki jih lahko pripravita samo izkušeni kuharji. Gizela je bila vedno dobra gostiteljica, ki ceni svoje goste. In sebe in svojo obliko.

starejše je, boljše je

Zdravje je najdragocenejša vrednota. Kdor se tega vsak trenutek zaveda, vstaja vedno z veseljem v nov dan, kajti tudi dni nimamo na razpolago neskončno mnogo. Da bi jih kar najlepše in srečno preživel, vam predstavljam gospoda Marjana Videnška, higienista, svetovalca za zdravo življenje, ustanovitelja in predsednika Preporoda, društva za zdravo življenje, ki ima v Sloveniji in tujini na tisoče privržencev, avtorja številnih člankov, moderatorja na radiu in televiziji, terapevta za kolonhidroterapijo, diplomanta na Life Science Institute Canada ter ustanovitelja Zavoda za Naravno Higieno Preporod Gorenja Trebuša.

Marjan Videnšek, higienist

Vsak je kovač svojega zdravja

Kateri so tisti prelomni dogodki, ki so vam pomagali, da ste postali eden najprodornejših spodbujevalcev zdravega življenja?

Do tega poklica me je pripeljala moja lastna izkušnja, ko sem si nekoč s surovo hrano in s postom povrnil zdravje in se tako izognil celo operaciji. Tudi sin, ki je od rojstva pa do treh let starosti trpel za hudimi nevrodermisami, se je pozdravil s surovo hrano in sokovi. V dvanajstih letih sem pričal tisočim ozdravitvam zaradi spremembe načina prehranjevanja in postenja, zaradi česar sem prepričan, da večino civilizacijskih bolezni povzroča napačno prehranjevanje.

Veliko ljudi zbolijo, a le redki popolnoma ozdravijo. Zakaj je tako?

Človek ne more ozdraveti, če ne odstrani vzroka bolezni. Ljudje ne spremenijo slabih in pogubnih navad, ampak iščejo samo hitre rešitve. Pričakujejo, da lahko telo ozdravimo od zunaj, to pa seveda ne deluje. Telo se samo zdravi, mi pa mu moramo dati priložnost. Če uživamo napačno hrano, smo predebeli, ne telovadimo redno oz. se ne gibamo dovolj na svežem zraku in soncu, če smo preobremenjeni z delom in stresom ali nismo zadovoljni s partnerskim odnosom, s poklicem, ki ga opravljamo ... pa poleg tega še kadimo, pijemo alkohol, kavo ali druga poživila, nimamo dovolj spanja in počitka, potem telo nima možnosti za ozdravitev. Ljudje so v stalni skušnjavi, da na račun prej navedenih kratkotrajnih, pogubnih učinkov žrtvujejo prihodnost. V Sloveniji vsako leto veliko prezgodaj umre več kot 20.000 ljudi, da o bolečinah in trpljenju ne govorim ...

Zakaj zbolimo?

Osnovni razlog večine bolezni je zastrupljenost organizma, ki jo povzročajo predvsem napačna prehrana in prej našteje navade. Zdravje je naše normalno stanje in bolezen je nenormalen pojav, ki smo ga povzročili sami z napačnim življenjem. Simptomi, ki se pojavljajo pri boleznih, niso nič drugega kot prizadevanje telesa, da se reši nakopičenih strupov, ali drugače, bolezen je samozdravljenje, ki ga izvaja organizem sam. Zdraviti to naravno zdravljenje s kemijskimi medikamenti, ali drugimi terapijami je zelo nes pametno početje. Spremeniti je treba

svoje navade, in to prej kot bo prepozno.

Prehrana je najpomembnejša. Kaj nam najbolj škodi?

Smotno je uživati hrano, na katero je naše telo naravno prilagojeno. Živali, ki prosto živijo v naravi, vedno jedo takšno hrano, kot jo je ustvaril Stvarnik, brez predelovanja, in so do visoke starosti vitke in poskočne, brez bolezni. Človek pa uživa v glavnem industrijsko predelano hrano, polno strupov, ali pa jo sam prekuhava, cvre do uničenja večine hranilnih snovi. Posebno nevarna je rafinirana hrana. Npr. moka, sladkor, sol in tudi izdelki iz vsega tega. Bela moka je dobro lepilo, tudi v pomoč mizarjem in uživanje le-te pomeni veliko nevarnost za organizem. Večina ljudi je dobesedno zasvojena s kruhom in sladkarijami, kar zelo zelo obremeni organizem in povzroča prezgodnje staranje in pozneje veliko prehitro smrt. Industrija daje v hrano veliko nevarnih strupov, npr. umetne arome, aditive, konzervanse, ki vsebujejo kemikalije, ki dokazano povzročajo raka. Pravijo, da v majhnih, varnih količinah! Sam tega nesmisla ne prebavam. Hrana mora biti polnovredna in zaužita čimveč surova, živa. Če hočemo ozdraveti, pa je sploh treba uživati čimveč presne hrane, kot so sadje, zelenjava, semena, oreški, suho sadje, kalčki, morda nepregreti mlečni izdelki ter veliko svežih sadnih in zelenjavnih sokov, predvsem pa se je treba posloviti od napačne hrane.

Kaj pa meso?

Meso ni hrana za človeka. Človeški prebavni trakt ni ustvarjen za prebavo mesa, zato meso veliko predolgo ostaja v organizmu in ga zastruplja. Znanost to trditve povsem potrjuje, v praksi pa se to nedvomno pokaže, saj so vegetarijanci praviloma bolj zdravi kot mesojedci. Pri nas narašča število ljudi, ki ne jedo mesa in katerih kakovost življenja se izboljšuje. Če bi bilo uživanje mesa res nujno za človeka, potem zagotovo na planetu zemlja ne bi bilo niti enega človeka, ki bi lahko živel brez mesa. V določenih predelih sveta pa živijo generacije ljudi, ki nikoli niso poskusile mesa in ki ne poznajo sodobnih degenerativnih obolenj, kot so rak, bolezni srca in ožilja, artritis,

levkemija, sladkorna bolezen itd. Na to temo so narejene številne raziskave. Znan vam je tudi pojav bolezni norih krav, piščančje kuge, bolnega svinjskega mesa in še česa mesenega, kar resno opozarja na neprimernost, celo veliko nevarnost uživanja mesa. Ljudje teh dejstev ne jemljejo resno in lahko se zgodi, kar resno napovedujejo številni strokovnjaki, da bo v prihodnosti, Bog ne daj, veliko ljudi umiralo zaradi tega.

Kako bi definirali bolezen in kateri so simptomi, ko bi se moral človek zamisliti in ukrepati?

Bolezen je prizadevanje telesa, da se reši nakopičenih strupov. Ta proces zdravljenja ne sme biti oviran z dušenjem simptomov, temveč ga moramo pospešiti, tako da telesu pomagamo, da se lahko čimprej reši nakopičenih strupov. Izčrpanost je že prva stopnja bolezni.

Kako zapustiti ta začarani krog?

S takojšnjo opustitvijo že naštetih slabih navad in s popolno usmeritvijo v zdrav življenjski slog. Zdravje je lahko samo posledica zdravega načina življenja. Če začnemo s prehrano, bo to modra odločitev. V dobrem desetletju sem pričal tisočim ljudem, ki so si s prehodom na surovo, živo hrano bistveno popravili zdravje. Tudi terapevtsko postenje ob sokovih je v Sloveniji čedalje bolj uporabljano sredstvo za ohranjanje zdravja. Post, torej čas, ko ne uživamo nobene trde hrane, pijemo lahko samo tekočino, omogoča telesu, da se najhitreje razstruplja in krepi samozdravilne sile. Post je tudi zelo dober način za opustitev kajenja, pitja kave in alkohola ter drugih odvisnosti. O varni izvedbi se je treba dobro poučiti.

Kako naj se posta lotijo bolniki, ki so odvisni od tablet za zniževanje krvnega tlaka, aritmije srca ter mnogih drugih zdravil za zdravljenje kroničnih bolezni?

Tudi za njih bo koristno, če opustijo slabe navade, ki so povzročile njihove težave, in začno bolj zdravo živeti. Ne morem pa govoriti o zdravilih, ki so domena medicine. Nisem zdravilec, temveč samo spodbujam k navadam, ki gradijo zdravje.

Kaj lahko stori človek, ki izve za diagnozo rak?

Enako kot pri vseh drugih težavah. Škodljive vplive stran in maksimalno zdravo življenje, ki podpira samozdravljenje organizma. Rudolf Breuss v svoji knjigi o postu - Zdravljenje raka in levkemije ter drugih na videz neozdravljivih bolezni - izpričuje ozdravitev več kot 40.000 ljudi, obolenih za rakom. Tudi v Sloveniji si je precej ljudi ozdravilo raka na ta način. Nekateri o tem pričajo tudi v javnosti. Vsak pa se mora sam odločiti. Pomembno je zbrati dovolj informacij, potem je odločitev lažja. Če bi ljudje zdravo živeli in se naravno prehranjevali, ne bi trpeli zaradi številnih kroničnih bolezni.

Kakšno je mnenje o povezavi med sončenjem in kožnim rakom?

Normalno sončenje ne bo povzročilo raka v čistem organizmu. Če je telo toksično, je verjetnost veliko večja.

Zdravi ljudje so zelo redki. Kakšno je zdravo življenje?

Če želimo ostati zdravi, se moramo hraniti s hrano, kateri je naše telo

biološko prilagojeno, redno vsako jutro telovaditi, se redno ukvarjati z aerobno vadbo - vztrajnostni tek, kolesarjenje, plavanje ali katerikoli drug šport - se občasno postiti, opravljati smiselno ustvarjalno delo, imeti urejene in prijetne partnerske odnose itd. Če pa živimo še na deželi, v hribih, pa je to sploh najboljša za dušo in telo. Betonska mesta niso naravno bivališče za zdravo bivanje človeka.

Kako pomagati otrokom in jih vsaj delno zaščititi pred konzervansi in drugimi strupi v hrani?

S pravilno vzgojo in lastnim zgledom bomo dosegli največ. Tu bi se res dalo še veliko narediti. Prehrana v vrtcih in šolah je zelo slaba. Tam bi obvezno morali streči samo naravno hrano, ekološko pridelano, ki bi bila sestavljena iz veliko sadja in surove zelenjave. Kar pa se kuha, naj bo samo polnovredna zelenjava, takšna, kot je zrasla. Žal pa celo po šolah postavljajo avtomate z umetnimi piščanci in otrokom dajejo sladkarije in druge škodljive izdelke.

Kaj menite o obveznem cepljenju?

Sem za svobodno odločanje. Slovenija je ena redkih držav, kjer je to početje še obvezno. Kdor je pregledal literaturo, ki obravnava to tematiko, bo spoznal številne argumente proti cepljenju.

Industrija nam ponuja veliko dodatkov k prehrani. Kaj menite o teh t. i. »naravnih preparatih«?

Menim, da so vsi številni dodatki k prehrani povsem nepotrebni in nekoristni, razen za tistega, ki jih prodaja. Raje kupujemo naravno hrano, ki je najboljši vir vseh vitaminov in hranljivih snovi. Mnogi bi danes pojedli karkoli, samo da se jim ne bi bilo treba spremeniti.

Tudi kozmetična industrija nam ponuja številne čudeže pomlajevanja. Kakšna je njihova škodljivost?

Z uporabo raznih krem, olj, pudrov ali drugih kozmetičnih preparatov samo zamašite zelo pomembne izločevalne kanale. Vsaka umetna snov, ki jo naneseemo na kožo, kožo draži, maši in navsezadnje naguba in postara. In če te umetne strupene snovi predro opnaste pregrade celic na površini, lahko povzročijo težave tudi znotraj telesa.

Kako naj razumno ravna človek, ki to bere in ki želi storiti zase nekaj pozitivnega?

Priporočam, da vse informacije omeni s svojim zdravim razumom, in če jih ima za koristne, naj se po njih čimprej ravna, da bi ne bilo kdaj pozneje že prepozno. Vsak je svoje sreče kovač. In zdravja tudi.

V skoraj vsakem slovenskem mestu imate občasno predavanja. Bi kaj podobnega organizirali tudi v Murski Soboti?

Društvo Preporod že sedem let organizira predavanja po vsej Sloveniji, dvomesečno izdajamo tudi revijo Preporod - V Sožitju z Naravo. Na voljo imamo tudi številne knjige o prehranjevanju s surovo hrano, navodila za varno postenje, veliko prevodov iz tuje strokovne literature s področja naravne higiene. Na voljo so tudi številna pričevanja o ozdr-

vitvah na naraven način. Sicer nas se da dobiti veliko uporabnih informacij in spodbude za tiste, ki želijo sami storiti zase kaj dobrega. Na predavanjih vedno tudi postavimo ljudi, ki povedo svojo zgodbo s presno hrano in postom. Kar lahko organizirali tudi v Murski Soboti, saj je že nekaj Porocnih članjenih v naše društvo.

Del vašega dela je namenjen surovu hrano. Kaj vse so si ljudje pozabili in surovo hrano pozabljeno?

Post ali hrana ne zdravi samo organe sposobnost zdravljenja samo organizem sam. S postom prehrano pa mu dajemo možnost, da lahko te procese najučinkoviteje izvede. Tako so se ljudem druzavne popravila stanja pri artritisu, sladkorni bolezni, luskavici, nevritisu, različne ciste so izginile, nekateri je pozdravilo raka, levkemijo je izboljšal, telesna teža se normalizira, glavoboli in migrene izginejo, trideset let odprte rane na nogah se zacelile pa še marsikaj.

Bi nam na kratko predstavili kolonhidroterapijo?

Kolonhidroterapija, ki temelji na lavalu širokega črevesa, je temelj in povsem neboleča čiščenje črevesja z vodo. Medtem ko klistri ležijo na masažni mizi, mu strokovnjaki s sobljen terapevt izmenoma v črevesu mehča zastano hrano in odvaja toplo vodo. Zaradi odnosa iz telesa. Zaradi napačnega prehranjevanja ima večina ljudi zapacano črevesje, vse vse v črevesju zaradi tega tudi neredno odvajanje. Normalno odvajanje je dvakrat na dan, enkrat na dan. Zaradi zaprtja in pri številnih drugih boleznih. Koristno je tudi prehranjevanje, za kar se odloči vsak človek.

Je to lahko tudi uspešno zdravljenje?

Skupaj s surovo prehrano, ki temelji na naravnih izdelkih, je tudi temeljito čiščenje črevesja pri preprečevanju bolezni. V črevesju se pogosto kopičijo strupovi, če jih odpiaknemo, se ves organizem veliko očisti. Ameriki številni zdravniki priporočajo čiščenje črevesja, tudi pri ne več takih, ki se zavedajo pomembnosti čistega črevesa. Zdravje in dolgo oba imata svoje korenine v črevesju.

Kaj priporočate Pomurcem, ki želijo samo veliko zdrave prehrane in poguma, da udeležijo v postu, da spoznajo za smiselne in pomembne njihovi prizadevanji za zdravo življenje brez bolezni. Poskusite sami, katerih sem govoril, in vsi boste zdravi.

Marjan Videnšek in Lojze Peterle, ki se je rešil raka, na srečanju Preporoda v Vojniku.

Velika TRIPENKETA

Tokrat smo šest znanih prebivalk in prebivalcev evroregije Pomurje povprašali:

1. Vaša prva in zadnja ljubezen. Na kratko jo opišite!
2. V Pomurju je vedno več policistov – smo zato varnejša ali bolj policijska država?
3. Rodnost pada. So res krive štoklje – utemeljite!

Franc Gomboši

do 1. 5. 2004 vodja carinske izpostave Gornja Radgona:

1. Prva ljubezen je bila leta 1960 v srednji šoli. Zadnja ljubezen pa še vedno traja.
2. Moje mnenje je, da moramo biti »varnejša« država.
3. Štoklje niso krive. Država lahko spodbudi Slovenke in Slovence, da se bodo pogostejše odločali za povečanje rodnosti. A potrebna je večja socialna varnost, datek za otroke in družine, da bi imeli več potomcev.

Željko Fundak

direktor ŠNK Mura:

1. Prva je bila Bojana. Zadnje pa še nisem doživel in upam, da je še dolgo ne bom.
2. V službo se vozim iz Maribora in moram reči, da so me doslej ustavili samo enkrat in še takrat so me korektno obravnavali. Nisem opazil, da bi bilo v Pomurju več policistov kot kje drugje in bil sem že marsikje, kjer je uniform bistveno več.
3. Seveda so krive, saj so ptice selivke in so tukaj samo pol leta. Čisto zares pa rodnost pada zaradi domačih štokelj moškega spola, ne pa zaradi ptic-selivk.

Nada Cvetko Török

večja oddelka za infrastrukturo, okolje in prostor ter gospodarske javne službe v Mestni občini Murska Sobota

1. Moja družina. Spoštovanje družinskih vrednot, sreča in ljubezen mojih najbližjih mi pomenijo največ. Vsekakor je to moja prva ljubezen, ali pa je tudi zadnja, še ne razmišljam.
2. V Pomurju je vedno več policistov – smo zato varnejša ali bolj policijska država? Če bo to prispevalo k večji varnosti naših državljanov, nimam nič proti. Me pa boga dejstvo, da so pomurski policisti zelo cenjeni v državi. Ne vem, ali to pomeni, da je v Pomurju varno živeti, ali pa so preveč zagnani pri polnjenju državne blagone.
3. Ali so krive štoklje ali naš način življenja, ne vem. Mislim, da je krivcev lahko več. Prvič: socialni položaj žensk v družbi, zagotavljanje sredstev za preživljanje družine, želja po enakopravnosti z moškimi ter uspehi v družbi. Ženske se premalo zavedamo, da je lahko uspešna ženska tudi dobra mati. Drugič: preveč utrujeni možje, ki v bitki za boljši položaj v službi in doma pred televizorjem pozabljajo na domače naloge. Tretjič: tudi štoklje niso več to, kar so bile nekoč.

Rajko Žužek

direktor ljutomerskega Imgrada

1. Moja prva ljubezen je bila takšna, kot je v najstniških letih morala biti. Zmedena, zbegana, a hkrati burna in polna do takrat nepoznatih čustev. Ja, takrat sva bila stara štirinajst let. Zadnja ljubezen je nedvomno Kras. Kras v vsej svoji skromnosti, preprostosti, lepoti in prikriti strasti.
2. Dobrih policistov ni preveč. Vprašanje je le, koliko je tistih dobrih? Menim, da smo s povečanjem števila policistov varnejša država. Vsaj statistično.
3. Seveda so krive štoklje! V časih, ko so otroci verjeli vanje, so imeli več bratov in sester, kot jih imajo danes. Očitno so štoklje premalo vlagale v »odnose z javnostmi«, zaradi česar smo nanje pozabili. Je pa prav tako res, da mi sami premalo vlagamo v »odnose ...«

Olga Belec

vodja hotela Diana, Murska Sobota

1. Moja prva ljubezen so bili najprej starši, nato prijateljice in potem knjige. Moja zadnja ljubezen pa je moja družina, še vedno pa ostajajo prijateljice in knjige. Rada imam tudi svojo službo in študij, ki mi bogati življenje. Sicer pa je ljubezen, takšna in drugačna, nekaj najlepšega v življenju. Brez nje bi oveneli. Daje nam moč, upanje in energijo, da živimo.
2. Mnogokrat sem slišala stavek: »Prevozil sem celo Slovenijo in nisem srečal nobenega policista, ko pa sem prišel v Pomurje, sem na vsakih nekaj kilometrov naletel na njih.« To se je žal zgodilo tudi meni. Bila sem na službeni poti na Dolenjskem in v enem dnevu dvakrat plačala kazen: jutraj, ko sem zapuščala Prekmurje, in zvečer, ko sem se vračala domov v Prekmurje. Zato menim, da postaja Pomurje bolj policijska država, da smo zato varnejši, pa si ne upam trditi. Od 1. maja pa bo policistov še več, saj carinikov ne bomo »potrebovali«. Mogoče bomo potem tudi varnejša regija.
3. Rodnost res pada. Pa tudi štokelj je čedalje manj. Kdo ve – mogoče je res povezano eno z drugim. Čeprav sama menim, da štoklje pri tem niso glavni krivci, ampak naši ljubi slovenski moški, ki ne upajo »pridelati« več otrok. Pa tudi me ženske pri tem nismo čisto nedolžne, saj nas bolj skrbita kariera in bojazen, da bomo po porodniškem dopustu brez službe, kot pa prizadevanje po večji nataliteti. Krivi so čedalje hitrejši tempo življenja, materializem in slabi pogoji za žensko z več otroki.

Štefan Vöröš

direktor marketinga v Termah 3000, Moravske Toplice

1. Moja prva ljubezen je že davno minila, o zadnji še ne razmišljam. Trenutno pa imam tri velike ljubezni ...
2. S policisti imam ponavadi grenke izkušnje – so vedno tam, kjer jih najmanj pričakujem. Zaradi prometne kulture Pomurcev pa bi predlagal še več policistov – predvsem ležečih.
3. O upadanju rodnosti ne morem govoriti, saj v družinskem in prijateljskih krogih kar mrgoli otrok. Kaže, da so se štoklje pri nas dobro ugnezdile.

Velika TRIPENKETA

»Dežela Kranjska nima lepš'ga kraja, / ko je z okolš'no ta podoba raja,« je o Bledu pesnil Prešeren. In Bled praznuje te dni 1000-letnico

Lepa je naša Slovenija. In po naravnih lepotah ji kraljuje Bled. A tistega dne 1958. leta, ko se je na Bledu znašel 16-letni Ludvik Kerčmar z Goriškega v Prekmurju, ni mislil na prelesto pokrajino. V srcu je nosil svež spomin na svojce, prijatelje iz otroštva in skrbela ga je prihodnost. A ga je spremljala sreča vse do današnjih dni. Hotel Park z najbogatejšo ponudbo na Bledu mu je na široko odprl vrata v življenje. Tu je bil vajenec in danes

nec iz Prekmurja na Bledu. Direktor gostinske šole je bil Prekmurec Štefan Špilak. Skrbel je za zgledno vzgojo novih generacij gostincev in tako je tudi Ludvik dobil poklic. Na Bledu so ga lepo sprejeli sošolci in poznejši sodelavke in sodelavci. Imeli so ga radi, ker je bil pripravljen poprijeti za vsako delo.

Ludvikova pot navzgor

Po odsluženi vojaščini se vrne na Bled v prejšnji hotel. Dve zimski

Ludvik Kerčmar, rojak z Goriškega v Prekmurju, je pomemben gostinec. Poklica se je izučil na Bledu, si pridobil visoko izobrazbo in postal direktor blejskega hotela Park.

Prekmurec direktor prestižnega blejskega hotela

je direktor. Svoje številne organizacijske sposobnosti razdaja tudi za hitrejši turistični razvoj Bleda.

Iz Križevca v Domanjševce

Samozavesten, odločen, a prijazen sogovornik je Ludvik Kerčmar. Oni dan sem ga obiskal v hotelu Park. In radodarno je odprl predalčke svojih spominov ter se sprehodil po slikovitih livadah svojega plodnega življenja. Na svet je privekal v Križevcih na Goriškem leta 1942. Je najstarejši izmed dveh bratov in dveh sestr. Po letih si sledijo sestra Ema, brat Elek in sestra Irena. Mami Agati je danes 91 let. Oče pa je že legel k večnemu počitku, ko je bil star 84 let. Z mamo živi vnukinja z možem in naslednikom. Zaradi težkih medvojnih časov je Ludvik odrasčal pri očetovih starših v Domanjševcih. Tam je končal slovensko osnovno šolo, čeprav je vas dvojezična.

Oče ga pospremi na Bled

Ludvika je vzgajala v glavnem teta Marija, ki jo kličejo po domače Mariška. In v veliko spodbudo sta mu bila stara starša. Življenje in delo na kmetiji sta bila v tistih časih dokaj trda. A so se pri hiši lepo razumeli in živeli v zadovoljstvu. Stari oče Janez Kerčmar mu je govoril: »Ti boš ostal doma. Prijeti znaš za sleherno delo...« In po osnovni šoli je ostal Ludvik v Domanjševcih še leto dni. Ludvikov oče pa je videl, da mora pomagati sinu poiskati boljšo prihodnost. Na Bledu so takrat potrebovali učence za gostinstvo in avgusta leta 1958 je bilo odločeno.

Na Bled ga je pospremil oče. Na atraktivni legi blizu jezera je takrat stal stari hotel Park. Tu se je Ludvik izučil za natakarja. Bil je prvi uče-

sezoni ga je poslalo vodstvo na strokovno izpopolnjevanje v Avstrijo. V uglednem turističnem Badgasteinu si je izpopolnjeval znanje. In leta 1966 so vodilni hotela Park spoznali, »da bi lahko iz Ludvika postalo kaj več.« Takratni direktor Šanca, ki je še danes starosta Bleda, častni občan in dolgoletni turistični delavec, je predlagal mladega natakarja za vodjo oddelka.

Zaupali so mu in nekaj let je bil vodja ugledne kavarne. To gosteje vedno bolj poznajo po izjemnih kremnih rezinah. V tistem času je bil tam tudi nočni bar. Za Ludvika je bil vabeč zaradi dobre glasbe, živahnega nočnega življenja. Postal je vodja bara in bil tudi odličen barman. S to večino se je izjemno uveljavil in še danes sodeluje v vlogi barmana na imenitnih blejskih prireditvah. Za spretno mešanje zlahtnih napitkov je prejel precej priznanj.

Čas je zahteval vedno več znanja. Ludvik se je sprva izobraževal ob delu. S podporo vodstva blejskih hotelov Park in Golf je končal opatijsko gostinsko fakulteto. Leta 1971 so ga imenovali za vodjo novega hotela Park Bled v gradnji. Od takrat in vse do danes je direktor in bo predvidoma še dve leti. Skupno je direktor 27 let. In svoja leta »dobro vzdržuje«.

Bazen na vrhu hotela

Hotel Park zlatijo štiri zvezdice. Zgrajen je na lepem delu slikovite obale Blejskega jezera. Je hotel z najbogatejšo ponudbo v kraju. V 217 sobah je nameščenih 400 postelj. Od tega je 23 razkošnih apartmajev in še marsikaj. Ob Ludvikovem prihodu je imel predhodnik sedanjega hotela le 180 postelj. Hotelu pripada bližnja kavarna s teraso. Z nje je slikovit razgled po jezeru, na otok, grad...

Hotel Park je, poleg soboške Diane, edini pri nas, ki ima na vrhu bazen s termalno vodo. V letih 1981 do 1982 so strokovnjaki vrtali v tamkajšnje podzemlje in našli naleteli na toplo vodo. Ima od 22 do 25 stopinj in jo dogrevajo. Bogata je z magnezijem. Letos so spet rili v globino in našli naleteli na kakovostnejšo zdravilno vodo. Pri Golf hotelu gradijo center s 400 kvadratnimi metri rekreativne termalne vodne površine.

Milijoni kremnih rezin

Park hotel slovi od leta 1953 po slastnih kremnih rezinah. Bolj jih poznamo kot kremšnite. Letno jih prodajo od 250 do 260 tisoč. Vsaka štiri leta pripravijo slovesnost ob prodaji milijonte kremne rezine.

Srednji je Ludvik Kerčmar v nekoliko mlajših letih. Prejema priznanje po tekmovalju barmanov. Desno je starosta slovenskega gostinstva Prekmurec Jože Toplak, ki je velik prijatelj Bleda.

O Gorenjcih pravi gospod Kerčmar, da so zahtevni ljudje. Ob njegovem prihodu so bile tukajšnje življenjske razmere dokaj zgledno urejene. Njega so lepo sprejeli. Redko mu je kdo navrgel: »Ti si pa prišel!« A pravi, da so Gorenjci podobni škotom. Prekmurci in Štajerci so živahnejši. Radi se poveselejo, zaidejo v gostilno. In če gredo na obisk, prinesejo kaj s seboj. Gorenjci pogosto pravijo, da je »treba šparat«. A mnoge šale na račun Gorenjcev so pogosto neko-rektne. Včasih so celo govorili, da če te Gorenjec povabi na jabolčni zavitek, moraš prinesiti jabolka s seboj. Tukajšnji svet je kamnit. Narava je dajala premalo za spodobno preživetje. In dogaja se, da pride Prekmurec na obisk na Gorenjsko s polnim cekarjem dobrot, Štajerec pa s polno pletenko zlahtnega vina.

Življenje z družino in Bledom

Za življenjsko sopotnico si je izbral Ludvik Gizelo iz Otovca. Že v Soboti je delala v gostinstvu in to nadaljevala na Bledu. Poročila sta se leta 1967. Leto pozneje sta poklonila življenje hčerki Maji in leta 1971 hčerki Nataliji. Zgradili so si lasten dom in v njem je dovolj prostora za vse rodove. In Ludvik je najbolj navezan na svoja vnuka. Eneju je 9 let, Jerneju tri. Slednji ima gorenjsko ime, a zanj pravi dedek, da je »čisti Prekmurec«. Ob družini z vnukoma se Ludvik rad spominja svojcev v Križevcih, Domanjševcih in še kje v Prekmurju. Radi so se imeli in se še imajo. Trikrat letno se z družino odpelje na obisk v kraje otroštva.

Življenje Krečmarjevih je zlito z blejskim okoljem. Tukajšnji Prekmurci so pridni, prilagodljivi. Včasih se srečajo. Ludvikova družina se srečuje s Štefanom in Angelo Žiško, Štefanom Špilakom, Štefanom Horvatom in drugimi.

Ludvik Kerčmar je bil v prejšnjem mandatu svetnik občine Bled. Je član strokovnega odbora občinskega sveta za turizem in podpredsednik Turističnega društva Bled. Osem let je bil član upravnega odbora združenja za gostinstvo in turizem pri gospodarski zbornici Slovenije...

Je rojak nekdanjega predsednika Republike Slovenije Milana Kučana. O njem pravi: »On je bil rojen na vrhu, jaz spodaj v Križevcih. On je ostal visoko, jaz bolj nizko... Oba sva nizke rasti, ampak sva prišla v življenju kar daleč...«

Franček Štefanec

Ob vstopu v Evropsko unijo

Pometimo pred svojim pragom!

Te dni velikokrat slišimo in izgovarjamo besedo EVROPA, z njo so povezana razmišljanja, kaj pomeni to za nas. Predvsem se ugibanja osredotočijo na področje gospodarstva. Prav, morali pa bi tudi več pozornosti posvetiti urejenosti in čistoči okolja ter mesta, v katerem živimo. Da je to res zaželeno in potrebno, govorijo fotografije.

Boleča tema: soboški park v okolici gradu. Kljub pozivom po medijih in mnogih meščanov se še naprej onesnažuje ta naravni biser, ribnik pa je nekaterim koš za odmetavanje raznih predmetov. Divje plakatiranje po izložbah nekaterih opuščeni prodajni in po drevesih je popolnoma neestetsko.

O režimu plakatiranja govori občinska uredba, ki jo je treba spoštovati.

Grafiti po fasadah: nekateri jih zagovarjajo, češ da se to dela po vsem svetu. Kako pa bi reagirali, če bi kdo popacal fasade nilevskih hiš. Stroški pleskanja dela fasade v Kocljevi ulici pa bi stali okoli 200.000 tolarjev. Kdo naj poravnava te stroške?

Ljudje z občutkom za urejenost gotovo opazijo, da je v mestu Murska Sobota veliko drogov za ulično razsvetljavo upognjenih. Večino tega so povzročili udeleženci prometa. Mogoče obstaja tem evidenca ali pa bo šlo plačilo popravila iz občinske blagajne torej z denarjem vseh soboških meščanov.

S tem prispevkom sem ob vstopu v EU dvignil nekaj prahu, to pa ni bilo težko, saj je na soboških ulicah tega dovolj. »Flota« za čiščenje ima stroj za pometanje, strokovnjakom za to področje pa svetujem, da je treba ulice občasno dobro oprati (dež ne zadostuje).

Že, že, kaj pa bo z asfaltom? Na odvrženem zavojčku cigaret bi ob napisu KAJENJE UBIJA lahko pisalo še IN ONESNAŽUJE.

V Evropi tako odmetavanje lahko veliko stane.

Torej očistimo in uredimo svoje mesto in ponosno stopimo v Evropo.

Lado Klar

Prometna nesreča je zblížala Tatjano in Franca

12

Penova
nadaljevanje

Tašče o zeti & Zeti o taščah

Čeprav sta Franc Belna in njegova življenjska sopotnica Tatjana Kurbus - ko gre za zračno linijo - rojena in otroštvo ter mladost preživljala na razdalji le okoli 500 metrov - pešpoti je sicer najmanj 1500 metrov, za prevozna sredstva pa skoraj se enkrat toliko -, bi do njunega zblížanja gotovo težko prišlo, če pred leti ne bi bila udeležena v skupni prometni nesreči. In tako ne bi nastala niti naša tokratna »pentatarska zgodba« o zetu in tašči. Tako pa se je zgodilo, da je nesreča na Spodnji Ščavnici zblížala dva mlada človeka, njega z Aženskega Vrha, njo pa s hriba nad Lomanošami.

Res sem Tatjano poznal že prej, pravzaprav sva bila tudi prijatelja, toda to je bilo tudi vse, a le do pred dobrimi petnajstimi leti, ko sva bila udeležena v skupni prometni nesreči na Spodnji Ščavnici. Oba sva bila tudi poškodovana in sva morala pozneje hoditi tudi v ZD Radgona na preveze. Tako se je prejšnje prijateljstvo sprevrglo v nekaj več in tako se je vse skupaj začelo. Malo pozneje sva to oznanila mojim in njenim staršem, tako da ni bilo niti najmanjših zapletov,« nam je pripovedoval 37-letni Franci, ki tudi ni edinec, saj ima brata dvojčka Antona, ki je pol ure starejši, in sestro Majdo. Danes živita Franci in Tatjana s sinoma Denisom (14) in Jernejem (10) v novi lastni hiši ob Francijevi rojstni hiši na Aženskem Vrhu. »Ne glede na to, da nismo pod isto streho s Tatjaninimi starši, moram povedati, da smo si blizu in smo pogosto skupaj. Sploh pa moram povedati, da je moja tašča 'ta prava' in si ne morem predstavljati, zakaj nekateri govorijo to in ono o svojih taščah. Dobro se razumemo in nikoli prej, enako pa tudi sedaj ni nobenih težav. Prepričan sem, da bo tako tudi v prihodnje,« nam je še povedal naš sogovornik, ki je sicer kot traktorist zaposlen v podjetju Radgonske gorice, d. d., poleg družine pa je največja ljubezen RD Radgona, torej ribištvo.

Francijeva tašča Jožica Kurbus je še tudi kar precej mlada, saj se je ravno pred dnevi srečala z abrahamom. Z možem se je poročila leta 1971, poleg 33-letne Tatjane pa je rojala še dve hčerki, Lidijo, danes ima 29 let, in Branko, danes ima 28 let, ter sina Srečka, ki jih šteje 31. Večino časa je bila

zaposlena v sosednji Avstriji, nekaj zadnjih let pa se je v celoti posvetila gospodinjstvu na domačiji v Lomanošah. Sama se sicer ne spominja, kako sta se zblížala njen zet Franci in njegova hčerka Tatjana. Bilo je pred petnajstimi leti, ko je prišla za pridnega fanta, ki ga je sicer že poznala in ki naj bi bil najresnejši kandidat za zeta. Vsekakor ni imela nič proti in prišlo je pač do tega, kar se je zgodilo, in sama je zadovoljna. Če pred slabimi štirinajstimi leti, ko je na svet prišel mali Denis in je postala mlada babica, veselju ni bilo konca. Enako tudi danes, ko sta Tanja in Franci povila še Jerneja. »Moram priznati, da sem zelo vesela, da se je vse skupaj tako razpletlo, kajti Franci je priden fant in to se je potrdilo sredi leta pozneje. Zelo dobro se razumeva in Tanja je imela takrat, ko je dobila takšnega moža. Z njim dejansko ni nobenih težav. Nikoli nisem slišala nič slabega o njem in nikoli si nisva izmenjala niti ene grde besedice,« nam je povedala mlada tašča in babica, ki pa ne skriva, da ima še dva zeta in snaho.

Ko pa gre za takšno razumevanje med Jožico in Francijem, pa ima svoje mnenje tudi hčerka in soproga Tatjana, ki je pogosto nekaako užaljena, ko njena mama »drži z zetom« in ga vedno ščiti, tudi ko, denimo, pride z ribolova nekaj ur pozneje kot bi lahko prišel. A kaj, ko je njen Franci gospodar RD Radgona, temeljne enote v Gornji Radgoni in je marsikdaj treba kaj postoriti v kakšnem od ribnikov, še posebej ob pogovoru doma v Podgradu. Zanimivo pa je, da tudi Tatjana pripravi kakšne ribje specialitete ...

Oste B.

Izbiramo naj... natakario in natakario

Za prijazno in kakovostno postrežbo v gostinskih lokalih

Z objavo glasovnice, s katero nam boste pomagali izbrati naj... natakario in natakario, začnemo letošnjih izbor, s katerim si prizadevamo k popularizaciji poklica natakario in natakario, od katerega je veliko odvisno, ali se gost v naših gostinskih lokalih dobro počuti in se vanj tudi rad vrača.

Mnogim je gotovo ostal spominu kak gostinski lokal v Sloveniji ali tujini, kjer je slonel za točilno mizo zlovoljen natakario, ko smo stopili v gostinski lokal, in nam je bilo po njegovem obnašanju kmalu jasno, da ima »teh gostov poln kufer«. Še posebej je bilo to opaziti v prejšnjem političnem sistemu, ko so zaposleni v gostinstvu dobili svojo plačico ne glede na to, koliko gostov so postregli. Z zasebno lastnino se tudi razmere v gostinstvu in turizmu precej spreminjajo in neprijaznih natakariov in natakario je vedno manj. Tako marsikoga že nekoliko moti pretirana prijaznost gostiteljev. Zaposleni v gostinstvu morajo poznati psihologijo gostov in vedeti, ali si gost želi pogovora ali pa je prišel v gostilno zato, da bi imel malo miru pred hrupom svojega delovnega in domačega vsakdana. Vsak najde gostinski lokal, kjer je lahko zadovoljen, kjer se sprosti in spočije. Ponudbe je vedno več in je čedalje boljše.

Podobno kot lani, boste tudi letos izbirali natakario in natakario tako, da boste izpolnili

glasovnico, ki smo jo objavili in ki jo pošljete na dopisnicah na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. Zmagovalce bomo razglasili na prireditvi akcije Gostišče osvežišče 2004, ki bo sredi avgusta. Pred tem pa bo pet moških in pet ženskih finalistov akcije Izbiramo naj... natakario in natakario predstavljenih v Vestnikovi prilogi Pen. Seveda tistih deset, ki bodo dobili največ glasov.

Vabimo vas torej, da tudi sami prispevate k temu, da bodo naši natakario in natakario še prijaznejši do gostov in da bodo svoje delo tudi kakovostno opravljali. Če prihajate v kak gostinski lokal zaradi kake osebe, ki vam streže, ali pa poznate kakega natakario in natakario, ki si z vso svojo aktivnostjo prizadeva, da bi se gostje čim boljše počutili v gostinskem lokal, ne glede na to, ali so ti gostje iz domačega kraja ali pa od drugod, potem si prav gotovo zaslužijo, da glasujete za njih.

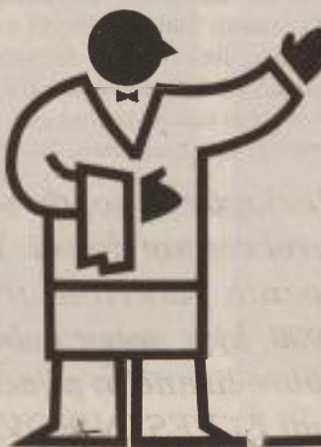
Spomnimo se, da so bile lani finalistke med natakarioami Urška Bagola iz gostilne Ajda na

Cankovi, Dušanka Ciglar iz okrepčevalnice Gol v Serdici, Simona Serdt iz gostilne Mencinger v Krajni, Marijana Kijanec iz Prekmurske ize v Ižakovcih in Marija Kerčmar iz bifeja Metuljček na Hodošu. Med natakario pa so dobili največ glasov Miran Magdič iz slaščičarne Tamara v Radencih, Goran Kološa iz gostilne Marič v Sebeborcih, Robert Šipoš iz gostilne Ratnik v Vinogradniškem centru Ivanovci, Boštjan Nemeš iz Desperada v Murski Soboti in Jure Hodnik iz hotela Jeruzalem v Ljutomeru. Za zmagovalca pa smo na zaključni prireditvi razglasili Dušanko Ciglar in Gorana Kološo.

Da bosta letos vaš priljubljeni natakario ali natakario med finalisti, lahko pripomorete torej le tako, da izpolnite glasovnico in k temu nagovorite morda tudi znance, ki radi posedajo v vašem priljubljenem gostinskem lokal. Da ne boste ob podelitvi podobni tistim, ki se pritožujejo, da niso nič zadeli na loteriji, čeprav niso kupili srečke!

J. Ga.

Letos boste izbirali natakario in natakario tako, da izpolnite glasovnico in jo pošljete na dopisnicah na naslov: Vestnik, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Glasujem za naj... natakario

Ime in priimek: _____

Gostišče: _____

Glasujem za naj... natakario

Ime in priimek: _____

Gostišče: _____

PRAZNUJMO SKUPAJ

Nadaljevali bomo v narodnozabavnih ritmičnih polkih in valčkih. Med 13.30 in 15.00 bo namreč nastopil eden najpomembnejših ansamblov domače glasbe, Ansambel Lojzeta Slaka, ki letos praznuje 40 let. Vodje ansambla Lojzeta Slaka ni treba posebej predstavljati, saj je slovensko narodnozabavno zakladnico obogatil z več kot petsto izvirnimi višami in mnogimi odličnimi besedili. Njegovo glasbeno smer posnema več sto glasbenih skupin doma in po svetu, veliko pa je prispeval tudi k razvoju glasbe kot izjemen glasbeni virtuoz in kot človek, ki je diatonično harmoniko priljubil vsem generacijam, instrument pa se je prav po njegovih napotkih neverjetno izpopolnil in se za vedno zapisal v zgodovino slovenske narodnozabavne glasbe.

Po Slakih se bo zaslislala na glasbenem odru Term 3000 ciganska glasba s skupino Langa, ki jo sestavljajo Mišo in Jože Kontrec, Vasko Atanasovski, Marjan Ornik in Štefan Horvat. Skupina, ki načrtno goji prekmurski ciganski melos, se je s svojo avtohtonostjo že zdavnaj »prišla« med domačim in tudi drugim občinstvom. Poleg lastnih skladb, ki jih fantje igrajo, vas s skrbno izbranim repertoarjem in temperamentom, značilnim za Cigane, popeljejo prav k ciganskemu ognju, po katerem so si nadeli tudi ime.

Smetana na VESTNIK-ovi torti

V soboto, 8. maja, bomo praznovali. Skupaj z vami, dragi bralke in bralci Vestnika, ki je dopolnil častitljivih 55 let, ter z radiem Murski val in njegovimi večernimi voditelji. Z nami in vami bodo tudi naši glasbeniki.

Začeli bomo ob 13.00 z Zamurjenci in Zdenek Bily Dixieland Bandom, ki je v naši pokrajini prisoten že nekaj let. Na svojem repertoarju ima tako klasične dixielad skladbe kot tudi pesmi iz zlate dobe slovenske popevke in standardnega jazza. Sedemčlanska zasedba s pevko Matejo Hrvat Zver vam bo z ritmi iz dvajsetih let prejšnjega stoletja prav gotovo pognala kri po žilah.

Ob 16.00 vas bosta pozdravila Geza, ki se rad zeza, in prva dama slovenske zabavne glasbe Helena Blagne Zaman, ki poje svojemu občinstvu z odprtim srcem. Da je takih, ki prisegajo nanjo, veliko, pričajo tudi vsakoletni koncerti, s katerimi prebujajo spomladansko ali poživijo poznojesensko ali zimsko razpoloženje. Helena je na vrhuncu svoje kariere. Njene plošče se prodajajo v zlatih, platinastih in diamantnih nakladah. Čeprav je dosegla v svoji karieri domala vse, ne počiva na lovorikah. Že deset let se posveča študiju opernega petja, končno pa je našla čas tudi za uresničitev svoje dolgoletne želje. Izdala bo album s svojimi najlepšimi opernimi arijami.

18-letni Rok Kosmač iz Črnuč pri Ljubljani je zmagal že na dveh festivalih. Poleg obeh zmagovalnih pesmi Ne pozabi me ti z Oriona in Mala z Melodij morja in sonca je na njegovem prvencu Rokkosmač še več podobnih lepih umirjenih ljubezenskih balad, zaradi katerih so zlasti pripadnice nežnega spola težko čakale na izid albuma, ki ga bo predstavil tudi na našem praznovanju med 17.00 in 18.00.

Razlogov za to, da se nam pridružite, je torej več kot dovolj. Veselite se z nami do poznih večernih ur 8. maja v Termah 3000, kjer poleg zabave ne bo manjkalo dobre hrane in pijače, razdelili pa bomo tudi 55 VESTNIKOVIH KOLES.

Kvašeni retaši z Jožetom Činčem, ki so s svojimi priredbami tujih in domačih uspešnic v prekmurskem narečju dodobra navdušili ne samo prekmursko, ampak tudi slovensko glasbeno javnost, bodo v Moravskih Toplicah razgibali mlado in staro. Le kdo ne pozna njihove uspešnice Baba malo me njaj ali pa njihovega zadnjega Zaj se sako nouč mantran? Z nami bodo med 19.00 in 20.00.

Ob 19.00 se nam bo pridružila hrvaška glasbena skupina Baruni, ki je v letošnjem letu dopolnila 13 let. Iz tamburške skupine, ki je spremljala folklorne skupine, so se v tej skupini prelevili v eno najbolj priljubljenih hrvaških pop skupin. Čeprav jih je žal že pokojni Tomislav Ivčić in jim dal tudi ime. Od leta 1995 pa sodelujejo s priznanim hrvaškim skladateljem Miroslavom Rusom. Dobili so veliko glasbenih nagrad, vključno s ploščo, nagrado dnevnika Večernji list za najboljšo glasbeno skupino, s skladbo Ljubav nosi tvoje ime, za katero so dobitniki lanskega Hrvaškega radijskega festivala prvo nagrado občinstva, pa so osvojili tudi slovenske poslušalce in poslušalce.

Ob 21.00 bodo prevzeli štafetno palico iz rok Baruni prekmursko-prleške skupine Posodi mi jura, ki se s svojimi nastopi časom prestopili meje naše pokrajine. Skupina je v preteklih letih igrala zgolj iz zabave, danes pa postala poslušalca »žurk«, na katerih uživa tako staro kot mlado. Lani so predstavili tretjo zgoščenko z naslovom Ugasnite luči, na kateri predstavljajo tudi kot odlični avtorji. Pesmi, kot so Ede in Teater, Hvala ti mala, Vse se spremeni in Sanje, so »usedle« v srca poslušalk in poslušalcev.

Iz Bolgarije
v Slovenijo

Stamenka Dimitrova Vrancheva živi v Sloveniji, natančneje v Lipovcih, že dobro desetletje in za Prekmurje pravi, da je najlepši kraj na sončni strani Alp. Kljub temu pravi, da lepote njene Bolgarije še vedno ostajajo v njenem srcu. »Lepo je tu in lepo je tam,« dodaja Stamenka. Z Robertom Maučecem sta si ustvarila družino v Lipovcih, njuna Lavra pa je že dopolnila tri leta.

Stamenka Dimitrova Vrancheva
in Robert Maučec

Lepo je tu in lepo je tam

Stambolijski

Stamenka Dimitrova Vrancheva je prišla v Slovenijo iz mesta Stambolijski, ki je nekoč največje od Murske Sobote do Plovidva. Slednje je drugo največje mesto v Bolgariji in šteje milijon prebivalcev. Njena rojstna država je v osrčju Balkana in predstavlja vez med Evropo in Orientom. Zanj pravi, da je dežela tradicije in velikih naselij. Bolgari so slovanski narod, med njihovimi predniki so romanizirani Tračani in preostali Slovani pa tudi poznejši keltski, slavjanci z območja Donave in germanski ljudstvom prišli iz severa. Dežela ohlapno veliko kulturnih spomenikov pod Unescovo zaščito. Se vedno pa so prednost Bolgarije neokrnjena narava, starodavna mesta, prijazni ljudje, pestra kulinarika, folklor, tradicija in običaji,« je povedal Robert Maučec. Bolgarija je med prvimi vzhodnoevropskimi državami, ki ji je uspelo privabiti turiste, predvsem v letovišča ob črnemor-

Vse za turiste

Tudi Stamenka in Robert sta se že nekajkrat odpravila na obisk v kraje, kjer je preživljala otroštvo in mladost. Vožnja z vlakom traja dobra dva dneva, z avtomobilom bi bilo hitreje, toda potem bi bilo treba na avtomobil, kakor tudi v kateri od drugih držav, paziti. »Najhitrejša pot do Stambolijskega bi bila z letalom,« smo izvedeli od Stamenke, a njena družina obisk v Bolgariji vedno izkoristi še za obisk Črnega morja, ki leži še dodatnih petsto kilometrov od njenega rojstnega kraja, tako da bi potem vseeno še potrebovali dodatno prevozno sredstvo, ki bi jih prepeljalo do letovišča. Bili so že v krajih, ki so jih po razcvetu turizma v Bolgariji zaradi peščenih plaž preimenovali v Zlati pesek in Zlati breg. »Bolgarija se spreminja v turistično meko,« je povedal Robert. Tujci in domačini, ki so delali v tujini in si prislužili dovolj denarja, so pokupili hotele in lokale, uredili obalo, zdaj pa prihajajo na letovanja ob Črnem morju ljudje z vsega sveta. Tamkajšnji

ljudje so hitro ugotovili, da se da s turizmom zaslužiti, zato gostom iz tujine ponujajo vso mogočo zabavo, tako za najmlajše kot najstarejše, ki jih včasih premami dopoldanski počitek na peščeni plaži, drugič spet zabava v nočnem klubu.

Čez noč zaprta vrata

»Bolgarija, ki je še vedno na poti tranzicije iz komunističnih in socialističnih časov, čaka na naslednji krog širitve Evropske unije,« nam je pojasnil Robert. Ta trenutek so njena vrata na široko odprta domačemu in tujemu kapitalu, skorajda vsak v Bolgariji pa lahko za majhen denar ustanovi svoje lastno podjetje. »In prav v tem je težava, saj veliko podjetij ustanovijo kar čez noč, nato pa jih čez noč tudi zaprejo. Velikokrat se je na primer že zgodilo, da je kakšna turistična agencija pobrala denar od svojih strank, nato pa drugo jutro v turistični pisarni ni bilo niti zaposlenih, niti pisarniškega pohištva, niti delujočega telefona in ljudje so se za letovanje in denar lahko

obrisali pod nosom,« je dejala Stamenka. Med ljudmi nastajajo velike razlike. Na eni strani nekateri nimajo niti navadnega kolesa, drugi pa se vozijo z najdražjimi avtomobili.

Čevapčiči so daljši

Kljub temu so ljudje še vedno prijazni in odprti. Prav odprtost in prijaznost v Sloveniji nekoliko pogrša. »V Bolgariji ni primera, da sosed ne bi poznal sosedu, pri vas pa imate ljudje toliko dela in aktivnosti, da včasih kar pozabljate na druženje. Pri nas življenje še vedno teče počasi, zato se v hiši velikokrat zberejo sosede in sorodniki, na mizi je ob pijači vedno še hrana in tudi v gostilnah ni navada, da bi ljudje samo sedeli ob pijači. Zraven mora biti še najmanj kakšen krompirček, morebiti čevapčiči, ki so dvakrat daljši od slovenskih, in pleskavice ali vsaj solata,« je dodala Stamenka. V Bolgariji pripravljajo veliko zelenjavnih jedi, na jedilnikih so pasulj in zelje, med mesno hrano se na krožnikih znajde tudi ovčje in kozje meso, zelo malo pa je ocvrtih jedi. Morebiti ima prav zato Stamenka najraje ocvrtega piščanca, ki se ga je tudi sama naučila odlično pripravljati.

O slovenščini in bolgarščini

Slovenščina ji ne dela več težav. »Če živim v državi, kjer vsi ljudje govorijo slovenski jezik, se moram tudi jaz naučiti

slovenščine,« je bila Stamenka ob prihodu v naše kraje trdno prepričana in njen trud je bil poplačan. Njena slovenščina je tekoča, še raje kot knjižni jezik pa ima prekmurščino. »Včasih je prav nerodno, ko me pokličejo starši in se katere od besed v bolgarščini ne morem spomniti in jo potem povem v slovenščini. Zamenjava besed na srečo traja samo nekaj prvih minut, nato pa brez težav »preklopim« na svoj materni jezik,« se je nasmehnila Stamenka. Veliko ljudi v Bolgariji govori tudi jezik, ki smo mu nekdaj pravili srbohrvaščina. Radijske postaje med drugim predvajajo tudi srbsko glasbo, ki je v Bolgariji zelo popularna. Sicer pa Bolgari živijo povsod po svetu. Ena najbolj znanih Bolgark je tudi Ralitsa Vassileva, ki je voditeljica na televizijski postaji CNN, da športnikov sploh ne omenjamo. Med njimi so najbolj slavni Steffka Konstatinova, ki je nekoč skakala v višino, pa Hristo Stojčkov in Nasko Sirakov, ki sta nogometaša.

Kmalu spet v Bolgarijo

Robert in Stamenka načrtujeta skorajšnje potovanje v Bolgarijo. Tja se bosta to jesen odpravila tudi Robertova starša. Stamenka se že veseli obiska domačih krajev, toda tudi v Sloveniji je zanj še veliko neodkritih lepôt. Z Robertom in Lavro jih namerava Stamenka spoznati že v bližnji prihodnosti.

Dejan Fujs

Na obisku v Bolgariji

Plovdiv

Janez Breznik (v sredini)

Po končanem dvomesečnem izobraževanju na Mednarodni policijski akademiji ILEA (INTERNATIONAL LAW ENFORCEMENT ACADEMY) v Budimpešti si prav gotovo nisem predstavljal, da se bom lahko kdaj v prihodnosti nadaljevanja tega usposabljanja udeležil tudi v ZDA. Ko je prispel razpis, nisem niti pomislil, da bo treba z letalom leteti tako daleč. Pa še bal sem se poleta, čeprav za to pravzaprav nisem imel pravega razloga. Do sedaj sem se namreč z letalom peljal samo enkrat, bilo je davnega leta 1982, ko sem se kot mlad miličnik moral odpraviti na Kosovo. Tovorno letalo, polno prtljage, nemiren let, vse to je bilo prisotno, vendar sem vse skupaj že pozabil. Na fotografiji sem v muzeju UFO v družbi vesoljčka in Božička.

Po znanje v deželo Billyja the Kida

Ko sta me poklicala prijatelja Boris in Mladen, s katerima sem že bil v Budimpešti, nisem kaj veliko premišljeval. Samo odločiti se je bilo treba, in to prav na hitro, saj je razpis prišel dokaj pozno in ni bilo veliko časa za premišljevanje. Jaz pa v Ameriko, kako srečen sem bil v tistih trenutkih, tako zelo, da sem še nekaj časa skrival pred domačimi, da bom res odpotoval. Pa je prišel tudi 19. 11. 2003, ko je bilo treba postoriti še zadnje malenkosti in se odpraviti na pot. Najprej z avtomobilom do Brnika, kjer sem se srečal še z vsemi preostalimi sodelavci, vseh nas je bilo 14, in sicer z vsake Policijske uprave v RS po eden in trije z Generalne policijske uprave. Po srečanju z našo prevajalko Špelo in po uri zamude smo vstopili v Adriino letalo in poleteli z Brnika do Frankfurt. Še zadnji hip smo uspeli priti na letalo družbe Delta Airlines, ki nas je po posredovanju predstavnika Adrie moralo počakati. Seveda je bila pred vstopom v omenjeno letalo stroga kontrola, razmere so pač stroge, nihče še ni pozabil 11. septembra. Vedno bolj me je stiskalo pri srcu, vendar nisem upal prav veliko govoriti, da se med poletom ne počutim prijetno. Že na letalu smo se s pogledi srečali s kolegi iz Hrvaške in Madžarske, skupaj smo namreč potovali na isto izobraževanje. Američani zahtevajo, da se predavanj udeležijo tudi policisti sosednje države, s katerimi si izmenjujemo izkušnje, predstavljamo probleme, s katerimi se srečujemo in dogovarjamo, kako bi jih lahko reševali oziroma kako bi se s

Dvanajst let sem zaposlen na Uradu kriminalistične policije na Policijski upravi v Murski Soboti, zadnja leta kot kriminalistični inšpektor, prej pa sem dobro desetletje delal na policijskem oddelku v Beltincih, kjer tudi živim.

Vesoljski muzej v Alamogordu v New Mexico, kjer so spravljene ostanki ameriških vesoljskih plovil.

skupnimi močmi zoperstavili kriminalu, ki ne pozna meja. Polet je bil miren in po več kot 11 urah smo končno pristali v Atlanti. Tam nas je pričakala naša koordinatorka Marjana, ki je bila v imenu gostiteljev odgovorna za sprejem naše delegacije in za nas ves čas šolanja, bila pa je tudi naša prevajalka. V Atlanti smo si nekoliko odpočili in po treh urah poleteli proti New Mexico. Dobro tri ure je trajal polet do največjega mesta Alberquerqki, kjer so nas počakali naši gostitelji, potem pa končno počitek v hotelu do naslednjega jutra, ko smo odšli na zajtrk v bližnjo restavracijo in potem na avtobuse in znova vožnja v 300 km oddaljeno mesto Roswell. Pokrajina, po kateri smo se peljali, je precej pusta, prerija, pomešana s puščavo, hiš ob cesti skoraj ni videti, tiste, ki smo jih videli, pa so dokaj enostavne, revne na zunaj, večinoma montažne. Po prihodu v Roswell so nas nastanili v dokaj solidnem hotelu (Sally Inn-Best Western) s savno, fitnessom in bazenom. Po nastanitvi so nas z avtobusi odpeljali v 15 minut vožnje oddaljeno stavbo ILEA, kjer se nam je predstavilo osebje ILEA z direktorjem Frankom Taylorjem na čelu. Po predstavitvi smo morali opraviti še zdravniške preglede in testiranje iz znanja angleškega jezika. Po ogledu akademije in Univerze, ki je oddaljena le 5 minut hoje in kjer smo imeli predavanja iz računalništva in angleškega jezika, smo se vrnili do hotela. Končno je bil čas za počitek do nedelje, ki je bil prvi prost dan in primeren za ogled mesta Roswell. Že zgodaj zjutraj smo se vsi Slovenci peš odpravili po glavni ulici Roswella do precej oddaljenih velikih nakupovalnih centrov, ki smo jih pozneje obiskovali skoraj vsakodnevno.

Skupina slovenskih policistov z direktorjem akademije ob koncu izobraževanja pred slavnostno večerjo. Prijazen direktor Frank Taylor je bil pripravljen tudi na spominski posnetek z avtorjem reportaže.

New Mexico,

V parlamentu glavnega mesta New Mexico Santa Fe.

Roswell, mesto z okrog 50.000 prebivalci, ima v glavnem dve večji ulici, veliko trgovin in lokalov. Sicer pa leži mesto Roswell sredi puste pokrajine in do naslednjega večjega kraja sta okrog 2 uri vožnje. Domačini pravijo, da je mesto »middle of nowhere«, in dejansko se zdi, kot da je pozabljeno nekje na JV države New Mexico, ki ima okrog 1.800.000 prebivalcev, država pa je kar 10-krat večja od Slovenije in je po površini peta največja v ZDA. Včasih je bilo to ozemlje indijansko (Azteki), nato špansko, potem so Španci podelili Mehicanom leta 1821 neodvisnost, leta 1846 so ZDA Mehiki napovedale vojno in po podpisu sporazuma Guadalupe Hidalgo leta 1848 so postali Teksas, New Mexico, Arizona in Kalifornija last ZDA (uradno pa sicer 1851). Po tem letu so se začeli v to mesto naseljevati priseljenci z vzhoda države, še posebej po letu 1879, ko je v te kraje prispela železnica. Prebivalstvo New Mexica in tako tudi Roswella je precej mešano, in sicer je videti belce, Mehicane in Indijance, katerih je v tej državi okrog 134.000. Prevladujejo plemena Navajo in Apači (Mescalerosi), je pa še vrsta drugih manjših indijanskih plemen.

Država New Mexico ima kar bogato ameriško zgodovino, tu so se borili in preganjali kavboji in Indijanci, prav tako sta se po tej deželi lovila in preganjala šerif Pat Garrett (ki je služboval v Roswellu) in legendarni odpadnik Billy the Kid, ki naj bi bil tudi pokopan kakšno uro daleč od Roswella, kjer so mu skupaj z njegovimi prijatelji postavili spomenik. Največje mesto te države je Alberquerqke z okoli 680.000

prebivalci, glavno mesto pa je znanostno mesto Santa Fe, ki leži na severnem delu države. Zanj Američani pravijo, da je najlepše glavno mesto v ZDA. Mesto so zgradili španski osvajalci leta 1610. Mesto Roswell je znano tudi po edinem evidencnem strmoglavljenem nezemeljskem letalu leta 1947. Takrat naj bi v bližini Roswella strmoglavil NLP s 4 potniki, od katerih bi dva umrla takoj, dva pa naj bi preživel. Ameriška vojska naj bi Nezemljane našla na bližnjo lokacijo Area 51, kjer na njih izvajali različne poskuse. O tem je bilo veliko napisanega in povedano, posnet je bil tudi dokumentarni film, uradno stališče ZDA pa je, da je strmoglavil rološki balon. Sicer pa je v ta namen v Roswellu muzej, katerega smo obiskali, leta 1994 pa ga obišče okrog 250.000 ljudi. Roswell je znan tudi po številnih mlekarnah (okoli 40 jih je).

Policijskega šerifa volijo občani

Zanimivo je tudi delo policije. Glavni mestu je šerif, ki ga volijo občani in je za delo odgovoren županu mesta. Ni treba prihajati iz vrst policije, voljen je za obdobje štirih let, potem lahko kandidira še enkrat za štiriletno obdobje. Po navedenem mora to mesto prepustiti drugemu po pet letih pa se lahko znova prijavi na razpis. Šerifu je v mestu še mestna policija, opravlja vse naloge, pa potem državna zvezna policija ter še veliko drugih agencij. V indijanskih rezervatih imajo Indijanci svojo policijo. Razen zvezne policije tam ne opravljajo nalog.

Eden najlepših naravnih biserov Združenih držav Amerike - Grand Canyon.

tako daleč, pa vendarle!

Človek ni iz naše vrste, so prepričane opice

En prosti nedelji so se začela predavanja na akademiji, kjer smo imeli simultano prevajanje v slovenski jezik. Predavanja so trajala od 8. do 17. ure, obravnavali pa smo različne teme. Predavali so nam sami izkušeni predavatelji, nekateri z veliko prakse pri delu različnih policij. Teme so bile dokaj zanimive, sicer pa je bilo veliko poudarka na človekovih pravicah, etiki, boju proti različnim vrstam kriminala, kako se ga lotiti, in pa seveda sodelovanju med državami, katerih predstavniki so bili na našem šolanju. Na predavanjih se seveda niso izognili zanimivim terorističnim dejanjem v ZDA in drugod po svetu, ki predstavljajo veliko zlo današnjega časa.

Na predavanjih smo s svojimi referati in predstavitvami sodelovali tudi sami, moram pa poudariti, da so bili z našim načinom razmišljanja in dela zelo zadovoljni. Sicer pa, kot sem zapisal že prej, s skupnimi močmi in vsemi sredstvi se je veliko lažje lotiti boja proti različnim vrstam kriminala, ki ne pozna meja.

Na predavanjih mi je ostalo najbolj v spominu besedilo neznane avtorja o človeških vrlinah, ki nam ga je dal eden od profesorjev, in pravi takole:

Moja člana posadke strmoglavljenega neznanega letale, ki je padlo leta 1947 v bližini mesta Roswell, ki je spravljena v muzej v Roswellu. Muzej letno obišče do 300 tisoč ljudi.

Pod drevesom so sedele tri opice in se pogovarjale o stvarih, ki naj bi le-te bile, ko reče prva opica drugima dvema: Prilika, širijo se govorice, ki ne morejo biti resnične. Iz naše plemenske rase se je razvil človek. Že samo takšna ideja nam daje smisel. Nobena opica ni še nikoli zapustila svojega terena, neadostno prehranjevala svojih otrok ali uničila njihovo življenja. Poleg tega pa še nikoli ni bilo mogoče slišati za mater opico, ki bi pustila svoje otroke, da prespijo drugod, tako da otroci ne bi več vedeli, kdo je sploh njihova mati. In še ena stvar je, ki je ne boste nikoli videli pri opicah, namreč, da bi opica postavila ograjo okoli kokosovega drevesa in dopustila, da bi kokosovi orehi propadli, namesto da bi jih okusile druge opice. Kajti, če bom postavila ograjo okoli kokosovega drevesa, ta bo lakota prisilila do tega, da boš kradla. Pa še ene stvari ne bi opice nikoli storile, namreč, da bi se ponoči na besni pohod in uporabile palice, noč ali ponoči, da bi vzele življenje kakšni drugi opici.

Da človek se je razvil, ta razdražljiva sorta, vendar se ni razvil iz nas.

Pa da ne bi pozabil, odigrali smo tudi nogometno tekmo z delegacijo iz Hrvaške, ki smo jo premagali in se ji tako udeležili za poraz v kvalifikacijskih tekmah za odhod na EURO 2004 na Portugalsko. To je bilo veselje, ki smo ga ni kupaj proslavili v klubski sobi hotela, kjer smo bivali in prepevali dolgo v noč. Pa tudi sicer so bila druženja s Hrvati in Madžari prijetna.

Naše šolniki v Alamogordo, ki dajejo včasih zasnežene pokrajine, v resnici pa je to čist bel pesek.

Za pivo se moraš pustiti legitimirati

Gostitelji so se v času našega enomesečnega bivanja zelo potrudili, tako rekoč ustregli so nam skoraj v vsem. Vsak konec tedna, ko ni bilo predavanj, smo hodili na izlete, enkrat tudi za tri dni. Prvi konec tedna smo se odpravili na izlet v Alamogordo v vesoljski muzej, ogledali smo si film o Grand Canyonu v 3D-IMAX Theater in bele sipine (okrog 35 km²). Veliko območje s čistim belim peskom je videti, kot da bi bilo zasneženo, gre pa za strukturo, ki naj bi bila iz mavca. Prav tu je leta 1944 opravljena prva poskusna detonacija atomske bombe, ki so jo razvili v severnem delu države, v mestu Los Alamos, kjer so od leta 1942 do 1944 razvijali t. i. Manhattan projekt – atomsko bombo, dve so nato odvrgli na Hirošimo in Nagasaki. Ogledali smo si indijanski rezervat Ruidoso, kjer je veliko majhnih trgovin z indijanskimi suvenirji. Vegetacija je tu popolnoma drugačna kot tam, kjer smo bivali. Ozemlje je poraščeno z gostimi gozdovi, veliko je manjših rek, v neposredni bližini so gore (južni del Rocky Mountains), visoke prek 3000 metrov, najvišja je Siera Blanca, visoka okoli 4000 metrov. Delegacija iz Slovenije si je ogledala tudi Alberquerque, Santa Fe (tu smo si ogledali znamenito cerkev in parlament), z najdaljšo visečo gondolo Sandia pak pa smo se povzpeli več kot 3000 m visoko. Hrvati in Madžari so se odločili za izlet v Grand Canyon, ki je bil oddaljen 11 ur vožnje z avtobusi, zaradi česar smo sami izbrali drugo opcijo. Sicer pa je bilo veliko lepega, ogledali smo si indijansko vas v bližini Alberquerqueja, indijanski kulturni center, stari del mesta Alberquerque in pa seveda obiskali večje nakupovalne centre. Prav tako smo se ustavili ob znameniti reki Santa Fe.

V Roswellu smo pripravili dan slovenske, hrvaške in madžarske kuhinje in tako končno pojedli nekaj domačega in dobrega, s pečenko in govejo juho pa navdušili tudi Američane.

Gostitelji so nas prav tako odpeljali na ogled muzeja Ufo v Roswellu, kjer sta nas pozdravila in sprejela direktor muzeja in župan mesta, prav tako pa nas je v naslednjih dneh sprejela generalka Anette Sobel, vodja kabineta za državno varnost države New Mexico.

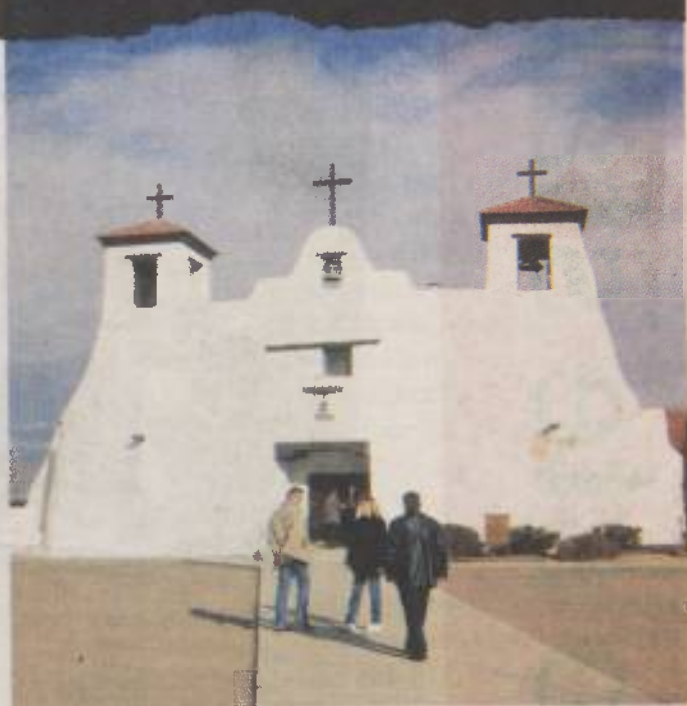
Na severu države New Mexico je mesto Taos, severno od mesta pa je petnadstropna indijanska naselbina (Pueblo), kjer Indijanci živijo že več kot 1000 let in je pod zaščito Unesca.

Ko smo prispeli prvi večer iz Roswella v Alberquerque, smo si po dolgi in naporni vožnji z avtobusom zaželeli hladnega piva. Odšli smo do bližnjega lokala, v katerega smo sicer lahko vstopili brez dokumentov, ko pa smo želeli naročiti pijačo, smo morali pokazati osebne dokumente. Seveda slovenskih osebnih izkaznic in voznških dovoljenj niso upoštevali, ker pa smo potne liste pustili v hrambi na akademiji, s pijačo ni bilo nič. Če želiš namreč spiti kaj alkoholnega, moraš biti star 21 let, to pa ni dovolj, čeprav si star še enkrat toliko, če nimaš osebnega dokumenta, s katerim dokažeš, da si res toliko star. Smešni so ti Američani, smo si mislili in žejni zapustili lokal. Odšli smo še v drugega, kjer se je zgodilo podobno, končno pa smo se znašli v tretjem, kjer natakariji od nas niso zahtevali dokumentov in so nam postregli s pivom.

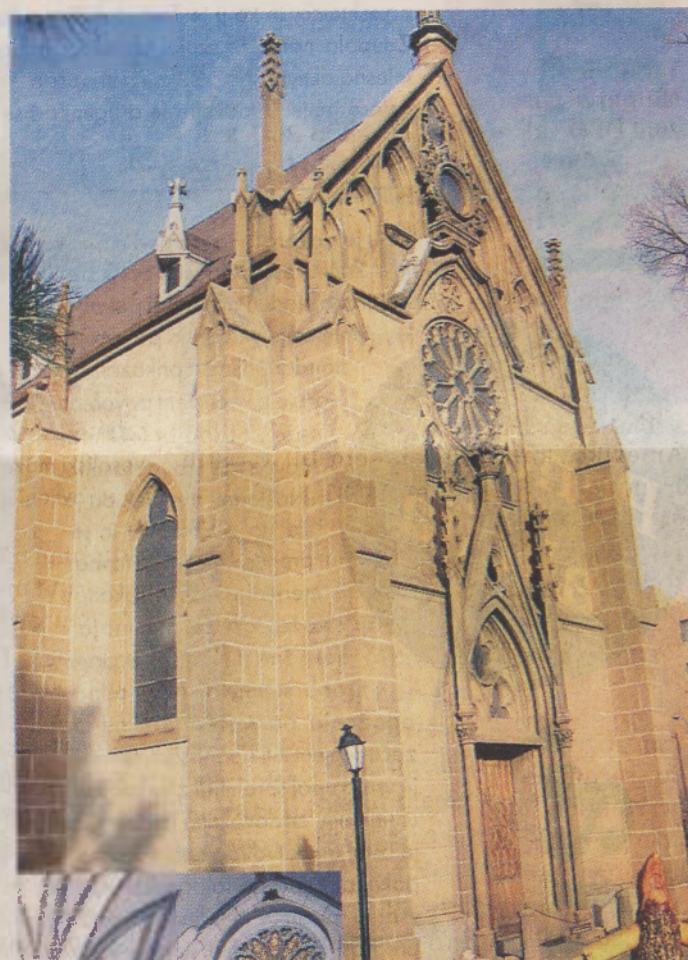
Sicer pa je tudi glede pitja alkohola zelo strogo, tega ne smeš početi v prevoznih sredstvih in tudi ne na javnem kraju.

Glavno mesto Santa Fe zaznamuje španska arhitektura. Zgradbe so videti, kot da bi bile iz blata.

Katoliška cerkev v indijanski vasi. Obredov se udeležujejo Indijanci, ki so sprejeli katoliško vero.

Najstarejša katoliška cerkev v glavnem mestu New Mexico Santa Fe z znamenitimi lesenimi stopnicami, ki so izdelane iz enega samega debela in brez žebeljev. Mizarski mojster je za njihovo izdelavo porabil kar tri leta.

Za konec diploma

Po enomesečnih predavanjih smo z zaključnimi referati oziroma predstavitvami končali šolanje, sledili so še zaključna prireditve, podelitev diplom in potem vrnitev domov. Dolg polet, na katerem mi je krajšala čas deklica z imenom Natali, ki mi je podarila pobarvanko.

Po dolgih 14 urah poleta smo bili znova v naši prelepi Sloveniji. Res sem videl Ameriko, kot radi rečejo naši ljudje, vendar pa dežele ob Muri ne bi zamenjal za nič na svetu. Utrujen od dolge poti sem ob prihodu domov razdelil nekaj daril družini in sorodnikom, ki sem jih nakupil v New Mexico, in se prebudil naslednjega jutra v domači postelji.

kelko ste stari?

Penova
akcija

»Vas zanima,

»Samo nika jin ne plačaj
za tou vaganje!«

je zgovorni in simpatični gospe naročil mož. Ženska je kar sama pristopila k nama in naju s tem nadvse prijetno presenetila. Brez zadržkov je stopila na tehtnico, in ko ji je Timi razkril rezultate, se je le prešerno nasmehnila. Zaupala nama je svojo najljubšo jed, testenine, ter se pohvalila s svojo telesno aktivnostjo. Vsaka čast, gospa, kar vztrajajte pri dvigovanju uteži in kolesarjenju. In povejte še drugim, da se splača!

»Ka naj se sličen?«

naju je povprašal najin prvi moški kandidat in si začel veselo slačiti jopo (k sreči ni bil pretirano hladen dan). »Ni potrebe, kajti tehtnica je umerjena po evropskih standardih in od prikazane teže odšteje koeficient povprečne teže oblačil.« Očitno dovolj dobro pojasnilo. Naslednji trenutek pa je že stal na tehtnici in se prepustil mojim ne ravno merjenju večjim rokam. Kaže, da se mu moja nerodnost ni zdela pretirano sumljiva. Na najina opažanja pa ni reagiral niti z začudenjem niti s ponosom, temveč je vse skupaj spremljal z nekakšnim umirjenim, zadovoljnim izrazom, ki je ostal enak tudi po tem, ko sva mu pokazala našega fotografa. Lepo je vsaj tu in tam videti ljudi, ki se zdijo preprosto zadovoljni. In prav je tako!

»Nika njeme ne gučita, ka se
lejko zredi, vej ma zadosti kil!«

Starejši par sva ustavila, ko je že zapuščal trgovino. Razigrani gospod se je odločil vključiti v najino raziskavo, gospa pa je vse skupaj spremljala z budnimi očmi ljubeče žene in ga opogumljala s svojimi komentarji. Gospod nam je s svojim zvonkim smehom popestril dopoldan, prepričana pa sem, da se je nasmešek prikradel na usta tudi vam, ki listate tokratni Pen. Gospod se, kot večina moških, ne obremenjuje s težo (ali pa tega le noče/jo/ priznati). Se pa zdi, da nanj toliko bolj pazi žena, ki kar nekako ni bila zadovoljna z njegovo postavo. Kaj hočemo, ko pa ni lepšega na svetu, kot sedeti pred polno oblačeno mizo in uživati ob pripravljenih dobrotah. In se smejeti, seveda.

Z vstopom v EU se niso spremenile samo meje združene Evrope, temveč, po najnovejših raziskavah, tudi pričakovana starost povprečnega Evropejca.

Verjeli ali ne, odslej nas bo večina dočkala kar 150 let. Tistim, ki so v soboto zjutraj naleteli na naju s Timotejem, sva na podlagi nekaterih dejavnikov – teže, dolžine nog, obsega zapestja – določila idealno težo in biološko starost (pa povejte, če si nisva izbrala popolnoma nenavadnih meritev za določanje starosti).

Očitno sva bila izredno prepričljiva mlada raziskovalca, saj so prav vsi najini anketiranci verjeli rezultatom ...

Jah, pa kak je tou mogouče, ka san presujam!

Drobna mamica je s hčerko ob sebi radovedno pogledovala v nama. Kot vse druge, je tudi njo nadvse zanimalo, koliko let je v resnici staro njeno telo. Timotej pa je žensko presunil s nerazumljivim izidom. »Gospa, presuhi ste za 8 kg, zrediti se bo trebalo!« »Aja, kak pa je tou?« je bilo vse, kar je zmogla izustiti v tistem trenutku. Mladi par se vživela v vlogo večjih nutricionistov in ji podala nekaj izredno praktičnih nasvetov. Brez skrbi, ne bo se vam jih treba držati ...

»Joooooj,
pa ta vaga
ne kaže dobro!«

Iskala sva postavno mladoletko in kaj hitro je mimo pristopila gospodična na visokih petkah. Čeprav sva mislila, da jo bova s tehtnico pred množico ljudi spravila v zadrego, naju je prijetno presenetila in se z veseljem stehala. Kaj vse stori dovelj to, da bi dobil dokaz, da je zdrav in v dobri formi. Timi pa kar ni mogel iz svoje kože je mlado damo poskušal izzvati s »provokacijo«, da je pretežka. Meni se je vse skupaj zdelo malo preveč »praznoma« in sem le čakala, da naju razkrinkala. A Timi je že nadaljeval s svojim repertoarjem: »Veliko, zame veliko pomaranč in ogromno zares ogromno slanih kokice!« Slane 'kokice' so najboljša veste? Učinkovita dietla! Najbolj pa sva jo razveselilo priznanjem, da je vse skupaj »finta«. »Kokice« so po našem zakonu! S soljo ali brez nje!

»Kelko časa de tou trajalo?«

Vse tiste, ki ste nas sedli uvodnim besedam, moram razočarati, da je bila naša raziskava žal le plod naše bujne domisljije.

Kakorkoli že, še naprej bomo živeli tako dolgo, kot nam bo pač dano (krepko pod 150 let) in si poskušali življenje narediti čimbolj prijetno. Ob sobotnih jutrih pa bomo še vedno raje polnili kosarice v trgovinskih sredstvih kot uživali v robnem prebujanju narave ...

Simpatičen fant je bil zadnji, ki se nama je pridružil, ko so na nas že začele padati prve dežne kaplje. Kljub turobnemu vremenu je bilo to sobota v zraku nekaj pozitivnega, saj je bil tudi on izredno dobre volje. »Pa dobro,« je bil kratek odgovor na najino opazko, da tehtna malo preveč in da je star veliko več, kot je v resnici. Moški prirojen narcisoidni ego (ne pravim, da ga ženske nimamo) pa verjetno vseeno ni bil preveč zadovoljen z ugotovljenim. Mladenič v najlepših letih pa res ne more imeti presnove priletnega gospoda. Sicer pa, očitno je pomembno le to, da videz ne vara. Povejte, čisto po pravici, koliko let bi mu prisodili vi?

FOTO
Jurij ZaunekerStaša Pavlovič,
Timotej Šoš

Kljub živahnosti otroci pomirjajo

Vaša čustva

Mladi se velikokrat sprašujejo, kaj bi lahko počeli, da bi jih zadovoljilo in da bi se počutili polne. V družbi in svetu, kjer je materialnega vse preveč in duhovnega vedno premalo, znajo biti zmedeni. Kaj jim torej ponuditi in dati, da bi se ob tem naučili najzlahtnejših vrednot. Prostovoljstvo je gotovo ena takih. To je priložnost, da vložijo svoje delo, svojo voljo in tudi svoje znanje, za to pa dobijo predvsem veliko hvaležnosti, toplino in tudi izkušnji.

Dorina Sever,
2. letnik gimnazije
Murska Sobota:

V svojem prostem času delam kot prostovoljka v vrtcu. Ker je delo prostovoljcev manj znano, smo svoje delo skupaj z Zdravstveno šolo in Ljutomersko gimnazijo na dan prostovoljcev predstavili v BTC-ju v Murski Soboti. Pri svojem delu se najraje ukvarjam z otroki. Z njimi mi je vedno prijetno delati, saj so zanimivi, svoeglavi, včasih tudi trmast. Najraje jih opazujem pri igri, ko kaj delajo ali se med seboj pogovarjajo. Tudi sama se od njih zelo veliko naučim, predvsem potrpežljivosti. Včasih se hitro vznemirim, ob njih pa hitro najdem mir. Otroci me kljub svoji živahnosti pomirjajo. So zelo veseli, ko jih obiščemo v vrtcu, saj radi vidijo nove obraze. Pomembno pri prostovoljstvu je, da otroka osrečiš, ne da bi mu pri tem dajal kakšne materialne stvari, pa tudi mi nismo plačani, kljub temu pa smo po takem srečanju vsi zadovoljni.

Duana Gavez,
2. letnik gimnazije
Murska Sobota:

Prostovoljstvo je dejavnost, ki se šteje pri obveznih izbirnih vsebinah, teh pa vsako leto potrebujemo 50 ur. Za prostovoljno delo sem se odločila, ker me delo z ljudmi in še posebno z otroki zelo veseli. Potrpežljivost je ena tistih pomembnih lastnosti, ki jo moraš imeti pri delu z otroki. Če želiš z otroki dobro delati, se moraš tudi dobro pripraviti, ponavadi si doma preberem kakšno pravljico ali si zamislim kakšno igro ali naredim načrt, kaj bi lahko v vrtcu izdelovali. Verjetno se bom tudi kasneje odločila za takšen poklic, kjer se bom lahko ukvarjala z ljudmi. Se najraje bi bila psihologinja ali kaj podobnega. Prostovoljno delo ni dovolj cenjeno in mislim, da se danes premalo ljudi odloča za to. Meni pa to delo veliko pomeni, me osrečuje, najlepše pa je, da veš, da te nekdo z veseljem pričakuje in komaj čaka, da prideš.

Tebi!

Ti pa si zaprl vrata in odšel. Dobro, potem pa grem! je še dolgo odmevalo po sobi in vonj po tebi se je vlekel kot megla po ozki ulici. Tako enostavno je bilo izreči zadnji stavek. Bo-lečina pa je prišla za njim. Nisem ostala tako hladna, kot sem ti v oči zabrusila, da je vse končano. Takrat, ko sem ostala sama, me je zagrabilo in oblile so me solze. Pa čeprav tega nisem hotela. Zavrtela se mi je celotna zgodba, cel film, vse, kar sva skupaj doživela. Z vsemi vzponi in padci, z vsem tistimi prijetnimi stvarmi in z vso žalostjo in trenutki, ko sva bila čisto na tleh. Nisem si mislila, da »konec« tako boli in da potem ni več novega jutra in ni novega dne, ko bi lahko popravil svoje napake. Še danes, teden po tem, mi odmeva pesem: »This Is The End.«

Jesi

Kako sem spoznala Shakespearja

Vaše pesmi

Polom

Dan končal se je s polomom, ker navzkriž prišla sem z zakonom, nisem hotela sprejeti resnice, mislila sem, da mi kradejo pravice. Zato skrila sem svoje lice v obličju trdosrčne krivice. Nisem bila več jaz, spremenila sem podobo in glas, svoj način življenja, kot da nova vloga mi je dodeljena. Sedaj pa vem, da nisem ravnala prav, da obžalujem, resnično mi je žal, ker naredila sem polom, ki prinesel meni je zaton.

Sonja

Samo spomin

Samo spomin iz preteklosti si, samo grenak spomin si zame, nekoč davno bil si mi vse, moja ljubezen, moja sreča, moj pogum, samo spomin naj ostane na nekaj čudovitega, kar je bilo, a ponovilo se več ne bo nikoli.

K.

Luže za srečo

Ko nežen dež naju bo ujel, stala z roko v roki bova sredi največje luže, objemala se močno, da nama hudo ne bo. Morda zaplesala bova, poiskala nov srečen dan, z roko v roki, ki ustvarjen bo le za naju. Ljubezen se bo rodila, skupaj srečo bova zaužila, se novih dni veselila in po lužah hodila.

Malena

Tudi pred 440 leti se je rodil William Shakespear, človek, ki mu so svojih delih uspelo ustvariti in jih med človeških odnosov in ustvarjanja, predvsem ljubezni, ki je sestavina vsa sodobna civilizacija. Vendar to niso enopovedne

definicije, ki bi jih moral obvladati vsak četrtošolec, ko se uči o nastanku oblakov. To so drame, ki nas v oblake sicer lahko popeljejo, predvsem pa nam marsikatero definicijo v življenju opišejo na mnogo lepši način. Navdušil je tudi Andrejo Grabar, dijakinja 3. letnika Gimnazije Murska Sobota, ki je naredila plakat in zanj dobila nagrado.

Angleški pisatelj Shakespeare se je rodil 23. aprila 1564. Da bi počastilo njegov rojstni dan, se je slovensko društvo učiteljev angleškega jezika, International association of teachers of English - Slovenia, odločilo, da bo izvedlo natečaj na temo Shakespeare in njegov čas. K sodelovanju so povabili učence osnovnih in srednjih šol ter tudi študente in jih pozvali, naj z likovnim izražanjem prikažejo svoj odnos do tega velikega angleškega in svetovnega književnosti ter tudi poznavanje njegovega dela, življenja in njegove dobe. Odziv je bil dober, saj so prejeli kar

sto plakatov, od tega devetinštirideset srednješolskih.

Svoj plakat je poslala tudi Andreja Grabar, dijakinja 3. letnika Gimnazije Murska Sobota. Z njim se je uvrstila na 2. mesto. Andreja je dobila idejo o oblikovanju plakata pri pouku, saj so ravno v tistem času obravnavali pesem Emily Dickinson. Tako je plakat oblikovala kot pismo. »Plakat je vseboval pismo, ki ga je Emily poslala Shakespearju, v ozadju pa je bila tudi njena slika. Papir, ki sem ga pri tem uporabila, je bil ob strani ozgan, zato je bil videti, kot bi bil starejši.«

»Izdelala sem ga sama ob pomoči mentorice prof. Cvetke Jošar Matič, ki mi je predlagala, naj bo pismo, drugače pa je bil videz plakata moja ideja. S tem sem tudi sam bližje spoznala Shakespearja in ga rada prebiram.« Plakti, ki so bili narejeni za literarni natečaj na temo Shakespear in njegov čas, so bili razstavljeni v avli Filozofske fakultete v Ljubljani.

Plakat Andreje Grabar je žirija, ki je ocenjevala dela, takoj opazila.

Sicer pa oblikovanje in umetnost Andrejo zelo veselita. Zanju sta jo navdušila oče in mama, ki oba slikata. »Veseli je do risanja sem gotovo podedovala po njiju. Vendar ne vem, ali je v tem prihodnost, zato bom raje šla študirat slovenščino. Umetnost, slikanje in kiparjenje pa bo še vedno moj hobi.«

Iztok Štefanec, A. N. R. R.

Luka Kurnjek tudi prizna, da vsega ne zna izračunati, in prav to mu je izziv.

V bistvu je vse zelo preprosto

Matematika je za marsikoga prava nočna mora. Luka, dijak 2. letnika Gimnazije Murska Sobota, nam jo gleda drugače, predvsem z druge perspektive, in zato mu enačba ali račun ne predstavlja neznanke, ampak nov izziv. Sodeloval je na matematičnem tekmovanju za srednješolce, pri tem je na izbirnem dosegl 1. mesto in srebrno priznanje, na državnem pa 3. mesto in zlato priznanje. V čem se razlikuje šolska matematika od tekmovalne?

nim tekmovanjem, so mi vzele kakšno uro ali dve na dan, ampak se je splačalo, ker se vidi po rezultatih. Kakšnih posebnih načrtov z matematiko za naprej nimam, razmišljam pa mogoče o takem študiju, kjer bi lahko svoje znanje o matematiki in vse, česar sem se pri tem naučil, uporabil.

Kaj je tisto, kar te pri matematiki najbolj privlači?

Pri matematiki so mi najbolj všeč miselne uganke, ko se usedeš in premišljuješ, kombiniraš in tuhtaš. Na prvi pogled se ti zdi blazno težko, ko pa enkrat najdeš rešitev, vidiš, kako je v bistvu vse skupaj preprosto. Izziv, to je zame najboljše, in matematika ti ga prav gotovo da.

Ti uspe izračunati vse enačbe?

Ne samo, da pridem do enačb in računov, ki jih ne znam izračunati, to se mi pogosto dogaja. Ampak ravno pri takih enačbah rasem.

Več takih primerov vidim, ki jih ne znam rešiti, potem dobim idejo, kako bi lahko prišel do rezultata. V bistvu se primeri ponavljajo in pri matematiki ni vedno vse novo. In tako se iz primera do primera bolj učim in več vem. So stvari, ki jih ne znam rešiti. In ko enkrat pogruntam, potem gre vse samo od sebe. Miselna uganka je v tem, da moraš drugače misliti. Potem gre lažje.

Mislimo preveč v omejenem okviru?

Ja, tako je tudi v šoli. Nekaj te naučijo, potem pa bi moral po tem principu nadaljevati. Da bi presotopil ta okvir ali pogledal z drugega zornega kota ali mislil drugače, tu pa se potem ustavi.

Je potem matematika tudi filozofija?

Ne, matematika ni tako zakomplicirana, kot je filozofija.

A. Nana Rituper Rodež

Raša Sraka, judoistka 2. dan, Ljubljana

Že res, da sem rojena v Ljubljani, vendar moje korenine po očetovi strani izvirajo iz Prekmurja. V Murski Soboti živijo moj dedek in moja babica, stric in še precej sorodnikov, zato je verjetno v meni tudi nekaj prekmurskega ...

Že kot majhna deklica sem bila razmeroma zelo samostojna, resna in aktivna. S petimi leti sem bila že tabornica, plesala v plesni šoli Urška in se v glasbeni šoli učila blok flavto, nato prečno flavto in s 6 leti igrala klavir. Pri uršulinkah sem se dodatno učila nemški in angleški jezik.

V šoli nisem imela težav. Najraje od vseh predmetov pa sem imela vseeno športno vzgojo. Udeleževala sem se tudi veliko različnih šolskih športnih tekmovanj od atletike, odbojke, rokometu do namiznega tenisa itd. V prostem času sem največ časa preživela na kolesu ali sem se z drugimi otroki s ploščadi igrala z žogo med dvema ognjema. Pozimi sem uživala na smučanju, bordanju in drsanju.

Zelo rada se spominjam počitnic, še posebej takrat, ko smo z družino smučali na Kaninu. Poleti smo se potepali po vrhovih slovenskih gora.

Moje življenje pa se ni vrtelo samo okoli športa. Najraje sem zahajala in še vedno zahajam v Prekmurje k »omici in opapiju«. V Murski Soboti sem preživela kar nekaj lepih trenutkov. Najlepše mi je bilo, ko sem lahko pomagala omici pri kuhanju, pečenju odlične doboš torte (kakršno zna narediti le omica) in pri delu na vrtu. Pogrešam pa tudi trenutke, ko se je cela Srakova družina zbrala na trgatvi.

Judo sem začela trenirati v petem razredu osnovne šole. S sošolko Matejo sva se bolj za šalo kot zares

odločili, da začneva trenirati neko borilno veščino, da malce ukrotiva nagajive fante, zato naju je Matejin oče vpisal v bližnji klub – Judo klub Bežigrad. In tako se je začelo. Sprva nisem niti vedela, kakšen šport je to, saj za judo še nikoli nisem slišala. Prav gotovo pa je bil to zame velik preskok – s plesa, s katerim sva se ukvarjali z starejšo sestro Mašo. Spomnim se, kako je Mašo vsa družina hodila gledat na tekmovanja v latinskoameriških in standardnih plesih. Oče je glasno navijal, mama je snemala s kamero, jaz pa sem občudovala obleke. Torej si lahko predstavljate, kakšen šok je sprožila novica, ko sem staršem nekega dne pri kosilu omenila, da sem začela trenirati judo. Pri moji odločitvi me starši nikoli niso ovirali, še več, ko so videli, da je stvar resna, so me tudi začeli podpirati.

To je ona

Pri judu sem bila že od vsega začetka uspešna, čeprav nisem bila posebno talentirana za ta šport. Zmagovala sem predvsem zaradi svoje zmožnosti, da sem v pravem trenutku dala vse od sebe, da sem nobenega nasprotnika nisem bala in da sem zmeraj šla na »tatami« s ciljem, da zmagam. Vsi ti uspehi so me spodbujali k vztrajnejšemu treniranju in učenju novih tehnik. Kmalu tekmovanja doma niso bila dovolj, tekmovati sem začela tudi v tujini. Stvar je postala tako resna, da sem morala opustiti vse druge dejavnosti in se zaradi zastavljenih ciljev osredotočiti samo na judo.

V moji judo karieri sem vsako leto napredovala. Kot uspešna mladinka (bron s svetovnega mladinskega prvenstva in dve medalji z evropskega mladinskega prvenstva) sem se takoj znašla tudi pri članicah. Po osvojitvi nekaterih odličnih mest na tekmovanjih za svetovne A-pokale sem zasedla leta 2001 prvo mesto na sredozemskih igrah, naslednje leto dobila bron na članskem evropskem prvenstvu, lani pa sem se povzpela kot prva Slovenka v zgodovini juda kar na najvišjo stopničko na EP. Tudi letos sem se dobro izkazala na tekmovanjih za svetovne A-pokale, kjer sem si s šestimi medaljami zagotovila nastop na olimpijskih igrah, kar je bila tudi moja največja želja. Le še nekaj mesecev me loči od tega življenjskega cilja. Vem, da bom s podporo družine in prijateljev lahko dala vse od sebe.

Zgodbe

Ki jih piše
Žirhena

Vsak nosi glavo na svojem

Tako pravi dr. Andrija Majić, zdravnik v zdravstvenem domu v Radencih. Zavrača enoumje in kljub številnim oviram ostaja zvest sebi in svojim načelom. Pred več kot tremi desetletji je kot zdravnik prišel v to pokrajino, kjer se mu je ponujala služba. Ostal je. Tukaj si je ustvaril dom in družino, se uveljavil v poklicu in pridobil zaupanje številnih pacientov. Rodna Hercegovina ostaja le še nostalgичen spomin, njej gre zahvala, da se je z življenjem spoprijel, kot ga je naučila.

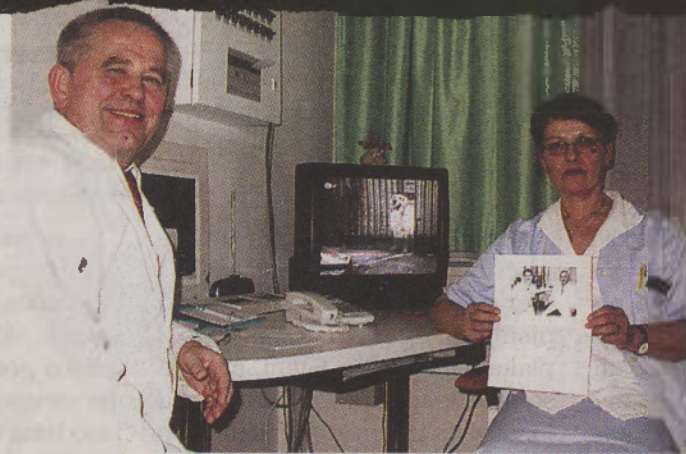
Unicef in kutine

Andrija se je rodil v Drinovcu, blizu Imotskega. Sedem bratov in sestra je ostalo brez očeta, ko je bilo Andriji pet let, najmlajšemu mesec dni, najstarejšemu trinajst. Ostali so sami z mamo na hektarju in pol zemlje, ki jih je preživljala. »Če ne bi bilo Unicefa, ne bi zmogli. Še vedno ne morem dojeti, kako je

Gimnazijec
v Pazinu

Na podelitvi
diplome
leta 1971

S sestro Darjo v Zdravilišču Radenci

lahko mama iz nič nahranila osem lačnih ust in nam kljub revščini in bedi vcepljala željo po znanju. Znanju, ki te lahko dvigne, da postaneš neodvisen, da zaživiš drugače. Bolje. Uspelo ji je. V nas je prebudila značilno hercegovsko trmo, ko smo premagovali pet kilometrov do osnovne šole v enih čevljih, štiri leta. Spominjam se, da sem, komaj večji od metra in pol, dehl svoje znanje sošolcem. Ne zastoni. Za kutine, ki sem jih imel tako rad. Vsi po vrsti, razen brata, ki se je odločil, da bo ostal doma, smo šolanje po osnovni šoli nadaljevali v gimnaziji in po različnih fakultetah. Kasneje smo se, kot je za Hercegovce značilno, razkropili po svetu.«

V gimnazijo daleč od doma

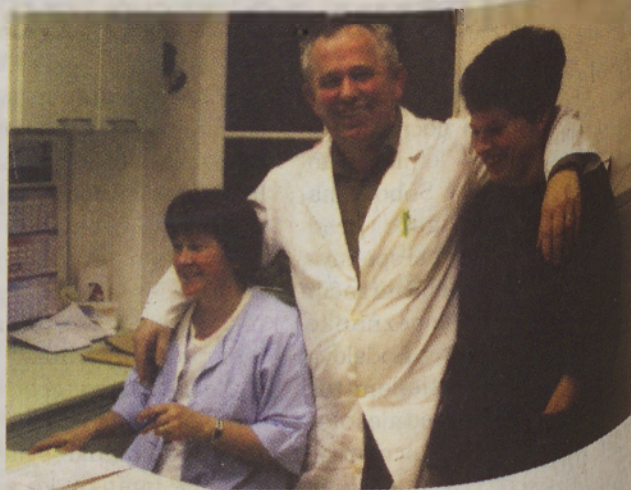
Andrija je gimnazijo obiskoval v istrskem Pazinu. Bila je namreč klasična in skupaj z internatom zastoni. Za obisk doma ni imel denarja, enkrat letno, ob božiču, si ga je sposodil od svojega ravnatelja. Zato pa je toliko bolj vsrkaval šolsko znanje in prebiral klasike, ki jih je občudoval. Njegova velika ljubezen je bilo in je še družboslovje. Po dveh letih Pazina so ga premestili v dubrovniško klasično gimnazijo. »Tukaj mi je bilo po eni strani lažje, saj sem bil bližje domu,« se spominja, »po drugi težje, saj so šolo vodili jezuiti, ni bilo več frančiškanske svobode, branja so bila strogo predpisana.«

Že od rosnih let ga je življenje sililo, da ne verjame nikomur, razen sebi. Agnostik torej, ki je moral opraviti, da je lahko začel z izbranim študijem, maturo državne gimnazije. Klasične gimnazije se ni priznala. Tudi to je storil, v predpisanem roku, v Zagrebu in potem ... Najprej sem mislil na veterino, vendar sta me dva brata, ki sta jo že

študirala, prepričala, da je veterinarjev v družini dovolj. Najbližja mi je bila potem medicina.«

Po diplomi – Čakovec

Hercegovska trma je preživela tudi njegova zagrebaška študentska leta. »Štipendije nisem imel, domači niso mogli pomagati – kaj zdaj. Poprijel sem za vsako delo, ki se je ponujalo, in študiral. Že dan po opravljeni diplomi sem na dvajset mest razposlal svojo ponudbo za delo. Odgovorov ni bilo, razen enega. Čakovec. To je bilo moje prvo delo, mesto, še zdaj se rad spominjam tistih časov. Ker sem tu pri pridobil prve »doktorske« izkušnje in ker je od Čakovca do Slovenije le korak. Tako kratek, da je tudi do mene prišel glas, da takratni šef Pomurskega zdravstvenega centra dr. Šumak potrebuje delovno zdravniško silo. Ponudil se mi je nov izziv, boljša plača in seveda Slovenija, v mojih očeh takrat obljubljena dežela. Prišel sem julija, '72. leta, in ostal.

Radenci, zdravstveni dom

Sv. Jurij

»Bilo je zanimivo,« pripoveduje. »Večjih težav ni bilo, svoje paciente sem spoštoval in razumel. Tudi njim ni bilo težko. Čeprav je bila ta zemlja rodovitnejša od hercegovske, bile življenjske razmere težje. Nekateri so se prebitali s težavo in skušal sem jih vzpodbujati. Je pa res, da sem svoje paciente prvih nekaj mesecev razumel le po duhovni strani. Sporazumevanje je bilo namreč težko. Medicinsko sem je bila iz Prekmurja, ona ni razumela ne mene ne moje

Kdo pa so ti mladi fantje?

Časi, ko so žetev opravljali ročno, brez pomoči kosilnic in traktorjev, in je bil v pomoč le parni stroj, ostajajo v pripovedovanju in spominih generacij, rojenih do šestdesetih let prejšnjega stoletja.

Znani Dobrovničan Jože Varga (v prvi vrsti drugi od leve) je bil pripravljen spregovoriti o časih, ko je bilo še travenje, takrat se namreč nikomur ni mudilo in življenje je potekalo počasi. Kot je sam povedal, so znali Madžari in obenem mirnejše življenje kot drugi Prekmurci, kaj šele naše dežele Kranjske. To je bilo zato in tudi danes naj bi bilo tako, ker naši vzhodni sosedje raje več pojejo, plešejo,

Mlači v Tüskeszert utci

se veselijo, kot da bi vedno le trdo delali. Vendar so se dela veselo vedno razveselili, kajti takrat so imeli priložnost družiti se, predvsem med žetvijo. Od hiše do hiše je bilo razdalje, kako dolgo je potekalo to vsakoletno delo, pri katerem so na koncu dobili zrnje in slamo. Pri srednje premožnem kmetu so njive s pšenico in ržjo kosili dva do tri dni, pri čemer so snope zlagali v tako imenovane križe, sestavljene iz sedemnajstih snopov, zadnji – neparni po vrhu – je bil najvišje in je ščitil druge pred dežjem, če je prišlo do dežja v času košnje. Na njive so se odpravljali zjutraj po rosi, najkasneje do sedme ure, in ostali do desetih, ko so pripekala vročina. Kosit so se vrnili šele popoldan, ob šestnajstih, in delali do mraka. Ko je bila na njivah končana, so snope vozili domov s kravjo vožnjo, najdlje dva dni, potem je družina pričakovala

mlatilnico, ki sta jo upravljala dva moška, lastnik mlatilnice, Jožka Bot, in njegov pomočnik. Pri je mlačvi je sodelovala cela četa ljudi, tudi sosedje in sorodniki. V Dobrovniku, v ulici, še danes imenovani Tüskeszert, si je pomagala cela ulica. Jožka Bot je na dan mlatil na treh ali štirih mestih, odvisno od letne košnje. Pri večjem kmetu je včasih ostal ves dan, in ti kmetje so imeli le malo pomoči od tistih, ki so bili pri žetvi, le kdo bi namreč trdo delal ves dan v prahu, kakršen se je dvigoval med mlačvijo. Možje so snope dajali v mlatilnico.

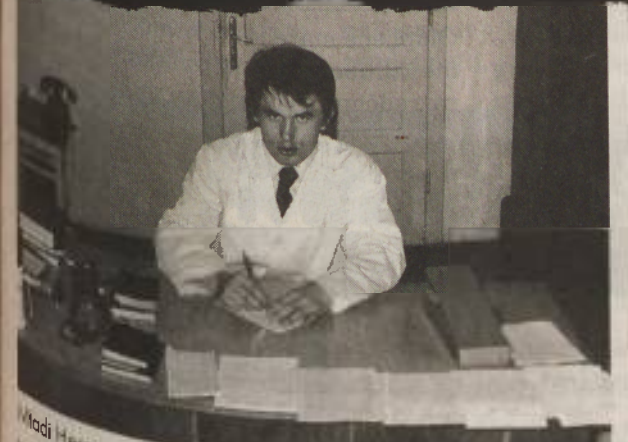
Otroci, teh se je pri mlatilnici kar gnetlo, pa so odstranjevali pleva. Žene in dekleta so odnašale slamo v oslco, to je bil velik kup slame. Najprej so zmlatili pšenico, potem je sledila malica, ko so ponudili perece in makovo potica, seveda pa nista manjkali dobrovniška šmarnica

in palinka, ki so jo poskušali že ob začetku dela. Potem so nadaljevali z mlačvijo rži, po vsem pa je sledil počitek s pogostitvijo, z juho, mesom in potico. Ko je bila mlatilnica pri zadnji hiši, je bila tam zabava, ponekod po vaseh ob Muri so mlatilnico okrasili z rožami.

To so bili zagotovo težko pričakovani dogodki v letu, kajti tako so dobili osnovo za pripravo vsakdanjega kruha. Čeprav nam vsakoletni etnološki običaji prikazujejo tako delo, nam vseeno ne morejo pričarati takratnega razpoloženja, že zaradi tega ne, ker ne pričakujemo zrnja, ampak želimo ujeti le veselje ob prazniku žetve. Dandanes se prav tako veselimo določenih trenutkov, vendar drugih in na drugačen način, takih, ki pač ustrezajo sodobnemu človeku.

Bojan Zadavec

vratu

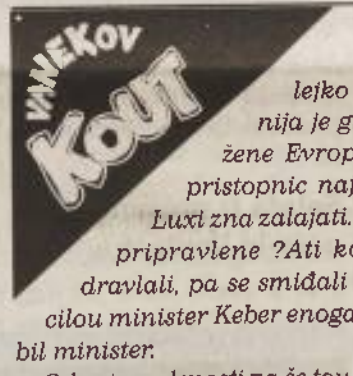

Mladi Hercegovci pri Sv. Juriju
...oni ne nje in mene. Kljub temu se ni zgodilo nič hudega, ampak obratno. V tem času sem se tudi poročil in se odločil, da se ponudim za delo, ki so prihajale zaradi mojih prejšnjih preletov, da ostanem tukaj. Nižje od Save ne grem, ker sem preveč sem vzljubil ljudi, pokrajino, tukajšnje ljudi.

Spet šola ...
Kljub zadovoljstvu z delom in življenjem je po šestih letih Andrija spet razmišljal o nadaljnjem šolanju. Ponudil se mu je Ptuj z delovnim mestom in možnostjo specializacije. Na Ptuj ni ostal dolgo, ločen je bil od družine, zato je šel v Radence, v zdravilišče, kjer je poglobil svoja znanja iz fizioterapije, nato v zdravstveni dom v Gorenji Radgoni in se vrnil v Radence, kjer je še danes. Še vedno pogrešam Sv. Jurij, pravi, »sam sem bil kmečki otrok, večkrat lačen kot sit, in sem stisko ljudi razumel. Tako odprti so in pošten, tako pristni ...«

Zavida pticam
Dr. Andrija Majić nima rad zakonov. Spoštuje samo priložnost, ki jih narekuje narava. Zavida pticam, ki lahko letijo in lepi trenutki. Na prve skuša pozabiti in jih z lepimi spomini nadomestiti. Tudi obiski rodne Hercegovine so danes težji kot kadarkoli. Domačini so zaprti vase in vendar življenje živi tukaj. Med prijatelji, v krogu pacifistov in kulturnem društvu Bublja. Pravi, da je lepo.

R. Ficko

No pa smo notri. Tak bi se lejko začelo moje pisanje. Slovenija je gratala en mali falajček združene Evrope. Tou ka smo od sej držav pristopnic najbolje pripravljene bilij že naš Luxi zna zalajati. Kak so te li ove druge države pripravljene? Ati komaj čaka, kak do pa nazdravljali, pa se smidali f kamere f soboto. Mogoče si cilou minister Keber enoga natoči, kak inda, da je še nej bil minister.

Od pripravljenosti pa še tou. Najbole od sega držij ka so na Evropo pripravljene naši preignji. Že dugo majo evropske plače. Bole se ati spitalve, kak de, da mo še evroje namesto tolarof meli. Da de delavec doubu 400 ali pa cilou 500 evrov na mejses. Mijslin, ka de njemi te Evropa precu od nou-sa stala. Si zakoni so prilagojeni, se pravi prepisani, tak ka so glij takši kakši morejo biti v Evropi. Malo se jin je midijlo zaj prouti konci, pa seglij njin je gratalo. Se je tipi top. Tou ka de za deset lejt f Sloveniji kmetof pou menje je še ena velka pridobitev naše-ga vstopa v EU. Ati pravi, ka mo je mogli zaščititi (kmete), ove ka še ostanejo kak kočevske medvede.

Vači nas pa čakata v Evropi samo med pa mlejko. Se de cidijlo. Med preignjin, posneto mleko pa večini državljanof slovenskoga falata Evropske unije.

Veselimo torej se. Slovenci mammo eno fejest lejpo himno. f šteroj se popejvle od ka naj žive vsi narodi, ka se nedo več štukali, pa ka nej vrag, samo sousid de mejak. Te dale pa prijde falat, šteroga ma ati najrajši, ge se od vijna popejvle. No evropska himna pa ide etak: »Radost od boga edina hčerka ti Elizetska. V tvoje hrame nas stopinja vodi bažanstvena. Tvoji čari časa teku so pregnali kruto noč, človek spet je brat človeku kadar veje tvoja moč.«

No pa smo pa fkuiper. Kak mij tak ovi z Evrope bi si radi bilij dobri med sebof.

Tou de malo žmetnej. Ka če naše politike poglednemo, kakše zganjajo zadnje čase, te se meni vijdi, ka so še nigdar nej čuli nej evropske pa nej naše himne. Istina je ka so letos volitve. Pa so nej prve. Pa so se sigdar kaj njejkali med sebof. Samo tou ka pa zaj delajo, pa nema nikše forme. Pa izbrisani, pa referendum, pa ustavno sodišče, če je sploj ustavno, tou ka si te referendume zmišlavlejo, pa odstopi

članstvo toga nestranskarskoga Foruma, ma pr svoji lejtaj ze težave s prostatof. Vupajmo samo ka njin veter nede kontra fudo, da do meli tekmovalje. Gospoud Rode so pa odišli v Vatikan. Ovčice so zaj brez nadzora. Što de nan pa letos kaj čednoga pravo na Brezjaj? Počakajmo pa mo vidli. Pa čüli.

Končajmo kak smo začali. Evropa, dober dan. Ati je pravo ka v Bruslji ne vejo ka je čaka, z našin vstopon v Slovenijo. Po njegovon ne čaka Evropo nika dobroga. Mogoče de za par lejt pa referendum, pa nej pri nas, liki v EU-ji, s šterin de se Evropa ščela odcepiti od Slovenije.

Ati je še pravo, ka smo Slovenci Jugoslavijo razturili, nej ka nebi nekše Evrope.

P.S. Začajte misliti po evropsko (kak je tou ge na žalost ne ven), začajte šparati (če mate kaj), v evraj, delajte pa še izda kak ste v rajnkoi Jugi pa zaj čista na friško doj mrloj Sloveniji.

ministrov, pa nevole s postavljanjem nouvi minstrof, pa Ruplovo pijsmo. Pa odgovor gospe Cerarove, f šteron navaja, ka jo čudi kak je lejko takši človek kak je naš zvünešnji minister tak nerazgledani, če bi samo on bil, bi lejko radi bilij je pravo ati, pa te še ka je ustavno sodišče gor prišlo, ka je referendumsko vprašanje o sistemskem zakonu o izbrisanih v nasprotju z našo ustavo. Živela Slovenija, živela Evropa. Tak ka še enoga referendumu nede lekar od izbrisani. Ma pa naš ati še en predlog, kakši referendum bi pa nujno trbelo čimprle napraviti f sloveniji. Kak je zaj moderno, bi fprašanje na listeki bilou malo dukše. Šlo bi pa etak: »Drage državljanke in državljani Slovenije. Ali mislite, da vas v zadnjem času vaši vrli politiki s svojimi dejanji, ravnanji in obnašanjem s trdim narahlo pristiskajo v podaljšek hrbetnice?« Volilna udeležba bi bilja 95 %.

Njajmo je, tak ali tak so sami sebi namen, tej naši politiki. Samo na s drago koštajo.

Naš bivši velki predsednik na mali nogaj je z velkin pompom napravo forum 21. Sami stari pajdaši so se najšli na kupi. Prej ka zainok nedo stranka. »Ja ka se pa te idejo?«, pravo ati. Za kakše športno društvo je članstvo že malo presivo pa prepisljivo. Ati je pravo, ka si zainok lejko v program foruma zapišejo tekmovalje v daljnskon lulanji. Zakoj? Čejlo

VANAK

Besede
mode

Oblačenje po Zdravila in tobak – štiridesetem še en razlog zoper kajenje

Na
lekarniški
tehtnici

Dokaj čuden naslov, saj nas učijo, da pri oblačenju leta vedno bolj niso pomembna. Pomembno je, kako se počutimo. In prav zanimivo je, ko ugotovljamo, da imajo leta neki vpliv na nas.

Velikokrat kritiziramo modno tisto, ki se zgledujejo po njej. Vendar ne razmišljamo o dejanskem vzroku, ki nas je zmotil. Ponavadi gre prej za disharmonijo oblačila s časom. Sipo kupovanje različnih oblačil brez dobrega premisleka o usklajenosti z nami samimi je ponavadi zelo slabe komunikacije s samimi seboj. Se huje pa je, če se ne ujemamo z našimi osnovnimi in najljubšimi kosi garderobe. Leta okrog štiridesetih so zelo zanimiva, saj jih večina ve kaj hoče. Problem sedesletni skriva v tem, da si do svojih štiridesetih let redno skrbeli za drugo, na samega sebe pa ni ostalo vedno časa in ne denarja. Tako se mnogim zgodi, da se je žal denarja za drago po obleko in podobno.

Ported vase

Če pogledate v omaro in vidite, da nimate ničesar, kar a kupujete že dvajset let, je morda nekaj narobe. Torej je potreben pogled na Kakšne so naše želje in naša pričakovanja. Upajmo si malo več in preglejmo garderobo na novo. Izberimo svoje najljubše kose oblačil, jih zamenjajmo, če je to potrebno, in šele nato kom-

binirajmo preostale kose. Pomembno je, da so prav ti osnovni kosi iz zelo kakovostnih materialov. Dodatne majice, krila, hlače in srajce naj živijo v nam ljubih barvah, ki se lahko skladajo tudi z modnimi novostmi.

Garderoba po barvah

Ko končno ugotovimo, v katerih oblačilih in barvah je naš nasmeh lepši, pogled prodornejši, stisk roke po-

gumnejši, je čas, da garderobo razporedimo po barvah. Presenečeni bomo vsako jutro znova, kako enostavno je izbirati in kombinirati. Tudi modni dodatki naj ne bodo predaleč. Z njimi lahko spreminjamo videz za različne dnevne priložnosti, pa čeprav v istih oblačilih.

Vodilo naj nam bo le eno: uživajmo v oblačenju z izražanjem naše osebnosti in veselja. **Tatjana Kalamar Morales**

Kajenje ni priporočljivo niti za zdrave niti boje ljudi, redko pa se pomisli, da moti zdravljenje z nekaterimi zdravili.

Obtočila

Kajenje preti s srčno-žilnimi boleznimi, ovira pa tudi njihovo zdravljenje. Nikotin pospeši srčni utrip, zveča krvni tlak, zmanjša prenos in oskrbo s kisikom po krvi ter privede do primanjkljaja kisika v srčni mišici. Za zdravljenje angine pectoris in visokega krvnega tlaka je zato treba opustiti kajenje in se zdraviti z zdravili. Uporabni so zaviralniki adrenergičnih receptorjev beta, ker upočasnijo srčni utrip in zmanjšajo krvni tlak. Nepopoljšljivi kadijci morajo vzeti večji odmerek zdravila, ker bi bil terapevtski izid sicer slabši ali bi celo popolnoma izostal. Pri nekaterih zaviralcih beta, denimo metoprololu in propranololu, je neželen vpliv kajenja večji, ker sestavine dima znižajo raven zdravila v krvi. Tudi kofein pospeši srčni utrip in zviša krvni tlak, ker spodbudi sproščanje adrenalina v kri, a je njegov škodljiv učinek pri zmerni rabi v primerjavi s kajenjem zanemarljiv. Seve-

da pa pitje kofeinskih napitkov, kave, pravega čaja in kole, stopnjuje kadijsko-zdravilski zaplet.

Dihala

Tobačni dim je kriv za mnoge težave z dihanjem. Ovira pa tudi zdravljenje s teofilinom, zdravilom, ki lajša dihanje, denimo pri astmi in kroničnem bronhitisu. Kadijci tobaka ali kanabisa in ljudje, ki so izpostavljeni tobačnemu dimu, potrebujejo večji odmerek teofilina kot nekadilci. Zdravilski zaplet se ne ozira na starost in spol bolnika, upoštevati pa ga morajo tudi tisti, ki tobak njuhajo ali žvečijo. Neželenega vpliva na zdravilo ne povzroči nikotin, ampak policiklični ogljikovodiki, ki spodbudijo jetrno presnovo teofilina, zato se ta prej izloči iz telesa.

Interakcija je pomembna, saj je treba ob pokajenih dvajsetih do štiridesetih cigaretah na dan podvojiti odmerek zdravila, če hočemo doseči enak terapevtski izid. Če pa kadilec opusti kajenje, se mu mora odmerek teofilina prilagoditi postopoma, saj jetra spet normalno delujejo šele čez nekaj mesecev.

cimetidinom ali ranitidinom, olajša opustitev škodljive razvade. Obe zdravili namreč zvečata raven nikotina v krvi, ker upočasnita njegovo izločanje iz telesa. Sedaj kadilec poteši slo po nikotinu z manj pokajenega tobaka in vrata za preobrazbo v nekadilca so odprta. Če ne izkoristi dodatne zdravilске priložnosti, se ponujeni korenček spremeni v palico. Tobačni dim še naprej kvarijo tisto, kar zdravilo zdravi, obenem pa se zavre zdravilsko opravilo. Ob nikotinu preide zdravilo v kri sicer hitreje in siloviteje, vendar se tudi prej izloči, zato je celotna raven zdravila v krvi manjša in terapevtski izid slabši.

Razno

Zaradi zvečane jetrne presnove kadijci potrebujejo večje odmerke nekaterih benzodiazepinskih pomirjeval. Prav tako se jim težje odmerijo nekateri antipsihotiki. Analgetik pentazocin ublaži bolečino šele ob do-

Bioenergoterapevt Štefan Titan odgovarja

Spoštovani bralke in bralci Vestnika in priloge Pen, še vedno vas veliko bega vprašanje, ali so zemeljska sevanja, o katerih v zadnjem času toliko slišimo in beremo in jih radiestezisti širom po Sloveniji odkrivajo kot po tekočem traku, resnično zdravilna ali pa je vse skupaj le za lase privlečeno.

Še nekaj o naravnih zdravilnih sevanjih

pride do zunanje ali notranje motnje. Tedaj se telo odzove na to motnjo s prilagoditvami. Te so lahko dalj ali manj časa trajajoče. Da ne bi preveč razglabljali o človeku, ki nam danes rabi le kot pomoč za prikaz kompleksnosti celote, se spomnite na reakcijo telesa ob povečani zunanji temperaturi, mrazu ali vdoru virusa, pojava bolezni ... Na vsak dražljaj okolice se telo odziva na svoj način in s tem vedno teži k ponovni vzpostavitvi ravnovesja.

Približno enak princip velja tudi za planet Zemljo. V grobem jo sestavljata težko tekoče in vroče jedro ter trden plašč. Obkrožena

je s tanko plastjo atmosfere. Ves sistem je venomer v gibanju in spreminjanju v teženji po vzpostavitvi ravnotežja zunanjih in notranjih sil. Iz bližnje okolice se pojavljajo zunanji vplivi glede na medsebojne vplive Zemlje in Lune, Sonca in drugih planetov osončja ter drugih prebivalcev sončnega sistema, kot so meteoriti in kometi. Zaradi vsega napisanega že z znanjem osnovnošolske fizike lahko povzamemo, da je zaradi ohranjanja in prehajanja energije ene oblike v drugo jasno, da je Zemlja zelo živ planet.

Vsa materija je venomer v gibanju. Eni pojavi, kot na

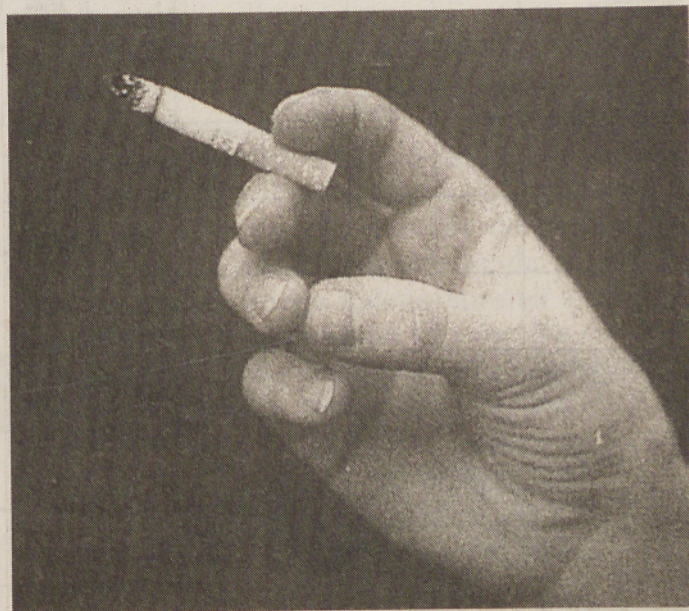
primer vremenski, so hitri, drugi, kot nihanje zemeljske osi, spreminjanje klime, so počasnejši, večina globalnih pojavov, kot so gibanje kontinentalnih plošč in oblikovanje površja, pa je še počasnejša. Kot stranski pojav vseh teh dogodkov nastaja med drugim tudi ogromno sevanj in energijskih tokov. Spomnimo se nekaterih škodljivih sevanj, s katerimi se ukvarja radiestezija in sem o njih že pisal (Curryeva in Hartmannova mreža, vodni tokovi, prelomi ...). Teh sevanj je še ogromno. Večine niti ne poznamo, ker jih ali ne moremo ali ne znamo izmeriti.

Prebavila

Kajenje je agresiven dejavnik, ki povzroči mnoge težave, med drugim tudi dvajsetično razjedo. Če se leta zdravi z antagonistom H2-receptorjev, se pri kadijcu počasneje celi kot pri nekadilcu, zato bolnik naj ne bi kadil med zdravljenjem s temi zdravili. Prav tako se razjeda prej ponovi, če ozdravljeni bolnik še naprej kadi, zato naj opusti kajenje, ne glede na to, s katerimi zdravili si jo je pozdravil. Bolniki z razjedo ali brez nje naj bi nehali kaditi, vendar zaradi nikotinske odvisnosti nalogo težko opravijo. Zdravljenje z antagonistoma H2-receptorjev,

datni polovici odmerka. Sladkorni bolniki, ki kadijo, potrebujejo tudi do tretjino večji odmerek insulina. Ker kajenje znižuje dober holesterol, so kadijke, ki jemljejo kontracepcijske tablete, bolj podvržene trombozi. Sestavine tobaka in tobačnega dima spremenijo plazemski profil mnogih drugih zdravil. Kadar spremembe naj ne bi bile klinično pomembne, kot na primer pri zdravljenju proti epilepsiji, depresiji in krvnim strdkom, kajenje ob zdravilskem zdravljenju zahteva zdravstveno pozornost zaradi bolnikovih individualnih razlik.

Janez Špringer,
mag. farm.

Nagradna križanka

Od 6. V
do 27. V

HOROSKOPEN

Pripravlja: Agencija Hiper

Za mlade od 6. do 96. leta, ki priznavajo ljubezen

OVEN

(21. III. – 20. IV.)

Vse storiti sam, ni ravno najboljša ideja. Sodelovanje da boljše rezultate. Malce se sprostite in dajte čustvom prosto pot ter si privoščite vse, kar vam pride na misel. Kakorkoli boste gledali, to bo mesec nenavadnih doživetij in tudi uspeha. Izkazali se boste pri odločitvah in pokazali iznajdljivost. V razprave, ki ne bodo imele jasnega cilja, se ne spuščajte. Pazite, da vas pri nakupu ne zanese, in čas je, da začnete, ne glede na vse, razmišljati o finančni rezervi.

BIK

(21. IV. – 21. V.)

Miru ne bo, treba se bo znajti v kaosu in boju. Na osnovi nekega drobca boste sestavili celoto in prišli do zanimivega sklepa. V primeru stiske bodite previdni, na koga se boste obrnili, ker se nekdo v bližini pretvarja. Tisto, v kar verjamete, vas tokrat ne bo pustilo na cedilu. V delovnem okolju ustvarite ugodno atmosfero, potem si boste lahko privoščili razčiščenje. Začnite posvete o dopustu. Razganjalo vas bo.

DVOJČKA

(22. V. – 21. VI.)

To, da ste sposobni več, kot lahko trenutno pokažete, naj vas ne obremenjuje, ker dolgoročno nima vpliva. Lahko pa določene stvari preuredite. Ni čas za rahločutnost. Kontakti z ljudmi, ki vam niso ravno pri srcu, bodo zahtevali precej energije. Za zmago bosta pomembni mimika in govorica telesa. Vzemite si čas za postanek in zavedajte se, da ni mogoče vse storiti in dobiti naenkrat. Privoščite si zabavo in šele nato razmišljajte o resnih zadevah.

RAK

(22. VI. – 22. VII.)

Previdno, ker lahko sami sebe porinete na rob dogajanja. Dogajalo se bo hitro in ne bo časa za premišljevanje. Prihaja čas, ko boste v odnosih z bližnjimi vi na potezi. Trenutno vam trma ne bo v pomoč. Znašli se boste v vrvežu, vendar se boste v njem dobro počutili in nekaj izlekli. Prihaja obdobje sanj, sprostitev in dobrega počutja, zato boste uživali in skorajda ne boste verjeli, da bo tako. Nemastna prehrana!

LEV

(23. VII. – 22. VIII.)

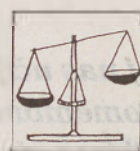
Ugodno obdobje, ki vam bo ponudilo uspeh v službi ali šoli, in tudi okolica vam bo naklonjena. Kakšna poteza, ki bo spominjala na zvijačo, zdaj ne bi bila odveč. Lahko tvegate in pričakujete, da se bo izšlo, vendar sreče ne izzivajte zapovrstjo. Predvsem pazite, da vas nadrejeni ne ujamejo, da lenarite. Pripravljeni bodite na nepredvidene izdatke, ki vas lahko dotolčejo. Čas ni primeren za večje nakupe. Partner je zadovoljen.

DEVICA

(23. VIII. – 22. IX.)

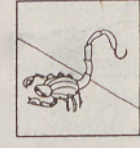
Nekaj na vašem delovnem mestu se bo poslovilo, sami pa boste odgovorni, ali bo sodelovanje uspešno ali ne. Malo več prilagodljivosti in čustva ne bodo tako obremenjena. To pa seveda ne pomeni, da naj se prijazno nasmihate tistim, ki nimajo česa povedati. Obljuba dela dolg, čeprav vam je žal, da ste jo izrekli. Iz družinskega proračuna izločite nekaj za posodobitev kuhinje. Presenečenje tam, kjer ne pričakujete nič novega.

TEHTNICA

(23. IX. – 22. X.)

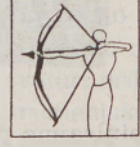
Pohvala bo prišla, vam pa bo nerodno. Za počitek ni primeren. Treba se bo sprizniti, imajo lahko tudi drugi prav, čeprav ste prepričani, da jih vsem prekašate. Tisti, ki so v vašem okrog vas in nekaj sprašuje, dela to samo zato, da bi vas spodnesel. Sicer pa je maj mesec. Pred vami je čas dobrega počutja, mogoče se bo izboljšala celo finančna situacija. Napotilo: vztrajajte pri svojih načrtih in ne igle v kopici sena.

ŠKORPIJON

(23. X. – 21. XI.)

Kar morate, naj vam ne bo težko, čeprav boste delali drugače. Majhen nesporazum, ki ti ni nekaj časa, se lahko razvije v kaj večjega, če zadeve ne boste preprečili. Občutite, da se morate čuvati manjših poškodb. Sicer bo maj mesec nekoliko manj ugoden mesec, če vam ljubez in potovanje. Koliko več bo časa slabega, se bo v ljubezni spremenilo v pozitivno. Nov pogled na znano situacijo.

STRELEC

(22. XI. – 21. XII.)

Za udobje bo treba narediti nekaj korakov več, predvsem pa se umakniti od opravljenega. Previdno pri nakupu. Drugače je to vaša zabava, ko si lahko privoščite malo več zabave. To pomeni, da morate staviti na družbo in se gibati samote. Ljubezen na delovnem mestu je oseba vezana se zna slabo končati ali zapeljati. Optimizem in nesebičnost vas bosta izvedla iz nezavidljivega položaja. Pozornost telesu!

KOZOROG

(22. XII. – 20. I.)

Čakanja je bilo dovolj. Postaviti boste morali zahtevo in potem bo prišel odgovor. Kakšno bo, svet se ne bo porušil. Ni tako črno, kot vam bo, zato nima smisla, da bi se umaknili. Čas je, da privoščite krajše obdobje lenarjenja, razmišljali o poslih. Pri tistem, kar ste se zavezali, vztrajajte, čeprav bo težko in boste čutili, da vam zmanjkuje energije. Tisti, ki so dvomili o odločnosti, se bodo opekli. S finančnimi zadevami previdno tudi, ko bo polovica meseca minila.

VODNAR

(21. I. – 19. II.)

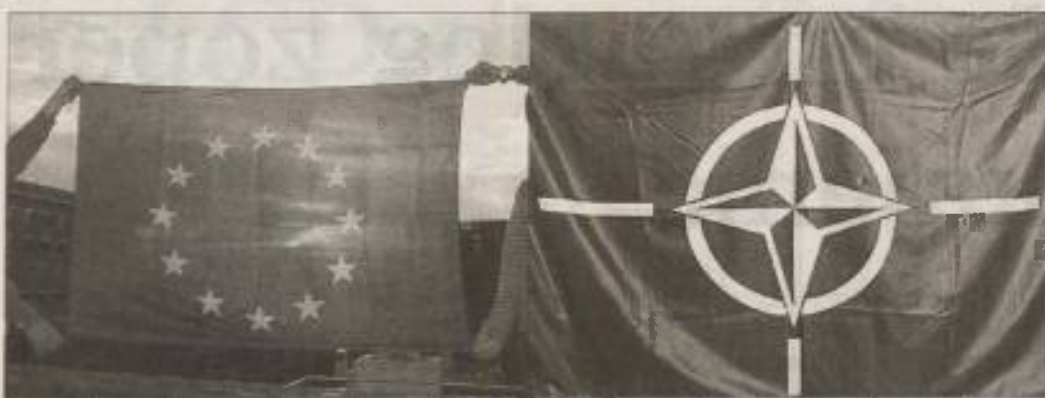
Ni čas za spanje, ker vam nekdo nekaj pripravi, zato bodite pripravljeni tudi vi. Spet ne dokažite, da se juha ne poje tako vroča, kot vam se zdi. Toliko, da bo prihodnjič manj strasti. Dobrodošel in pravočasen obisk. Trenutni postopki so v redu in vaše izjave bodo namen. Na finančnem področju se svedite, začetu meseca pozornost ne sme ostati brez pozornosti. Proti koncu obdobja razpeta in enkratne ideje in energija.

RIBI

(20. II. – 20. III.)

Zadeva bo videti tragična, potem pa boste ugotovili, da je šlo samo za drobno pomoč. Pogovor in spomini. Če se drugi ne bodo spomnili, si sami podarite majceno čarilno izkoristite za počitek in zbiranje moči za izzive, ki prihajajo. S hladnokrvno mramorirano. Na bolje se bo obrnilo proti koncu meseca, bodo prišle spremembe in se bo dodatna energija. Napotilo: vztrajajte pri svojih načrtih in ne igle v kopici sena.

PEN	MOŽNOST IZBIRE	VROČ ISLANDSKI VNELEC	KONEC POLOTOKA	EMIL NAVIŠEK FINSKI ARHITEKT SAARINEN	MLAJŠA ŽELEZNA DOBA	NEZNANEC	TELUČEK	CINČEN ODNOS	SAMOSTVO, BREZ ZAKONSTVO
PROSTOR ZA OGREVANJE									
NEKDANJI SLOVENSKI MINISTER									
CARL JACOBI			AMERIŠKI POLITIK, NOBELOVEC (ELIHU) RODRIG			GLAVNI ŠTEVNIK IME VEČ EGIPČANSKIH FARAONOV			
KRAJ, KJER SE KOPLJE RUDE					INUIT ZDRAVILNA VEŠČINA				
ŽENSKO PRINCE KITAJSKO FILOZOFIJE				SNIKO SREDSTVO, KI POVZROČA BLJUVANJE			ZVONKO IVANUŠČ VRSTA VROŠČA, TROGLAV		
PREBIVALKA ARABIE					POMURSKI FILOZOF (ŠTEFAN) GRŠKA ČRKA				
PEN	TRČLENIK	OSNOVA, TEMELJ SODELOVA NJE Z OKU PATORIJEM							
TOME KUNTNER			PRAVNIK ALAMOV PREROK					KRAJANKA	POLARNI RAZISKO VALEC (JOHNI)
BALKANSKI NAROD						TUR, OGROJEK			
OTOK PRI LOŠINJU						REKA V PORABJU			PEVEC LESKOVAR
NALADIŠČE									
BREG OBREŽJE					NEKDANJI BEOGRADSKA POP SKUPINA OBMOČJE				MEŠKI SKLADATELJ (CASPAR)
SREBSKI PISATELJ KAPOR				ANTON DERMOTA PRSEČI DELCI		DALMATIN, ŽENSKO IME ZAHODNO- SEMITSVU BOG			
PEN	RENIJ	VLAKOVO IZ UČJA SLEZA		REZULTAT MNOŽENJA SREDO- ŽENSKA RASTLINA					
ALBANSKI KNJIŽEVNIK (SAMALI)					GRŠKI DIDAKTIČNI PESNIK RADUJ				
EYGEN CAR			OAZA V LIBIJSKI PUŠČAVI MONGOLSKU VLADAR				SLOVENSKI SUKAR (BORIS)	TROGLAVO BITJE IZ PRAVLJIC	
FRNIKOLA				LJUDSTVO VILJUBI AMERIŠKI JOKALEC HUNTER			ZLATKO ZANOVIC		KRAJ PRI LENARTU
GRŠKI POVELJNIK PRED TROJJO				SRČEK	AM. JEZIKO- SLOVCE OHROŠKY AM. RZALEKA (LANA)				
SANJAC						MONDENO LETOVIŠČE V BELGIJI GORDON SUMNER			

Rešitve VESTNIKOVE KRIŽANKE z dne
22. 4. 2004 – Rogašovska občina, Zvonko
Jaušovec, Janko Halb

1. nagrada v vrednosti 10.000 SIT
Marija Jauk, Skakovci 67, 9261 Cankova - d. š. 77176383
2. nagrada kuharska knjiga Boug Zepnaja:
Uroš Flisar, Korovci 17c, 9261 Cankova
- 3.-7. nagrada VESTNIKOVA MAJICA
Rezka Sušnik, Moravci 17, 9243 Mala Nedelja
Marija Zupančič, Lendavska 17a, 9000 M. Sobota
Marjan Lazar, Bakovci, Soboška 11, 9000 M. Sobota
Melita Zver, Gaberje, Gomja ulica 69, 9220 Lendava
Patrik Zrna, Mlinska ulica 8, 9220 Lendava

Nagrajencem čestitamo. Potrdila za nagrade bodo prejeli po pošti.

Povabilo k reševanju

Potrudite se in rešitev z osem-
čenih polj prepisite na dopisnico,
ki jo skupaj z vašo davčno številko
pošljite na naslov: VESTNIK, p. p.
107, 9000 Murska Sobota, s pri-
pisom PENOVA NAGRADNA KRI-
ŽANKA, do vključno petka, 14.
maja 2004. Pet reševalcev bomo
nagradili, in sicer z nagrado v
vrednosti 10 tisoč tolarjev, 2 knjigi,
čestitko na Radiu Murski val in
Vestnikovo majico.

pen

Pen je, kratko rečeno, Vestnikova mesečna priloga in ima tudi sicer zvezo z naravnim
mesečnim ciklusom. Ustanovljen je bil, da bi, v skladu z imenom in asociacijami,
učinkoval kot časopisni pen (tnalo) in penetrantnež (prodiralec) ter bil poln
fotografij, kakor se za tabloid spodobi.

Izdaja ga Podjetje za informiranje. Odgovorni urednik matičnega časopisa je Janko
Votek, urednik Pena so Bojan Peček, Jože Ritur in Irma Benko. Oblikuje ga Endre
Gonter, za fotografije skrbita Nataša Juhnov in Jure Zauneker, lektorira Nevenka
Emri. Računalniško ga oblikuje Robert J. Kovač. Za Pen ni posebne naročnine!

pen

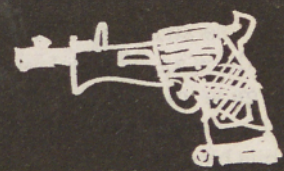
Kljub prepovedi je postalo velikonočno pokanje stalnica v naši regiji

OSTE
BAKAL

I Z

M O J E G A

A R H I V A

Kako je 12-letni fantič ostal brez noge?

Kljub nenehnim opozorilom in drugim ukrepom policistov ter tudi drugih ustanov in posameznikov se je tudi letos ob velikonočnem praznovanju zgodilo, da sta bili v pomurski regiji pri pokanju z različnimi sredstvi dve osebi spet poškodovani.

Poleg dveh omenjenih nesreč pa so policisti v pomurski regiji sprejeli več klicev občanov, ki jih je motilo močno pokanje s karbidom ali drugimi pirotehničnimi sredstvi, ki je zlasti v noči med soboto in nedeljo marsikje spominjalo na pravo vojno. Tako se je žal zgodilo, da smo v času, ko smo praznovali največji krščanski praznik, ki naj bi minil v družinski idili ter brez nezgod in drugih težav, spet bili priče poškodbam zaradi lahkomišelnega in nepotrebnega pokanja, ki se žal pogosto konča še bolj tragično. In ker se sedaj bliža še praznovanje 1. maja, ko mnogi spet streljajo s karbidom in drugimi sredstvi, to pa se v naši državi, predvsem pa v Pomurju, velikokrat konča tragično, ne gre prezreti nekaterih dogodkov iz bližnje preteklosti. Tako se je, denimo, lani med nedovoljenim pokanjem s karbidom hudo poškodoval 11-letni otrok, ki je dobil hude opekline po obrazu, resno pa so bile opečene tudi oči. Leto pred tem se je zgodila podobna tragedija, ko se je hudo poškodoval 10-letni fant, ki je bil poškodovan na obrazu, resno pa so bile opečene tudi oči. Leto pred tem se je zgodila podobna tragedija, ko se je hudo poškodoval 10-letni fant, ki je bil poškodovan na obrazu, resno pa so bile opečene tudi oči. Leto pred tem se je zgodila podobna tragedija, ko se je hudo poškodoval 10-letni fant, ki je bil poškodovan na obrazu, resno pa so bile opečene tudi oči.

je bistveno spremenilo življenje mlade 5-članske družine Benkovičevih iz Bogojine 100, katerim bo ostala velika noč leta 2000 v črnem spominu.

Kako tudi ne, ko pa se je zgodila tragedija, ki jim je in jim še bo nekako vse postavila na glavo. Še na velikonočno soboto (21. 4. 2000) dopoldan sta imela Pavel in Romana Benkovič veselo podeželsko družino, saj sta takrat še imela tri zdrave in vesele otroke: 14-letno Matejo (danes: 18-letna), 12-letnega Dominika in 11-letno Moniko. Toda natanko ob poldnevu, ko sta starša pripravljala še zadnje, kar je potrebno za tradicionalno praznovanje največjega krščanskega praznika, se je vse obrnilo na glavo. Približno kilometer od hiše je namreč prišlo do tragedije, v kateri se je zelo hudo poškodoval edini sin Benkovičevih. Kljub vsem mogočim opozorilom na previdnost ob prazničnem pokanju s karbidom in raznimi drugimi pirotehničnimi napravami, narejenimi doma, je prišlo v Bogojini, kjer je sedem otrok, starih 11 do 17 let, za pokanje s karbidom uporabljalo večje pločevinaste sode, tistega dne okoli poldneva do tragedije. Ko so namreč karbid polili z vodo, je na 200-litrski pločevinasti sod menda moral stopiti otrok, 12-letni Dominik, takrat učenec 5. razreda OŠ Bogojina. Prišlo je do eksplozije, ki je dvanaestletnika dvignila v zrak, pri čemer je dobil zelo hude poškodbe, in če ga ne bi takoj odpeljali v

šolo in iz šole vozili starši ali kdo od svojcev. »Spominjam se, da so starejši fantje 'nabijali' manjše, 50-litrške, in potem večje, 200-litrške sode. Nam manjšim so dejali, da naj stopimo gor na sode. Meni je pripadel večji sod, kjer sem nekaj časa stal in gledal okrog, ne da bi vedel, da bo počilo. Potem me je vrglo v zrak in na bližnji travnik. Ker nisem bil nezavesten, sem lahko žalostno gledal, kaj se je zgodilo. Videl sem, da leve noge ni več, da je desna poškodovana, bolelo pa me je po vsem telesu.« nam je pred dobrimi tremi leti dejal Dominik. Po nesreči je bil na dolgotrajnem bolnišničnem zdravljenju v soboški in poldrugi mesec v mariborski bolnici ter na več kot šestmesečni rehabilitaciji v centru Soča v Ljubljani. In od vstavitve proteze, ki je narejena, da se lahko med spanjem odstrani, se je stanje nenehno izboljševalo ... Kljub temu pa pravi: »Vsem bi iz lastnih izkušenj svetoval, da naj sploh ne streljajo s karbidom, kajti lahko se jim zgodi enako kot meni. Ne le z velikimi posodami, temveč tudi z majhnimi ni varno, kajti lahko ti uniči roko, oči in podobno. Ob tem s pokanjem vznemirjamo ljudi, strašimo živali in podobno. Hudo tragedijo sem doživel, in če bi se lahko povrnil v dopoldanski čas 21. aprila 2000, se gotovo ne bi odpravil na mesto, kjer se je streljalo. Sedaj sem se moral sprijazniti s tem, da nikoli več ne bom popolnoma zdrav, a kljub temu si bom skušal narediti življenje kar se da boljše. Nikomur pa ne bi privoščil, da bi se mu zgodilo to, kar se je meni. Hvaležen sem sošolcem in učiteljem ter vsem drugim, da mi vsestransko pomagajo,« nam je takrat dejal Dominik.

Sicer pa so bili prav vsi na šoli takrat tudi prizadeti zaradi dogodka, in čeprav je bil Dominik po nesreči res dolgo odsoten iz šole, so mu pozneje skupaj z zunanji sodelavci in bolnišnično šolo skušali pomagati, da ne bi zaostal. Tako je uspel izdelati 5. razred, pozneje pa vse razrede do konca OŠ. Dominik tudi z veseljem ugotavlja, da so sošolci vrnitev ponesrečenega kolega sprejeli z velikim razumevanjem. Vsi, od hišnika, varnostnika, sošolcev do učiteljev, so mu pomagali tudi pri selitvah iz razreda v razred po nadstropjih. »Želimo si, da bi mu pomagali ponovno stopiti na noge, poleg fizične pa mu skušamo ponuditi tudi psihično pomoč. In pred dnevi smo bili vsi izjemno veseli, ko je Dominik prvič shodil brez palic,« nam je pred tremi leti dejal njegov razrednik na OŠ Bogojina prof. Gutman. Tudi sam je še želel opozoriti: »Ko smo spremljali vse, kar se je dogajalo okrog Dominika, nam je bilo zelo težko, zato bi predvsem staršem svetoval, da naj se temeljito pogovorijo s svojimi otroki, da naj ti svojo otroštvo in igrivost preživljajo na varnejši način brez streljanja, kajti Dominikov primer žal ni edini.«

Dominik torej ima srečo, da mu v šoli vsi pomagajo, in tako je vse skupaj lažje prenašati, sam se je sprijaznil s tem, da bo trajni invalid, in se na takšno življenje že privaja. Kljub vsemu pa ne namerava samo sedeti, kajti takoj, ko je shodil, je že začel metati žogo na koš, našel pa si je tudi nekatere druge konjičke. Tudi s protezo namesto lastne noge Dominik, ki je bil dejaven na številnih področjih, ne more iz svoje kože. Nekoč je bil nogometaš, gasilec, igral je hokej na travi ... in večino teh dejavnosti bo lahko samo gledal, toda tudi zanj obstajajo aktivnosti, ki jih bo zmogel z veliko dobre volje. In te mu nikoli ni manjkalo, kajti samo trdna volja do življenja in podpora najbližjih sta mu dajali toliko moči, da je kljub vsemu danes spet veseli in zadovoljni Dominik.

soboško bolnišnico, kjer so mu oskrbeli hude rane, bi najbrž umrl. Otroku so morali v bolnici amputirati levo nogo, pod kolenom, imel pa je tudi hude poškodbe desne noge in nekaterih notranjih organov (predvsem vranice, jeter in ledvic), tako da je bilo njegovo življenje zelo ogroženo.

»Sam ne vem, kako se je vse skupaj zgodilo, in lahko povem samo tisto, kar sem videl, ko sem prišel na kraj dogodka,« nam je takoj po dogodku objokan pripovedoval oče nesrečnega Dominika Pavel. »Bilo je okoli 12. ure, ko je prihitel k nam mlad sorodnik, Dominikov bratranec, ki nam je sporočil žalostno novico. Takoj smo vsi odhiteli na kraj dogodka in še preden smo prišli do nesrečnega sina, so bili tam že nekateri ljudje, prišli pa so tudi že reševalci. Žalostni smo lahko ugotovili, da je mali hudo poškodovan in da so ga odpeljali v soboško bolnišnico, kjer so se, moram priznati, zelo potrudili, da so Dominiku rešili življenje. Kako je prišlo do nesreče, nikomur ni jasno, vemo samo, da smo otroka opozarjali, da naj bo zelo previden, a nikoli si ne bi mislili, da bo ta stari velikonočni običaj povzročil takšno tragedijo.«

In kako se je vsega skupaj spominjal mali Dominik, ki je slabo leto po tragediji spet shodil brez bergel, in sicer v ponedeljek, 18. 3. 2001. Še vedno pa so ga v

Dominik, ki je več kot leto dni preživel po bolnišnicah, zdraviliščih in drugih zdravstvenih ustanovah v Murški Soboti, Mariboru, Ljubljani, Kamniku ... je kljub svoji trdoživosti ter velikemu življenjskemu elanu in volji do življenja, ko skuša odtrgano nogo sedemestiti s protezo, velik in trajni invalid. Trenutno je na dijak srednje elektro šole za invalidno mladino v Kamniku, a, kot kaže, se mu pod Stolum ne zdi preveč dolgo in se bo najbrž prešolal v Sobotu. Tudi on vedno pred velikonočnimi in prvomajskimi praznovanji opozarja vrstnike in druge otroke: »Vsem bi iz lastnih izkušenj svetoval, da naj ne streljajo s karbidom, kajti lahko se jim zgodi enako kot meni. Ne le z velikimi posodami, ki so bile zame usodne, temveč tudi z majhnimi ni varno pokati, kajti lahko ti uniči roko, oči ali kakšen drug del telesa. Ob tem s pokanjem vznemirjamo ljudi, strašimo živali in podobno. Hudo tragedijo sem doživel, in če bi se lahko vrnil v dopoldanski čas 21. aprila 2000, se gotovo ne bi odpravil na mesto, kjer so streljali. Sedaj sem se moral sprijazniti s tem, da nikoli več ne bom popolnoma zdrav, a kljub temu si bom skušal narediti življenje kar se da boljše. Nikomur pa ne bi privoščil, da bi se mu zgodilo to, kar se je meni,« nam je pripovedoval nesrečni Dominik, ki je hvaležen staršem in obema stranim, mnogim zdravnikom, medicinskim sestram, fizioterapevtom, sošolcem in učiteljem ter vsem drugim, da so mu ali mu še vedno vsestransko pomagajo.

In ker gre za Penovo »arhivsko zgodbo« se moramo spomniti, kako se je vse zgodilo tiste sončne aprilske sobote leta 2000? Tudi takrat so mnogi ob bližanju praznovanja velike noči pripravljali karbid in druge pripomočke za »neizogibno« streljanje, brez katerega naj praznovanja ne bi bila popolna, čeprav se žalostno in tragično. Žal pa, kljub opozorilom policije in nekaterih društev, že zlasti ljubiteljev živali, slednje namreč streljanje tudi močno ogroža, je to priskakovati drugega, kot da se spet ponovi kakšna tragedija, kot smo ji bili priča pred štirimi leti, ko se

Antizvezdnik

Vsi se strinjajo, da tako odličnega izhodišča za svoje delo in prihodnost, kot ga je imel Kevin Costner, ni imelo veliko srečnejšev. Imel je vse: pred njim je bila bleščeča filmska kariera, fizični videz po okusu Američanov in filmskih gledalcev, zvesto in vdano sopogo, prijatelji so ga spoštovali, mediji so ga kovali v zvezde. K temu je treba dodati še film Pleše z volkovi, ki je bil pred štirinajstimi leti film leta in ki mu je prinesel oskarja. Potem pa je fant ugotovil, da je velika zvezda in da ne bo več igral vsakem filmu, ki si ga zamislijo v Hollywoodu. Tisto, kar bo odslej igral, mora biti nekaj veličastnega, umetniškega, velikega, se je odločil. Toda usoda je hotela drugače. Vse, kar je počel, je propadlo. Producenti imajo njegovih muh dovolj. Danes je Kevin srečen tudi, če mu ponudijo manjšo vlogo. Da, slava je minljiva, in če ti udari v glavo, še toliko bolj.

Skriti ali prikriti se ne da. Rdeča odrgnina na princem nosu se vidno

bohota in tiste, ki so v njegovi bližini, spodbuja k številnim vprašanjem, ki pa se na koncu združijo v eno: kako je nastala?

Uradna verzija pravi, da se je zgodilo, ko se je nerodno sklonil ob živi meji. To-

Eva in princ Charles v Salzburgu. Lahko bi rekli, da je v njegovem pogledu nekaj več.

Princ in Camilla. Ošino ali flirt v Mozartovem mestu dajeta zapomniti.

Princ z ranico na nosu, ki jo je dobil, ko se je sklonil. Pravljica za lahko noč.

sprejemstvom in vodstvom prireditve. Menda je tako prišlo med njima do stikov, ki niso bili službenega značaja. Skupaj je prišlo na Camilli...

Olimpijska štafeta

»Izredno sem počaščen, da se mi je ponudila priložnost, da lahko nosim olimpijski plamen,« je izjavil monaški princ Albert, ko je na grškem otoku Egini pretekel svoj del ognjene štafete. Po starodavnem ceremonialu je olimpijski plamen v Herinem hramu v Olimpu prižgala grška igralka Thalia Prokopio, oblečena v helensko nošo. Plamen, prižgan s pomočjo sončnih žarkov, je nato dala naprej. Prvi nosilec bakle je bil nekdanji olimpijec, metalec kopja Costas Gatzidouis, od njega pa jo je prevzel ruski plavalec Aleksander Popov. Prvi teden so baklo nosili po Grčiji. Med nosilci je bil tudi monaški princ Albert, ki je sodeloval kot član reprezentance v tekmovalstvu z bobom na dveh zimskih olimpiadah. V času do 4. julija, ko se bodo v Atenah začele olimpijske igre, bo bakla obsla vse celine, nosilo pa jo 11 tisoč izbrancev.

da temu seveda nihče preveč ne verjame.

Britanski tisk se sprašuje drugače in tudi ponuja odgovor. Je bil morda usoden prepis s Camillo Parker Bowles?

Marsikdo je prepričan, da je tako nekako bilo in tudi vzrok za kaj takega poznajo. Zgodba se je začela letos v začetku aprila, ko se je princ Charles udeležil otvoritve Salzburških glasbenih dnevo. Za boljše počutje so mu organizatorji dodelili Nemko Evo o Neill (priimek ne zveni ravno nemško), ki je kot njegova sekretarka skrbela za or-

ganizacijske zadeve in bila na splošno odgovorna za povezavo med princem

Droga v genih

»Kolikor smo blagoslovljeni, toliko smo tudi zakleti,« je z žalostjo ugotovil britanski roker Ozzy Osbourne potem, ko sta pred slabim mesecem s soprogo Sharon pospremila hčerko Kelly na kliniko za odvisnike.

Devetnajstletna hčerka divjega britanskega glasbenika in menedžerke je po daljšem prepričevanju staršem priznala, da je postala odvisna od tablet za pomirjevanje živcev in marihuane. Občasno pa da uživa tudi trde droge. Na kliniko Promises nedaleč od Malibuja jo je spremljal tudi brat Jack (18), ki se je na kliniki v ameriškem mestu Pasadena odvajal od alkohola in drog lansko leto. Da je s hčerko nekaj narobe, sta starša izvedela šele iz časopisa, ki je objavil fotografijo, kako hčerka kupuje drogo na Sunset Boulevardu v Los Angelesu, kjer imajo Osbourneovi hišo. Hčerka je v začetku vse zanikala, potem ko so preobrnilo njeno sobo in našli mamila, pa se je vdala in priznala. Žalostno je, da je tudi oče, slavni hevimetalec, odvisnik. Ozdravil se je odvisnosti od kokaina in LSD-ja, vendar je padel pod vpliv alkohola in tablet. Za zdravljenje je doslej izplačal 650.000 dolarjev, vendar brez koristi (zaradi neuspešnega zdravljenja zdaj toži zdravnika).

Pravo nasprotje sta Ozzyjeva soproga Sharon in najstarejša hčerka Aimee (24), ki se nikoli nista prepustili drogam. Lani je žena premagala raka in od takrat je velika podpornica zdravega življenja. »Vzrok problema je v slabi vzgoji. Otroke sva zanemarjala. Vedno sva jima vse dopuščala. Postali so razvajeni in razbrzdani,« se zdaj jezi nase in jo je sram.

Kelly ob prihodu na kliniko za odvisnike

Starša Ozzy in Sharon Osbourne zdaj krivita sebe, ker s

Punca meseca...

... je tokrat Agata Iskow in ne verjamemo, da bi kar tako prišla k vam na dom pobrisat prah, ker verjetno nima časa. Punca je namreč študentka v Londonu in je stara 24 let. Od moškega pričakuje inteligentnost, pristrčnost, originalnost in umetnost poslušati drugega. Fantje, če imate kaj od tega, so že velike možnosti, da pridete na njen seznam.

Pomlad za visoko družbo

Tudi Münchenska visoka družba je dobila priložnost, da se pokaže v vsem svojem sijaju in glamurju. Zgodilo se je, da so v začetku meseca ravno njej predstavili Diorjevo pomladno kolekcijo, kopalke in izbor novih parfumov z blagovno znamko Dior. Da je bila predstava popolna, so dogodku prisostvovali vsi Diorjevi šefi: glavni Claus Lohrs, John Galiano za modo in Clemens Pflanz za dišave. V največji bavarski hali, sicer v lasti Deutsche bank, so se pojavili vsi, ki kaj pomenijo na jugu Nemčije v politiki, estradi in biznisu. Pravijo, da so soproge, dame in gospodične kar tekmovali v tem, katera bo po videzu bolj konkurirala manekenkam na modni pisti. Menda je med njimi danes aktualno vprašanje: »Imaš že kaj iz nove kolekcije?«

Heydi Numez Gomez, nekdanja prijateljica Borisa Beckerja, v drzni roza obleki se je pred začetkom revije pogumno razkrila, češ naj vidijo manekenke, da tudi me, nekoliko starejše, še nismo za staro šaro.

Filmski junak na znamki

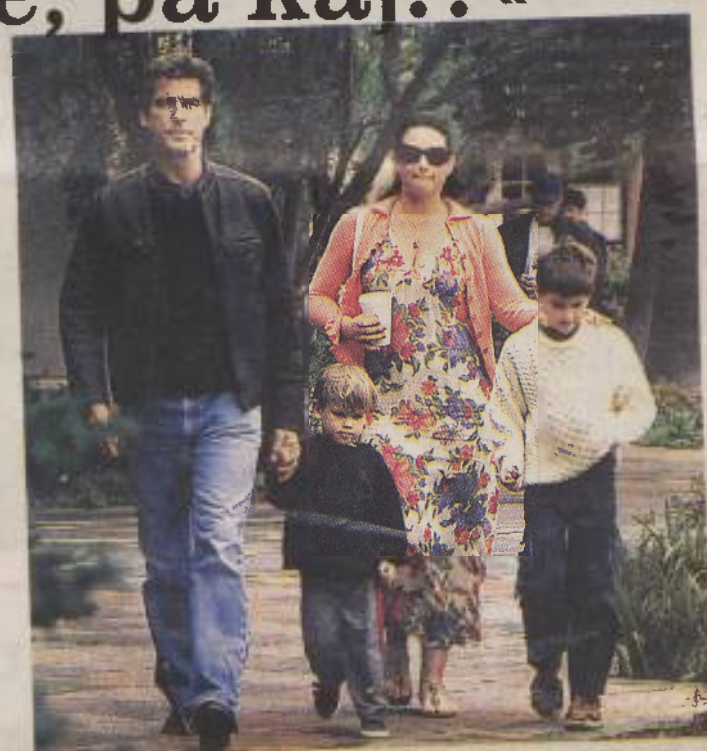

Znamko sta na slovesnosti predstavila sinova Johna Waynea Ethan in Patrick.

Ameriška pošta je začela izdajati posebno serijo poštnih znamk pod nazivom Legends of Hollywood, na katerih so upodobljeni portreti igralških velikanov z vseh obdobij filmske zgodovine. Imenom na znamkah, kot so Audrey Hepburn, Marilyn Monroe in Humphrey Bogart, se bo proti koncu leta pridružil tudi legenda vesterinov (Človek, ki je ubil Libertyja Valancea, Rio Bravo, Alamo) John Wayne. Povečani primerek znamke so predstavili v začetku meseca na gala večerji v hotelu Hilton na Beverly Hillsu. Predstavitev znamke so izkoristili za zbiranje dobrodelnih prispevkov za Fond Johna Waynea, ki je namenjen boju proti raku in ga je njemu v spomin ustanovila njegova družina. John Wayne je namreč leta 1979 v 72. letu starosti umrl zaradi raka na pljučih.

»Da, okrogla je, pa kaj!?!«

Tako pravi za svojo soprogo Pierce Brosnan in dodaja: »Ljubim jo takšno, kot je!« Prijatelji pravijo, da se ljubita tako močno, kot sta se takrat, ko sta se zaljubila. Navadni Zemljani sicer tako veliko in dolgo ljubezen bolj težko razumejo, toda kaže, da bi lahko držalo. Dejstvo je, da je zakon Pierca Brosnana (50) in njegove žene Keely Shaye Smith (40) srečen in tudi največji opravljivi ne morejo najti dokazov o nezvestobi enega ali drugega. Z zdajšnjo soprogo sta se spoznala leta 1994 v Mehiki ob snemanju filma. Ona je bila v tistem času novinarka in moderatorka, Pierce pa že velika zvezda. Njegova prva soproga Cassandra je ravno takrat umirala za rakom. Tudi zakon s prvo ženo je bil srečen, poln nežnosti in brez škandalov vse do konca. Resna zveza z novo ljubeznijo se je začela po smrti Cassandre: »Bila je prava rasna ženska, idealen primer latinske lepote, ki me je v trenutku očarala, se spominja filmski James Bond prvih začetkov s Keely, ki je bila takrat vitka in postavna. 174 cm visoka je tehtala 60 kg. Danes ima 22 kilogramov več. Kilograme, ki so se nabrali v tem času, Pierce takole komentira: »Naj shujša? Naj ima dieto? Lahko, če hoče zaradi sebe! Zaradi mene naj je kilogrami ne skrbijo.« Končno je to dokazal z darilom, ko je letos praznovala 40. rojstni dan. Podaril ji je BMW-Cabrio in zlato verižico z dragoceno uro.

Oskarjevec in njegova povsem normalna družina, polna ljubezni: Pierce Brosnan, soproga Keely ter sinova Paris in Dylan na sprehodu.

Delovno mesto: kraljica

Tudi kralji in kraljice, da ne bo kdo drugače mislil, imajo naporno delo

Poglejmo na primer, kaj je delala angleška kraljica Elizabeta II. v drugem tednu letošnjega aprila! Najprej je, v začetku tedna, obiskala znameniti Royal Albert Hall. Ta znamenito znana koncertna dvorana, ena londonskih kraljice Victorije. Dvorano so odprli leta 1871, zdaj pa so jo osem let obnavljali. Konec obnovitvenih del je potekal izredno slovesno. Kraljico so pričakale članice Angleškega nacionalnega baleta v belih oblekah, razporejene na obeh straneh stopnišča. Na vrhu jo je pričakal Roger Daltrey, pevec nekdanje grupe Who, ki bo imel v tej dvorani več dobrodelnih koncertov v korist fonda za pomoč mladim, obolelim za rakom. Potem je počivala, nato pa se je odpravila na pot v Pariz, na proslavo stote obletnice sklenjenega prijateljstva med Francijo in Veliko Britanijo. Tam je, v treh dneh bivanja, opravila več uradnih obiskov. Seveda jo je med drugimi sprejel tudi predsednik Jacques Chirac. Ampak zanimivost: na pot preko La Manche se ni podala z letalom, kot po navadi potujejo naši politiki, ampak pod njim, z znamenitim vlakom Eurostar!

Angleška kraljica na londonski postaji čaka na odhod vlaka v Pariz. Če bi to gospo kdo videl čakati na železniški postaji, na primer v Ljutomeru, ali bi pomislil, da stoji pred njim angleška kraljica?

Tomaž Novak iz Tropovec Bralci Péna se predstavljajo

– z užitkom lovi ribe, a vsako spusti

Njegova želja je bila, da bi objavili le fotografijo, ki ga spominja na dan, ko je ujel 17-kilogramskega amurja v gramoznici Mengeš med Gradiščem in Tišino. Kaj takega je namreč za vsakega ribiča posebna trofeja. Mi pa smo ga ob tem ujeli v Pénovo mrežo, da bi nam povedal še kaj več o sebi.

- Slišal klicanje, a ni rad ubogal

- Sedel s Svetino v Gornji Radgoni, preden je šel ven in padel, ker ga je zadela kroglja JLA

- Kuhar v Moravskih Toplicah, v domači kuhinji pa je glavna mama

»Ujeti 17-kilogramskega amurja je posebna trofeja. Meni je uspelo lani v gramoznici pri Gradišču. Moj absolutni rekord pa je 24-kilogramski krap.«

Kaj se spomnim iz otroštva? Najbolj mi je ostal v spominu dogodek, ko sem se skrtil med ropotijo, mama pa me je klicala, ker sem moral po kosilu hoditi spat.

»Tomažek, Tomažek, 'odi' spat. Me ne slišiš?«

Odgovoril sem ji: »Jaz te slišim, a te ne ubogam.« Tako sem se seveda izdal in zares sem moral iti spat.

Osnovne šole, ki sem jo obiskal na Tišini, pa se najraje spominjam po športnem dnevu, ko sem bil na koncu tekmovanja v plezanju, preskakovanju kože in v vaji na bradlji v svoji kategoriji prvi. Torej sem zmagal!

Ne bi mogel reči, da me kaj bolj ali manj veseli. Vseeno mi je torej. Naj omenim, da niti enega dneva nisem ostal doma zaradi bolniškega dopusta, čeprav me je že doletela kakšna manjša nezgoda.

Ali kuham tudi doma? Samo takrat, ko mama ne more, to pa se zgodi le redko kdaj. Večkrat pa me vpraša za kakšen nasvet. Sicer pa je bila njena mama, torej moja babica, kuharica v grofiji na Tiuri, tako da se je lahko tudi mama marsikaj naučila. Tega sem seveda vesel, saj ne vem, kako bi bilo, če bi moral doma prevzeti kuhalnico.

Z užitkom ujame ribo in jo z veseljem spusti nazaj v vodo

To bi vsekakor pomenilo, da ne bi imel dovolj časa za ribolov, saj mi ga že sedaj večkrat zmanjka. Skoraj vedno lovim gramoznici Mengeš, kot pravimo mi, pri Gradišču. To je zares moje velike veselje.

Poseben užitek zame je, ko kakšno ribo prime, da jo zategnem in povlečem, potem pa, če je manjša, ji snamem trn, če pri bregu in jo spustim nazaj v vodo. Večjo pa najprej spravim v »pojemnik«, da se ne poškoduje, in jo potem povlečem z užitkom spustim na svobodo. Doma prineseta ribe za pokušino le oče in brat, ki sta prav tako ribiča. Jaz jih pa nimam rad na krožniku. Samo lovim jih radi. Včasih se tudi le spreham okrog gramoznice ali pa stopim še do reke Mure.

Jožef G. Bistriški

»Ko končan z delom, se po navadi kar odpeljem s svojim avtom domov, potem nimam kakšnega nujnega dela, grem v naravo na ribolov ali sprehod.« Če bi imel več časa, bi tudi večkrat na letališče pri Rakičanu, da bi z letalom ali balonom, saj ga tudi zelo vesel.

Svetina je šel ven in padel zadet v prsi

Ko sem doma omenil, da bi se rad šel učiti za kuharja, so mi rekli, da je to dobra odločitev, češ da bom tako pri kruhu in ne bom lačen. To seveda drži. Končal sem 3-letni program kuharstva na Srednji šoli za gostinstvo in turizem Radenci in dobil prvo službo v hotelu Grozd v Gornji Radgoni, kjer sem delal deset let. Bil sem v službi tudi tistega usodnega dne leta 1991, ko je tankovska enota JLA prodrla v Gornjo Radgono. Sedel sem za mizo s svetovnim popotnikom Janezom Svetino in dvema angleškima novinarjema. Čez čas je Svetina vstal in rekel, da gre malo fotografirat, kar se dogaja zunaj, čeprav smo mu drugi to odsvetovali. On je vseeno šel in ... Čez pet minut so ga ustrelili v prsi. Obležal je mrtev. Bilo mi je zelo hudo. Videl sem tudi mrtvega vojaka JLA. Tri dni nisem mogel domov zaradi vojnih razmer. Kmalu zatem sem dobil vpoklic kot vojaški obveznik. Delal sem kot kuhar v dijaškem domu v Murški Soboti.

V službi kuhar, doma pa je glavna mama

Leta 1992 sem se zaposlil v Moravskih Toplicah kot samostojni kuhar I. Skupaj z drugimi v kuhinji delam vse, kar je treba – predjedi, priloge, glavne jedi idr.

»To je fotografija iz mojega otroštva, ko sem se rad skrival, da mi ne bi bilo treba iti spat. Jaz sem na levi, za mano je starejši brat Andrej.«

Skrivanje in zmaga

Tisti, ki me poznajo že iz otroštva, mi rečejo Tomi. Star sem petintrideset let, po poklicu sem samostojni kuhar I in delam v Moravskih Toplicah. V višino merim nekaj več kot 172 centimetrov, kilogramov pa imam nekoliko preveč. Sem prostovoljni krvodajalec in član domačega gasilskega društva. Alkohola ne pijem. In dejstvo je, da sem še vedno samskega stanu, čeprav bi bil verjetno že čas, da bi imel svojo družino. To si tudi želim.

»Bilo je pred kakšnimi tremi leti, ko smo imeli v taverni nekaj prostega časa. Jaz sem se brž napravil v kitajskega kuharja, kolega pa je 'škljocnil'.«

»Tako me lahko skoraj vsak dan vidite pri delu v kuhinji v Moravskih Toplicah. Niti enkrat še nisem bil na bolniškem dopustu, čeprav me je že kdaj preveč opeklo po prstih ali sem se nekoliko poparil.«

Niko in Miha iz Ljutomera

Že to, kako se znata Šošaričeva, oče in sin, nasmehniti in skupaj pozirati, dokazuje, da jabolko res na pade daleč od drevesa. Sicer pa imata tudi več enakih ali podobnih konjičkov, zanimanj ... Tako brez njih ne minejo skoraj nobene konjske dirke na ljutomerskem hipodromu, kjer smo ju ujeli v naš objektiv. In nič nista imela proti, da bi bila Pénov par.